

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 173 (XVII) — Nr. 57

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Marți, 18 ianuarie 2005

SUMAR

	Pagina	Nr.	Pagina
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 521 din 25 noiembrie 2004 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 54 din Legea concurenței nr. 21/1996.....	1-3		
Decizia nr. 527 din 25 noiembrie 2004 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 493 din Codul de procedură civilă.....	3-5		
			HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI
		2.415/2004. — Hotărâre pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii datoriei publice nr. 313/2004.....	5-60
			REGULAMENTE ALE CONSILIILOR PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ
		Regulament de organizare și funcționare a Consiliului pentru Dezvoltare Regională al Regiunii de Dezvoltare Sud-Est.....	61-64

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 521 din 25 noiembrie 2004

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 54 din Legea concurenței nr. 21/1996

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Șerban Viorel Stănoiu	— judecător
Aurelia Popa	— procuror
Maria Bratu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 54 din Legea concurenței nr. 21/1996, excepție ridicată de Societatea Comercială „Răcoritoare Bucovina” — S.R.L. din Rădăuți în Dosarul nr. 584/2003 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ.

La apelul nominal este prezent Consiliul Concurenței, prin domnul Andrei Pufulescu, lipsind autorul excepției și Autoritatea pentru Valorificarea Activelor Statului.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

Reprezentantul părții prezente solicită respingerea excepției, arătând că, în speță, judecarea cauzei nu depinde de soluționarea excepției de neconstituționalitate având ca obiect art. 54 din Legea nr. 21/1996, întrucât legea conferă instanței de judecată puterea de a verifica legalitatea deciziilor Consiliului Concurenței. Fiind vorba de o practică anticoncurențială, judecarea cauzei privește dispozițiile art. 5 alin. (1) lit. f), care califică drept anticoncurențiale actele și faptele unui agent economic. Prin urmare, prin art. 54 legiuitorul a legitimat Consiliul Concurenței să constate, nu să dispună nulitatea absolută a unor convenții prohibite de această lege. În susținere depune note scrise.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției ca neîntemeiată, arătând că

aspectele sesizate de autorul excepției privesc aplicarea legii, care excedează competenței Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 4 iunie 2004, pronunțată în Dosarul nr. 584/2003, **Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 54 din Legea concurenței nr. 21/1996**, excepție ridicată de Societatea Comercială „Răcoritoare Bucovina” – S.R.L. din Rădăuți.

În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul acesteia susține, în esență, că dispozițiile art. 54 din Legea nr. 21/1996 contravin prevederilor art. 44 și 45 din Constituție. În opinia autorului excepției, folosirea în textul de lege criticat a sintagmei „*raportându-se la o practică anticoncurențială*” „creează în realitate posibilitatea Consiliului Concurenței de a constata nulitatea, nu numai a convențiilor anticoncurențiale, ci și a eventualelor acte juridice licite cu caracter comercial încheiate între persoanele fizice și juridice”.

Instanța de judecată apreciază ca neîntemeiată excepția ridicată, arătând că dispozițiile criticate nu contravin prevederilor art. 44 și 45 din Constituție.

Potrivit art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate. De asemenea, în conformitate cu dispozițiile art. 18¹ din Legea nr. 35/1997, s-a solicitat punctul de vedere al instituției Avocatul Poporului.

Guvernul consideră excepția ca neîntemeiată. Apreciază că aceste dispoziții nu contravin prevederilor art. 44 din Constituție, deoarece, așa cum se prevede în teza a doua a alin. (1) din acest articol „*Conținutul și limitele acestor drepturi sunt stabilite de lege*”. În acest sens, se arată că dispozițiile legale criticate stabilesc limitele dreptului de proprietate, atunci când se încheie acte de natură comercială sau civilă cu încălcarea prevederilor art. 5 și 6 din Legea nr. 21/1996, având drept scop combaterea concurenței neloiale. În ceea ce privește criticile de neconstituționalitate în raport cu dispozițiile art. 45 din Constituție, se precizează că acest text constituțional garantează accesul liber al persoanei la o activitate economică și exercitarea acestuia nu oricum, ci în condițiile legii, lege adoptată în considerarea prevederilor art. 135 alin. (2) lit. a) din Constituție.

Avocatul Poporului apreciază că textul criticat este constituțional. Astfel, arată că acesta nu contravine prevederilor art. 44 din Constituție, deoarece dreptul de proprietate al agenților economici este garantat de Constituție, în limitele și cu conținutul stabilite de lege. De asemenea, se consideră că textul legal criticat este expresia principiului constituțional al garantării accesului liber al persoanei la o activitate economică, liberei inițiative și exercitării acestora pe baze concurențiale, în condițiile Legii nr. 21/1996.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părții prezente, concluziile

procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 54 din Legea concurenței nr. 21/1996, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 88 din 30 aprilie 1996, care au următorul conținut:

— Art. 54: „*Sunt nule de drept, fie ele exprese ori tacite, publice sau oculte, orice angajamente, convenții sau clauze contractuale raportându-se la o practică anticoncurențială prohibită prin art. 5 și 6 din prezenta lege.*”

În motivarea excepției ridicate autorul acesteia invocă încălcarea art. 44 alin. (2) teza întâi din Constituție, potrivit căruia „*Proprietatea privată este garantată și ocrotită în mod egal de lege, indiferent de titular.*”

De asemenea, este invocată încălcarea art. 45 din Constituție, care prevede că „*Accesul liber al persoanei la o activitate economică, libera inițiativă și exercitarea acestora în condițiile legii sunt garantate.*”

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că aceasta este neîntemeiată și urmează să o respingă pentru următoarele considerente:

În accepțiunea dată de legiuitor prin art. 2 din Legea nr. 11/1991 privind combaterea concurenței neloiale, constituie concurență neloială „*orice act sau fapt contrar uzanțelor cinstite în activitatea industrială și de comercializare a produselor, de execuție a lucrărilor, precum și de efectuare a prestărilor de servicii*”. Ulterior, prin Legea nr. 21/1996, respectiv art. 5 și 6, au fost prevăzute în mod expres și limitativ activitățile agenților economici care constituie practici anticoncurențiale.

Textul de lege criticat face parte dintr-un ansamblu de norme, instituite prin această lege, având drept scop, potrivit art. 1, „*[...] protecția, menținerea și stimularea concurenței și a unui mediu concurențial normal*”, și care se aplică conform art. 2, „*[...] actelor și faptelor care au sau pot avea ca efect restrângerea, împiedicarea sau denaturarea concurenței*”. Aceste elemente conferă Legii nr. 21/1996 valențele unei reglementări cu caracter fundamental pentru formarea și dezvoltarea economiei de piață în România. În vederea realizării acestor scopuri a fost înființat Consiliul Concurenței, ale cărui atribuții sunt explicit definite de lege.

Autorul excepției susține, în esență, că, prin utilizarea în textul art. 54 a sintagmei „*raportându-se la o practică anticoncurențială*”, Consiliul Concurenței poate lua măsuri „discreționare” nu numai împotriva agenților economici ale căror angajamente, convenții sau clauze contractuale privesc practici anticoncurențiale, așa cum sunt ele reglementate de art. 5 și 6 din lege, ci și împotriva agenților economici care nu desfășoară astfel de activități. În opinia sa, în acest fel se încalcă prevederile art. 44 și 45 din Constituție.

În ceea ce privește pretinsa încălcare a dispozițiilor art. 44 din Constituție, Curtea observă că acest text este cuprins în titlul II al Legii fundamentale, intitulat „*Drepturile, libertățile și îndatoririle fundamentale ale cetățeanului*”. În speță, autorul excepției este o persoană juridică. De aceea, în examinarea criticilor de neconstituționalitate privind încălcarea art. 44 trebuie avute în vedere și dispozițiile art. 135 alin. (2) lit. a) din Constituție.

Într-o economie de piață, guvernată de regulile concurenței, ale liberului acces la activitatea economică și

ale liberei inițiative, potrivit art. 135 alin. (2) lit. a), „*statul trebuie să asigure libertatea comerțului, protecția concurenței loiale și crearea cadrului favorabil pentru valorificarea tuturor factorilor de producție*”.

Or, libertatea comerțului nu poate fi asigurată decât prin impunerea unui climat de disciplină economică la care agenții economici trebuie să se conformeze și, în consecință, legiuitorul are competența de a stabili sancțiunile corespunzătoare pentru nerespectarea regulilor stabilite.

Prin instituirea sancțiunii nulității actelor referitoare la o practică anticoncurențială interzisă de art. 5 și 6 din Legea nr. 21/1996, nu se aduce vreo atingere valorilor apărute de Constituție, ci, dimpotrivă, se descurajează comportamentul contrar normelor adoptate în activitatea economică și financiară și se asigură mediul necesar desfășurării acestora.

Curtea constată că aceste prevederi sunt în concordanță cu dispozițiile art. 44 alin. (1) din Constituție, potrivit cărora „*Dreptul de proprietate, precum și creanțele asupra statului, sunt garantate. Conținutul și limitele acestor drepturi sunt stabilite de lege*”. Activitatea agenților

economici, care implică și exercitarea dreptului de proprietate, trebuie să se desfășoare în limitele stabilite de lege, atunci când aceștia încheie acte de natură comercială concretizate în angajamente, convenții sau clauze contractuale.

În ce măsură organul competent a constatat corect că actele sau faptele agentului economic, considerate a fi practici anticoncurențiale, sunt cele prevăzute de lege aceasta constituie o problemă de aplicare a legii, de competența instanței de judecată. Astfel, potrivit alin. (1) și (7) ale art. 7 din legea criticată, dacă prin măsurile luate și prin sancțiunile aplicate de Consiliul Concurenței nu se obține restabilirea situației și prevenirea repetării abuzului, acesta, pentru motive de afectare gravă a unui interes public major, poate cere Curții de Apel București să dispună, prin hotărârile pe care le ia, măsurile adecvate pentru lichidarea poziției dominante pe piață a agentului economic aflat într-una din situațiile prevăzute de art. 5 și 6 din Legea nr. 21/1996. Împotriva sentinței Curții de Apel București, atât Consiliul Concurenței, cât și agenții economici supuși măsurilor dispuse de instanță pot introduce recurs la Înalta Curte de Casație și Justiție.

Pentru motivele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1, 2, 3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

D E C I D E:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 54 din Legea concurenței nr. 21/1996, excepție ridicată de Societatea Comercială „Răcoritoare Bucovina” — S.R.L. din Rădăuți în Dosarul nr. 584/2003 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 25 noiembrie 2004.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Maria Bratu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

D E C I Z I A Nr. 527

din 25 noiembrie 2004

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 493
din Codul de procedură civilă**

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Serban Viorel Stănoiu	— judecător
Aurelia Popa	— procuror
Cristina Toma	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 493 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Marius Corneliu Costinescu și Diana Maria Costinescu în Dosarul nr. 6.189/2004 al Judecătoriei Bacău.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca fiind neintemeiată. În acest sens, arată că dispozițiile art. 493 din Codul de procedură civilă protejează dreptul de proprietate al coproprietarului, care nu are raporturi directe cu creditorul. Arată, în același timp, că art. 26 alin. (1) și art. 48 alin. (1) și (2) din Constituție nu sunt relevante pentru soluționarea excepției de neconstituționalitate a art. 493 din Codul de procedură civilă.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 2 iulie 2004, pronunțată în Dosarul nr. 6.189/2004, **Judecătoria Bacău a sesizat Curtea**

Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 493 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Marius Corneliu Costinescu și Diana Maria Costinescu.

În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorii acesteia susțin că prevederile art. 493 din Codul de procedură civilă încalcă principiul constituțional al garantării dreptului de proprietate, precum și pe cel al ocrotirii familiei și sprijinirii relațiilor familiale.

Într-adevăr, o dată partajată universalitatea de bunuri supusă regimului coproprietății devălmașe, relațiile de familie sunt în mod iremediabil vătămate, având în vedere absența pe mai departe a unui interes comun al soților, în ceea ce privește dezvoltarea familiei, bazată pe o susținere materială comună.

Mai mult, lichidarea patrimoniului comun al soților este posibilă, în conformitate cu textul de lege criticat, înainte ca hotărârea judecătorească pusă în executare să devină irevocabilă.

Așa fiind, prevederile art. 493 din Codul de procedură civilă dau întâietate unui drept subiectiv, dreptul de creanță al unui terț, încalcând în acest fel principiile constituționale amintite.

În consecință, se impune eliminarea posibilității executării silite a bunurilor devălmașe, mai înainte ca hotărârea judecătorească dată împotriva unuia dintre soți să devină irevocabilă.

Judecătoria Bacău apreciază că, prin reglementarea art. 493 din Codul de procedură civilă, legiuitorul a urmărit protejarea proprietății, punând la îndemâna persoanei interesate (soțul coproprietar sau creditorul personal al unuia dintre soți) mijlocul de a obține urmărirea silită numai a bunurilor soțului debitor, ce vor fi rezultat din împărțeală. În acest fel, soțul debitor nu va putea evita urmărirea silită pornită de creditorii săi, prevalându-se de faptul că nu are bunuri personale.

Soțul coproprietar și, cu atât mai puțin, soțul debitor urmărit nu pot invoca principiul ocrotirii familiei, arătând că împărțirea bunurilor comune poate duce la vătămarea relațiilor de familie, întrucât situația la care s-a ajuns este consecința directă a atitudinii nechibzuite a cel puțin unuia dintre ei, și nimeni nu se poate prevala de propria culpă pentru a reclama apărarea unui drept.

În concluzie, instanța de judecată apreciază excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 493 din Codul de procedură civilă ca fiind neîntemeiată.

Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului, precum și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate ridicată.

Guvernul apreciază că, potrivit art. 126 alin. (2) din Constituție, competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată sunt prevăzute numai prin lege. Legea, respectiv Codul de procedură civilă, prin art. 493, precum și prin alte dispoziții conexe, asigură respectarea garanțiilor procesuale privind realizarea drepturilor și intereselor legitime, atât ale creditorilor urmăritori, cât și ale debitorului urmărit asupra imobilului aflat în proprietate comună.

Pentru realizarea dreptului de creanță al creditorului, potrivit art. 371³ alin. 1 din Codul de procedură civilă, veniturile și bunurile urmăribile ale debitorului pot fi supuse urmăririi numai în măsura necesară pentru realizarea drepturilor creditorilor. Același text consacră, totodată, caracterul unipatrimonial al executării silite. Drept urmare, pentru a putea urmări partea debitorului dintr-un imobil aflat în proprietate comună, creditorii personali ai acestuia trebuie, potrivit art. 493 alin. 1 din același cod, să ceară mai întâi împărțirea imobilului prin acțiune separată sau, potrivit art. 400¹, în cadrul judecării contestației la executare.

Așa fiind, textul de lege criticat nu contrazice nici o prevedere constituțională, ci, pentru persoanele aflate în situația dată, stabilește drepturi și obligații corespunzătoare, conform art. 15 alin. (1) din Constituție.

În concluzie, Guvernul consideră că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 493 din Codul de procedură civilă urmează a fi respinsă.

Avocatul Poporului apreciază că, deoarece, în condițiile în care partea din bunurile imobile aflate în proprietate comună nu poate fi urmărită de creditorii personali ai unui debitor coproprietar și codevălmaș, nu se încalcă principiul constituțional al garantării dreptului de proprietate privată.

Dispozițiile art. 493 din Codul de procedură civilă sunt conforme cu art. 44 alin. (1) teza a doua din Constituție, ele constituind norme procedurale ce dau expresie opțiunii legiuitorului în concordanță cu prevederile art. 126 alin. (2) din Legea fundamentală.

Excepția de neconstituționalitate nu este întemeiată, în raport de dispozițiile art. 44 alin. (3) și (4) din Constituție, și întrucât reglementările legale criticate nu fac referire la expropriere sau la naționalizare.

În ceea ce privește prevederile art. 44 alin. (5), (6), (7), (8) și (9), precum și ale art. 48 din Constituție, de asemenea invocate ca norme de referință, acestea nu sunt relevante în cauză.

În concluzie, Avocatul Poporului apreciază că dispozițiile art. 493 din Codul de procedură civilă sunt constituționale.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului și dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie art. 493 din Codul de procedură civilă, astfel cum a fost modificat prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 138/2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 479 din 2 octombrie 2000. Textul legal criticat are următorul conținut: „(1) *Creditorii personali ai unui debitor coproprietar sau codevălmaș nu vor putea să urmărească partea acestuia din imobilele aflate în proprietate comună, ci vor trebui să ceară mai întâi împărțeala acestora.*

(2) *Creditorii personali pot urmări însă cota-parte determinată a debitorului lor din imobilul aflat în coproprietate, fără a mai fi necesar să ceară împărțeala.*”

Autorii excepției susțin că dispozițiile legale criticate încalcă prevederile art. 26 alin. (1), art. 44 alin. (1) teza întâi și alin. (2) teza întâi, art. 48 alin. (1), (2) și (3) și ale art. 136 alin. (1) și (5) din Constituție, care au următorul conținut:

— Art. 26 alin. (1): „*Autoritățile publice respectă și ocrotesc viața intimă, familială și privată.*”;

— Art. 44 alin. (1) teza întâi: „*Dreptul de proprietate, precum și creanțele asupra statului, sunt garantate.*”;

— Art. 44 alin. (2) teza întâi: „*Proprietatea privată este garantată și ocrotită în mod egal de lege, indiferent de titular.*”;

— Art. 48 alin. (1), (2) și (3): „(1) *Familia se întemeiază pe căsătoria liber consimțită între soți, pe egalitatea acestora și pe dreptul și îndatorirea părinților de a asigura creșterea, educația și instruirea copiilor.*

(2) *Condițiile de încheiere, de desfacere și de nulitate a căsătoriei se stabilesc prin lege. Căsătoria religioasă poate fi celebrată numai după căsătoria civilă.*

(3) Copiii din afara căsătoriei sunt egali în fața legii cu cei din căsătorie.”;

— Art. 136 alin. (1) și (5): (1) *Proprietatea este publică sau privată. [...]*

(5) *Proprietatea privată este inviolabilă, în condițiile legii organice.*”

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea Constituțională constată că aceasta este neîntemeiată și, în consecință, urmează a fi respinsă pentru următoarele considerente:

Textele din Constituție menționate reprezintă exclusiv produsul unui proces de identificare realizat de Curte, în temeiul susținerii autorilor excepției, în sensul că textul legal dedus controlului ar contraveni principiilor constituționale al garantării dreptului de proprietate, respectiv al ocrotirii familiei și sprijinirii relațiilor familiale, pe care se limitează să le menționeze ca atare, fără a indica prevederile constituționale în care își au sorginea.

Referitor la art. 26 alin. (1) și art. 48 alin. (1) și (2) din Constituție, care dau expresie principiului ocrotirii familiei, domeniul lor de aplicare, cu totul altul decât cel al art. 493 din Codul de procedură civilă, face imposibilă o eventuală coliziune între ele, ceea ce impune concluzia lipsei de

relevanță, ca texte de referință, a prevederilor constituționale menționate.

În ceea ce privește celelalte texte constituționale de referință, având ca obiect garantarea dreptului de proprietate, departe de a le contraveni, reglementarea legală dedusă controlului le dă expresie, întrucât împărțea pe care o instituie, ca o condiție prealabilă imperativă a realizării creanței față de debitorul coproprietar, constituie o măsură de protecție a dreptului celui alt coproprietar, care nu are calitatea de debitor față de creditorul următor.

Așa fiind, susținerea autorilor excepției, potrivit căreia s-ar aduce astfel atingere dreptului de proprietate, nu poate fi primită, întrucât, în condițiile în care patrimoniul debitorului face obiectul dreptului de gaj general al creditorilor săi (art. 1.718 din Codul civil), ar fi de neconceput ca deținerea în coproprietate a unui bun, a mai multe sau chiar a tuturor bunurilor din acest patrimoniu să fie convertită într-un fine de neurmărire a respectivelor bunuri. Nu se poate susține deci decât dintr-o optică deformată și fără suport că astfel s-ar aduce atingere dreptului de proprietate, de vreme ce acesta aparține unui debitor rău platnic, care nu înțelege să-și execute voluntar obligația asumată constituită într-o creanță certă, lichidă și exigibilă.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 493 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Marius Corneliu Costinescu și Diana Maria Costinescu în Dosarul nr. 6.189/2004 al Judecătoria Bacău.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 25 noiembrie 2004.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Cristina Toma

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRĂRE

pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii datoriei publice nr. 313/2004

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 28 din Legea datoriei publice nr. 313/2004,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Se aprobă Normele metodologice de aplicare a Legii datoriei publice nr. 313/2004, cuprinse în anexa*) care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

PRIM-MINISTRU
ADRIAN NĂSTASE

Contrasemnează:
Ministrul finanțelor publice,
Mihai Nicolae Tănăsescu

București, 21 decembrie 2004.
Nr. 2.415.

*) Anexa este reprodusă în facsimil.

NORME METODOLOGICE
de aplicare a prevederilor Legii datoriei publice nr. 313/2004

1. Art.1 din Legea nr.313/2004 (denumita in continuare lege):

Prezenta lege reglementeaza sfera de cuprindere, scopul, contractarea, rambursarea, inregistrarea, raportarea si administrarea datoriei publice.

Norme metodologice:

1.1. Prin administrarea datoriei publice se intelege ansamblul operatiunilor generate de datoria publica privind dimensionarea, structurarea, contractarea, derularea potrivit caracteristicilor stabilite, refinantarea/rambursarea, inregistrarea si raportarea acesteia.

2. Art. 3 alin. (1) pct. a si b din lege:

(1) Guvernul este autorizat să contracteze împrumuturi de stat interne și externe numai prin Ministerul Finanțelor Publice, în următoarele scopuri:

- a) finanțarea deficitului bugetului de stat, finanțarea temporară a deficitelor din anii precedenți a bugetului asigurărilor sociale de stat, până la alocarea de sume cu această destinație, finanțarea deficitelor temporare ale bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și bugetului trezoreriei statului din exercițiul curent si refinantarea datoriei publice guvernamentale, in conditii acceptate de Ministerul Finantelor Publice;**
- b) menținerea în permanență a unui sold corespunzător în contul curent general al trezoreriei statului, stabilit de Ministerul Finanțelor Publice;**

Norme metodologice:

3.1.1. In vederea asigurarii finantarii temporare a deficitului curent al bugetului de stat si a refinantarii datoriei publice guvernamentale din disponibilitatile aflate in contul curent general al trezoreriei statului, imprumuturile de stat pentru finantarea si refinantarea deficitului bugetului de stat pot fi contractate independent de soldul contului curent general al trezoreriei statului.

3. Art. 3 alin. (3) din lege:

(3) Împrumuturile contractate sau garantate de autoritățile administrației publice locale fac parte din datoria publică a României, dar nu reprezintă obligatii ale Guvernului, iar plata serviciului datoriei publice aferent acestor împrumuturi se va efectua exclusiv din bugetele locale si prin imprumuturi pentru refinantarea datoriei publice locale.

Norme metodologice:

3.3.1. Împrumuturile contractate de autoritatile administratiei publice locale, prin titluri de valoare si împrumuturi de la banci sau de la alte institutii de credit, fac parte din datoria publica a României, dar nu reprezinta obligatii ale Guvernului.

3.3.2. Emiterea si lansarea titlurilor de valoare pe piata interna de capital se pot face direct de catre autoritatile administratiei publice locale sau prin intermediul unor agentii ori al altor institutii specializate.

3.3.2. Plata serviciului datoriei publice locale se efectueaza din veniturile proprii ale unitatilor administrativ-teritoriale, asa cum sunt stabilite prin art. 5 alin. 1 lit. a din Ordonanta de urgenta nr. 45/2003 privind finantele publice locale, aprobata cu modificari

si completari prin Legea nr. 108/2004, si prin imprumuturi pentru refinantarea datoriei publice locale.

4. Art. 3 alin. (4) din lege:

(4) Autoritățile administrației publice locale pot contracta sau garanta imprumuturi interne si/sau externe pe termen scurt, mediu si lung, pentru realizarea de investitii publice de interes local, precum si pentru refinantarea datoriei publice locale, potrivit legii, numai cu avizul Comisiei de Autorizare a Imprumuturilor Locale; raportarea și înregistrarea datoriei publice locale se fac conform normelor metodologice emise de Ministerul Finanțelor Publice.

Norme metodologice:

3.4.1. Contractarea si garantarea de împrumuturi pe termen scurt, mediu si lung pentru realizarea de investitii publice de interes local precum si pentru refinantarea datoriei publice locale, de catre autoritatile administrației publice locale se efectueaza numai cu avizul Comisiei de Autorizare a Imprumuturilor Locale, și in conformitate cu prevederile Ordonantei de urgenta nr. 45/2003 privind finantele publice locale, aprobata cu modificari si completari prin Legea nr. 108/2004.

3.4.2. Consiliile locale, consiliile judetene si Consiliul General al Municipiului Bucuresti, dupa caz, hotarasc contractarea sau garantarea de împrumuturi, cu votul a cel puțin doua treimi din numarul membrilor ce le compun.

3.4.3. Inregistrarea si raportarea datoriei publice locale se efectueaza conform normelor metodologice emise de Ministerul Finanțelor Publice aprobate prin ordin al ministrului.

5. Art. 4 alin. (1) din lege:

(1) Rambursarea datoriei publice guvernamentale reprezintă o obligație necondiționată și irevocabilă a statului de plata a capitalului, a dobânzilor și a altor costuri aferente împrumuturilor contractate sau garantate; comisioanele, valoarea discountului, cheltuielile cu plata altor servicii legate de contractarea împrumuturilor de stat precum si cheltuielile aferente serviciilor prestate de agentile de rating pentru evaluarea riscului de tara vor fi platite din bugetul de stat.

Norme metodologice:

4.1.1. Sumele reprezentand ratele de capital, dobanzile, comisioanele si alte costuri aferente datoriei publice guvernamentale, datorate la scadente conform acordurilor sau contractelor de împrumut, constituie serviciul datoriei publice guvernamentale si sunt, potrivit legii, o obligatie neconditionata si irevocabila a statului.

4.1.2. Rambursarea la scadenta a ratelor de capital aferente datoriei publice guvernamentale se efectueaza:

- prin amortizarea datoriei publice guvernamentale (diminuarea soldului împrumutului) din sursele constituite conform legii, sau
- prin refinantarea datoriei publice guvernamentale conform prevederilor legale in vigoare.

6. Art. 4 alin. (3) din lege:

(3) In conformitate cu prevederile legale, sursele de plată pentru serviciul datoriei publice guvernamentale sunt, după caz, următoarele:

- a) disponibilitatile contului curent general al trezoreriei statului;
- b) împrumuturi de stat pentru finantarea si refinanțarea datoriei publice guvernamentale;

- c) cheltuielile prevăzute cu această destinație în bugetul de stat;
- d) sumele încasate de către instituțiile financiare mandatate de Ministerul Finanțelor Publice pentru a administra împrumuturile externe contractate de acesta, în numele și în contul statului de la beneficiarii finali de împrumuturi;
- e) sumele încasate de Ministerul Finanțelor Publice de la beneficiarii finali ai împrumuturilor, în baza acordurilor de împrumut subsidiar, încheiate în condițiile acordurilor de împrumut intervenite între statul român și creditorii;
- f) sumele prevăzute în bugetele beneficiarilor finali, în baza acordurilor de împrumut subsidiar și a acordurilor de împrumut subsidiar și garanție încheiate între Ministerul Finanțelor Publice, autoritățile administrației publice locale și agenții economici de sub autoritatea acestora, în condițiile acordurilor de împrumut intervenite între statul român și creditorii;
- g) sumele prevăzute în bugetele agenților economici care au contractat împrumuturi cu garanția statului;
- h) fondul de risc, pentru situațiile în care sunt executate garanțiile emise de Ministerul Finanțelor Publice sau în cazul în care beneficiarii finali ai împrumuturilor directe și subîmprumutate nu își onorează obligațiile prevăzute în acordurile de împrumut subsidiar sau în acordurile de împrumut subsidiar și garanție;
- i) alte surse, în condițiile legii;

Norme metodologice:

4.3.1. Disponibilitățile ramase neangajate în contul curent general al trezoreriei statului, după finanțarea deficitelor bugetare prevăzute la art.7, alin.1, din Ordonanța de urgență a guvernului nr.146/2002 privind formarea și utilizarea resurselor derulate prin trezoreria statului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.201/2003, cu modificările ulterioare, pot fi utilizate în scopurile prevăzute la art 7, alin.2 din același act normativ.

4.3.2. Utilizarea altor surse pentru rambursarea datoriei publice guvernamentale se efectuează în condițiile stabilite prin lege în limita disponibilului înregistrat pe baza extrasului de cont datat cu 2 zile bancare înainte de efectuarea operațiunii.

Cu sumele încasate și utilizate pentru diminuarea împrumuturilor pentru finanțarea și refinanțarea deficitului bugetului de stat se diminuează deficitul din anii precedenți, în ordinea înregistrării acestora.

4.3.3. Cheltuielile prevăzute în bugetul de stat privind plata serviciului datoriei publice guvernamentale se vor efectua conform prevederilor Ordinului ministrului finanțelor publice 1792/2002 și a Ordinului ministrului finanțelor publice nr.710/2003 privind aprobarea procedurilor privind angajarea, lichidarea ordonanțelor și plata cheltuielilor efectuate de Ministerul Finanțelor Publice, cu modificările și completările ulterioare.

4.3.4. Rambursarea la scadență a ratelor de capital aferente împrumuturilor de stat de pe piața internă, exprimate în valută, se efectuează la valoarea determinată pe baza cursului istoric de la data emisiunii. Diferențele de curs valutar nefavorabile reprezintă cheltuieli ale bugetului de stat, iar cele favorabile reprezintă venituri ale bugetului de stat. Dobanzile și celelalte costuri aferente împrumuturilor de stat de pe piața internă exprimate în valută se plătesc conform prevederilor art. 4 din Legea datoriei publice nr.313/2004 precum și ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 146/2002 privind formarea și utilizarea resurselor derulate prin trezoreria statului, aprobată cu modificări și completări ulterioare.

4.3.5. Rambursarea împrumuturilor externe contractate direct de stat sau garantate de stat, precum și plata dobânzilor, comisiunilor și a altor costuri aferente acestor împrumuturi externe, se asigură după cum urmează:

1. Pentru împrumuturile externe contractate de Guvern, prin Ministerul Finanțelor Publice, în vederea finanțării deficitului bugetului de stat și susținerii balanței de plăți și a rezervei valutare, obligația constituirii resurselor necesare pentru plata la extern a serviciului datoriei publice externe și a efectuării plăților revine Ministerului Finanțelor Publice, care va asigura sumele necesare din următoarele surse:

- a. împrumuturi interne și externe pentru refinanțarea datoriei publice externe;
- b. împrumuturi din disponibilitățile contului curent general al trezoreriei;
- c. dobânzi încasate pentru disponibilitățile în valută;
- d. dobânzi aferente împrumuturilor din contravaloare în lei a împrumuturilor externe guvernamentale utilizate la finanțarea deficitului bugetar;
- e. sume prevăzute în bugetul de stat cu această destinație;

2. Pentru împrumuturile externe contractate direct de Guvern, prin Ministerul Finanțelor Publice și subîmprumutate unor beneficiari finali – agenți economici, pe baza de acord de împrumut subsidiar (AIS) sau acord de împrumut subsidiar și garanție (AISG), în condițiile legii, obligația constituirii resurselor necesare pentru plata la extern a serviciului datoriei publice externe revine în totalitate beneficiarilor finali, care au obligația să asigure prin bugetele proprii necesarul în lei pentru plata integrală a serviciului datoriei publice externe, dacă hotărârea de Guvern sau legea de ratificare a împrumuturilor nu prevede altfel.

3. Pentru împrumuturile externe contractate direct de Guvern, prin Ministerul Finanțelor Publice (MFP) și subîmprumutate unor beneficiari finali – autorități ale administrației publice centrale - instituții publice, pe baza de acord de împrumut subsidiar, în condițiile legii, aceștia au obligația să prevadă în bugetele proprii sumele necesare pentru rambursarea creditelor externe și plata de dobânzi și comisioane la creditele externe.

4. Pentru împrumuturile externe contractate direct de Guvern, prin Ministerul Finanțelor Publice și subîmprumutate unor beneficiari finali – autorități ale administrației publice locale, servicii publice sau agenți economici de subordonare locală obligația constituirii surselor necesare pentru plata la extern a serviciului datoriei publice externe revine subîmprumutatului/ beneficiarului final, în conformitate cu prevederile AIS încheiat între MFP și subîmprumutat sau AISG, încheiat între MFP, subîmprumutat și garant.

5. Pentru împrumuturile externe contractate direct de Guvern, prin Ministerul Finanțelor Publice, a caror administrare a fost mandatată unei instituții financiare, pe baza de acorduri de subîmprumut, în condițiile legii, obligația asigurării surselor necesare pentru plata la extern a serviciului datoriei publice externe revine subîmprumutatului/ beneficiarului final, în conformitate cu prevederile AIS încheiat între MFP și subîmprumutat/beneficiar final sau AISG, încheiat între MFP, subîmprumutat/beneficiar final și garant.

6. Prin acordul de împrumut și acordul de împrumut subsidiar se poate stabili ca beneficiarii finali să achiziționeze de pe piața valutară sumele în valută necesare pentru plata integrală a serviciului datoriei publice externe direct în contul creditorilor externi sau în conturile comunicate de Ministerul Finanțelor Publice, urmând ca acesta să dispună efectuarea plății la extern.

7. În situația în care beneficiarul final al unui împrumut extern subîmprumutat și/ sau garantat nu dispune de resurse financiare pentru achitarea obligațiilor de plată la scadență, conform clauzelor acordului de împrumut subsidiar și/ sau garanție, obligația de plată integrală la extern a serviciului datoriei publice externe revine împrumutatului și se efectuează din fondul de risc conform art. 15, punctul 6 din lege.

8. Pentru împrumuturile externe contractate de autoritățile administrației publice centrale până la data de 31.12.2004 și garantate de stat, plata serviciului datoriei publice externe se efectuează de către fiecare împrumutat, din sumele prevăzute anual cu această destinație în bugetul de stat.

9. Pentru împrumuturile externe contractate de agenții economici și garantate de stat, plata serviciului datoriei publice externe se efectuează de către fiecare garantat din surse proprii sau conform actelor normative de aprobare a garanției, la termenele și în condițiile acordurilor de împrumut. În situația în care agenții economici garanți nu dispun de surse proprii de plată la scadență, Ministerul Finanțelor Publice, în calitate de garant, achită aceste obligații bancilor finanțatoare din fondul de risc, conform art.15 alin.(4). din lege.

4.3.6 În cazurile prevăzute la pct. 4.3.2.2- 4.3.2.5, entitatea care efectuează plata la extern este stabilită prin AIS/AISG.

Dacă prin acordul de împrumut subsidiar sau acordul de împrumut subsidiar și de garanție se stabilește ca plățile se fac prin Ministerul Finanțelor Publice, subîmprumutatul/beneficiarul final va vira Ministerului Finanțelor Publice, cu 10 zile lucrătoare înainte de scadență la extern, echivalentul în lei al obligației de plată la extern calculat la cursul de schimb valabil la data plății către MFP, la care se adaugă o marjă asiguratorie care va acoperi eventuala diferență de curs valutar pentru perioada dintre data plății către MFP și data plății la extern dacă în AIS/AISG nu se prevede altfel.

4.3.7. Plata la extern a serviciului datoriei publice prin Ministerul Finanțelor Publice se efectuează de Banca Națională a României. Ministerul Finanțelor Publice, întocmește ordinul de schimb valutar pentru cumpărare valută, dacă este cazul, și ordinul de plată de valută pe baza notificării de plată transmise de finanțatorul extern. Ministerul Finanțelor Publice virează în data scadenței la extern contravaloarea în lei, calculată pe baza cursului valutar stabilit de Banca Națională a României, valabil în ziua respectivă. Documentele justificative pentru plata contravalorii în lei a valutei scadente sunt notificarea de plată primită de la finanțatorul extern și comunicarea Băncii Naționale a României privind cursul valutar de cumpărare a valutei.

Documentele necesare pentru plata către Banca Națională a României a contravalorii în lei se întocmesc conform normelor privind angajarea, lichidarea, ordonantarea și plata cheltuielilor bugetare și a celor specifice trezoreriei statului, după caz.

4.3.8 Ministerul Finanțelor Publice, prin direcțiile specializate cu atribuții în domeniul controlului fiscal, urmărește modul în care beneficiarii împrumuturilor externe garantate de stat sau subîmprumutate constituie și asigură sursele de rambursare a împrumuturilor și plata a dobânzilor, comisioanelor și/sau a celorlalte costuri aferente împrumuturilor externe respective.

7. Art 4 (4) din lege:

(4) Rambursarea ratelor de capital aferente serviciului datoriei publice guvernamentale directe se face prin refinanțarea acestora de către Ministerul Finanțelor Publice.

Norme metodologice:

4.4.1. Rambursarea ratelor de capital aferente împrumuturilor din echivalentul în lei al creditelor externe guvernamentale utilizate la finanțarea și refinanțarea deficitului bugetului de stat se efectuează prin refinanțarea acestora pe baza de împrumuturi de stat.

8. Art. 6 alin. (6) din lege:

(6) Titlurile de stat vor fi oferite spre vânzare sub condiția ca oferta să includă cel puțin următoarele elemente:

- a) denumirea, data emisiunii și valoarea titlurilor de stat oferite;
- b) forma împrumutului de stat reprezentat prin titlurile aferente - cu discount sau purtător de dobândă;
- c) rata dobânzii, metoda de calcul și datele la care se plătește dobânda, dacă este cazul;
- d) data scadenței și opțiunile încorporate, dacă este cazul.

Norme metodologice:

6.6.1. În cazul titlurilor de stat emise pe piața internă interbancară seria se stabilește în conformitate cu prevederile Convenției încheiate de Ministerul Finanțelor Publice (MFP) cu Societatea Națională de Compensare, Decontare și Depozitare pentru Valori Mobiliare SA (SNCCDD). MFP este autorizat să plătească SNCCDD - ului serviciul de alocare a codurilor ISIN.

6.6.2. Dacă în prospectul de emisiune pe piața internă la titlurilor de stat nu se prevede altfel, formulele de bază utilizate sunt:

- a) pentru titluri de stat pe termen scurt cu discount – certificate de trezorerie cu discount

$$P = 1 - (d * r) / 360$$

$$Y = r / P$$

în care:

P = prețul titlului cu discount exprimat cu șase zecimale

d = număr de zile până la scadență

r = rata discountului (exprimată cu două zecimale)

Y = randamentul (rata dobânzii) exprimat cu două zecimale

- b) pentru titluri de stat pe termen scurt cu dobânda – certificate de trezorerie cu dobânda

$$D = VN * d * \frac{z}{360}$$

unde :

D = dobânda (cuponul)

VN = valoare nominală totală

d = rata dobânzii (exprimată cu două zecimale)

z = număr de zile pentru care se calculează dobânda

- c) pentru titluri de stat pe termen mediu și lung cu dobânda – obligațiuni de stat cu dobânda fixă

$$D = VN * d * \frac{z}{365 \text{ sau } 366}$$

unde :

D= dobanda (cuponul)

VN=valoarea nominala totala

d= rata dobanzii (exprimata cu doua zecimale)

z = numar de zile pentru care se calculeaza dobanda

366 = zile pentru an bisect

In cazul in obligatiunilor de stat emise in baza legilor speciale (emisiuni dedicate), in care perioada de detinere a obligatiunii de stat pentru care se datoreaza dobanda (trimestru., semestru sau an) nu depaseste anul calendaristic, dar plata se efectueaza in cursul anului calendaristic urmator, in formula de calcul a dobanzii la numitor se va utiliza numarul de zile al anului calendaristic pentru care se datoreaza si se calculeaza dobanda.

In cazul obligatiunilor de stat (emisiuni standard) in care perioada de detinere a obligatiunii de stat pentru care se datoreaza dobanda excede anul calendaristic iar plata se efectueaza in anul calendaristic urmator, in formula de calcul a dobanzii la numitor se utilizeaza numarul de zile al anului calendaristic in care se efectueaza plata cuponului.

d) pentru obligatiunile de stat pe termen mediu si lung cu dobanda indexata cu indicele preturilor de consum

$$D = VN * d * \frac{z}{365}$$

unde :

D = dobanda (cuponul)

VN = valoarea nominala totala

z = numar de zile pentru care se calculeaza dobanda

d = rata dobanzii, exprimata procentual cu sase zecimale, pentru fiecare perioada de calcul a cuponului, calculata ca produs anualizat al celor 6 indici ai preturilor de consum lunari publicati de catre Institutul National de Statistica plus o marja M care se va determina pentru fiecare perioada dupa formula :

$$d = \frac{365}{z} \left[\prod (IPC_i / 100) - 1 \right] \times 100 + M$$

unde :

i= indici precizati in prospectul de emisiune a titlurilor de stat, in functie de data de plata a cuponului de dobanda

IPC_i = indicele lunar al preturilor de consum publicat de Institutul National de Statistica ; va fi luat in considerare indicele lunar, indiferent de data din luna la care are loc emisiunea.

M = marja, exprimata procentual , reprezinta elementul in functie de care se va face clasificarea ofertelor.

In vederea alinierii la standardele recunoscute, potrivit conventiilor ISMA (International securities Market Association), Ministerul Finantelor Publice poate opta si pentru utilizarea altor formule de calcul ale discountului sau ale dobanzii.

9. Art. 6 alin. (7) din lege:

(7) In luna decembrie a fiecarui an Ministerul Finantelor Publice va anunta programul de emisiune al titlurilor de stat pe piata interna si externa pentru anul

urmator. Acest program poate fi modificat in cursul anului, in functie de evolutiile pietelor financiare;

Norme metodologice:

6.7.1. In luna decembrie a fiecarui an, Ministerul Finantelor Publice va elabora si anunta programul de emisiuni de titluri de stat pe piata interna si externa pentru anul urmator, structurate pe instrumente de datorie si scadente.

Acest program se actualizeaza si detaliaza prin prospectele de emisiune a titlurilor de stat ce urmeaza a fi lansate in luna urmatoare.

10. Art. 7 din lege:

Guvernul este autorizat sa contracteze datorie publica guvernamentala directa numai prin Ministerul Finantelor Publice, folosind instrumentele prevazute la art. 5, lit. a), b), c) si d), fara a se limita la acestea.

Norme metodologice:

7.1. Modalitatea de contractare a datoriei publice interne prin certificate de trezorerie adresate populatiei emise prin unitatile de trezorerie se stabileste prin norme metodologice aprobate prin Ordin al Ministrului Finantelor Publice.

Emisiunile de titluri de stat in lei si in valuta lansate pe piata interbancara se deruleaza in conformitate cu prevederile Conventiei incheiate de Ministerul Finantelor Publice cu agentul desemnat si cu cele ale Regulamentului privind operatiunile cu titluri de stat emise in forma dematerializata.

7.2. Contractarea datoriei publice in baza legilor speciale se efectueaza prin emisiunea de titluri de stat ale caror caracteristici sunt prevazute in legea speciala. Ministerul Finantelor Publice incheie conventii de imprumut cu detinatorii titlurilor de stat desemnati prin legea speciala.

7.3. Etapele procesului de derulare a unei emisiuni de obligatiuni suverane pe pietele internationale de capital sunt urmatoarele:

1. fundamentarea alegerii unui imprumut extern prin lansarea unei emisiuni de obligatiuni pe pietele externe de capital ca instrument de finantare a deficitului bugetar si de refinantare a datoriei publice, precum si a caracteristicilor generale ale imprumutului ce urmeaza a fi contractat (suma, scadenta, moneda);

2. transmiterea cererilor de oferta catre institutiile financiare selectionate, cu mentionarea sumei, scadentei, monedei si a altor caracteristici specifice imprumutului care se intentioneaza a fi contractat prin emisiune de obligatiuni, precum si a termenului limita pana la care pot fi transmise cererile de oferta;

3. analizarea ofertelor primite in termenul specificat in cererile de oferta de catre directia de specialitate din cadrul Ministerului Finantelor Publice si intocmirea "listei scurte" care va cuprinde institutiile financiare cu ofertele cele mai avantajoase din punct de vedere al costurilor precum si al capabilitatilor de realizare a tranzactiei in termenii propusi;

4. prezentarea "listei scurte" in urmatoarea sedinta de Guvern, cu fundamentarea motivelor care au stat la baza realizarii selectiei intermediare;

5. organizarea de intrevederi cu institutiile financiare selectate in "lista scurta" pentru actualizarea si eventuala imbunatatire a ofertelor depuse anterior;

6. analizarea ofertelor rezultate si intocmirea clasamentului de catre Unitatea de Management a Trezoreriei Statului, ca directie de specialitate din cadrul Ministerului Finantelor Publice, avandu-se in vedere urmatoarele: strategia propusa, costurile estimate

la momentul remiterii ofertelor către Ministerul Finantelor Publice, capacitatea de distribuție, forța de vânzări, și, nu în ultimul rând, angajamentul față de România);

7. Publicarea în Monitorul Oficial a Hotărârii de Guvern privind contractarea unui împrumut extern sub forma unei emisiuni de obligațiuni pe piețele externe de capital. În Hotărârea de Guvern vor fi precizați administratorii desemnați ai tranzacției, suma emisiunii, scadența împrumutului obligatar precum și alte elemente de bază ale tranzacției, cu excepția celor care depind de evoluția condițiilor de piață și care se pot modifica până la momentul lansării emisiunii de obligațiuni;

8. Desemnarea administratorilor de plasament prin semnarea scrisorii de mandat de către reprezentanții Ministerului Finantelor Publice și cei ai instituțiilor financiare; în scrisoarea de mandat se vor preciza responsabilitățile și obligațiile administratorilor, menționându-se cel puțin comisionul de administrare al tranzacției precum și alte cheltuieli aferente emisiunii ce pot reveni Ministerului Finantelor Publice;

9. În paralel cu procesul de selecție a administratorilor de plasament se realizează și procesul de selecție a firmei/firmelor de consultanță juridică care vor analiza și definitivă documentele aferente emisiunii de obligațiuni, respectându-se condițiile legale în vigoare. În alegerea firmei/firmelor de consultanță juridică se vor avea în vedere atât costurile cuantificate de aceasta/acestea cât și operativitatea în îndeplinirea sarcinilor care le revin, elemente ce vor apărea în oferta/ofertele acestora la solicitarea Ministerului Finantelor Publice;

10. Derularea procesului de due-diligence (colectarea datelor și informațiilor necesare actualizării prospectului de emisiune de la instituțiile corespunzătoare, desfășurarea programului de întâlniri) necesar elaborării prospectului de emisiune;

11. Analiza, negocierea și însușirea documentelor aferente tranzacției (acordul de subscriere, prospectul de emisiune, contractul de agent fiscal, nota globală temporară și permanentă, nota definitivă, certificatul de acuratețe al emitentului, scrisoarea de numire a agentului de proces, instrucțiuni către depozitar, sau alte documente după caz) elaborate împreună cu firmele de consultanță juridică și administratorii de plasament;

12. Agrearea agendei de semnare a documentelor și de închidere a tranzacției de către părți și depunerea proiectului de prospect de emisiune la Bursa de Valori;

13. Stabilirea unei strategii privind marketing-ul emisiunii împreună cu administratorii de plasament (elaborarea de prezentări de țară necesare în scopul organizării unor întâlniri cu investitorii, conferințe telefonice, videoconferințe, road-show în centre financiare internaționale recomandate de administratori);

14. Stabilirea de către administrator(i) a structurii sindicatului de bănci care ar putea participa la subscrierea și plasarea împrumutului și cotele alocate acestora ;

15. Prin negociere cu sindicatul de investitori administratorul(ii) va(vor) determina prețul de lansare a emisiunii și va(vor) lansa emisiunea de titluri de stat, după agreerea caracteristicilor financiare (cupon, randament, pret – elemente ce sunt determinate de conjunctura pieței pe perioada de ofertare) de către Ministerul Finantelor Publice ;

16. Semnarea documentelor aferente emisiunii, de închidere a acesteia și virarea sumei emisiunii în contul Ministerului Finantelor Publice;

17. După virarea sumei rezultate din emisiunea de obligațiuni în contul Ministerului Finantelor Publice, suma obținută va fi reintregită, după caz, cu valoarea comisionului de administrare a tranzacției și a altor cheltuieli aferente emisiunii (cheltuieli cu avocații, cheltuieli cu marketingul emisiunii, etc.) la care se adaugă discontul în cazul în care obligațiunile au fost lansate cu discont ;

18. Reintregirea sumei emisiunii se va face din bugetul de stat, această operațiune fiind încadrată ca o cheltuială ocazională cu emisiunea și plasarea titlurilor de stat;

Tranzactionarea pe piata secundara internationala de capital a titlurilor de stat emise si mentinerea de catre administratori a unei pietei active si lichide pentru aceste titluri, atat in perioada de post-lansare cat si dupa aceea, pana la rascumpararea integrala a acestora.

7.4. Contractarea de împrumuturi de stat externe de la bănci sau alte instituții de credit, persoane juridice nerezidente in Romania

Angajarea împrumuturilor de stat externe de la bănci sau alte instituții de credit, persoane juridice nerezidente in Romania se face numai cu respectarea strictă a destinațiilor prevăzute de lege și prevazute la art.3. alin. (1).

Împrumuturile externe contractate direct de stat de la bănci comerciale, alte instituții de credit, persoane juridice române sau străine, pot avea ca sursă de rambursare bugetul de stat, sau, dupa caz, bugetul local, și sursele proprii ale agentului economic, beneficiar final al împrumutului extern.

7.4.1. Procedura de contractare a împrumuturilor de stat externe de la institutiile financiare internationale (IFI)

A. În vederea contractării unor împrumuturi de stat externe de la IFI în baza unui act juridic care este guvernat de dreptul international public (institutiile grupului Bancii Mondiale, Fondul Monetar International, Fondul International pentru Dezvoltare Agricola, si altele asemenea), sau de legea țării finanțatorului extern (Banca Europeana pentru Reconstructie si Dezvoltare, Banca Europeana de Investitii, Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei, si altele asemenea), ai caror beneficiari sunt autoritatile publice centrale, institutiile publice sau agenti economici coordonati de acestea, cu rambursare de la bugetul de stat, se vor parcurge următoarele etape:

1. MFP, împreună cu ministerul ordonator principal de credite, precum și alte instituții participante în cadrul negocierii (reprezentanți ai beneficiarului final al împrumutului extern) prezintă spre aprobare Guvernului un Memorandum cu tema: Acord de principiu privind contractarea împrumutului de la institutia financiara internationala si aprobarea mandatului de negociere. La avizare, precum si la aprobare de catre Guvern se aplica in mod corespunzator prevederile Legii 590/2003 privind tratatele. Documentatia necesara elaborarii si promovarii acestui Memorandum cuprinde:
  - Avizul ordonatorului principal de credite privind necesitatea si oportunitatea realizarii proiectului de investitii finantat integral sau in completare din împrumuturi externe contractate de stat si de insusire a indicatorilor tehnico-economici si a surselor de finantare ale respectivului proiect;
  - Scrisoare de sustinere a proiectului din partea ministerului coordonator, in baza strategiei sectoriale, eventual aprobate de Guvern, care să prezinte destinația, necesitatea si oportunitatea împrumutului extern; angajamentul ordonatorului principal de credite de a sustine incadrarea sumelor împrumutului extern propus in limitele intrarilor de credit extern alocate anual prin Legea bugetului de stat;
  - Documentul de evaluare a proiectului întocmit de IFI, după caz.
  - Mandatul, care va contine principalele elemente tehnice si financiare propuse de finantator, precum si propunerile de negociere.
  - Scrisoare de la finanțatorul extern cu privire la planificarea aprobarii împrumutului in consiliul de directori al finanțatorului, sau alt document care să ateste interesul IFI în finanțarea Proiectului.

De asemenea la elaborarea Memorandumului mai sus menționat, MFP prin direcțiile de specialitate urmărește:

- Incadrarea împrumutului pentru finanțarea proiectului de investiții în Plafonul de îndatorare, subplafonul corespunzător;
- Incadrarea sumelor împrumutului în limita intrărilor de credite externe aferente ministerului beneficiar;
- Existența proiectului propus în Programul anual de achiziții, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

2. Negocierea împrumutului extern se va ține în conformitate cu mandatul aprobat. În cazul în care acordul de împrumut va fi negociat între părți în mod direct, minuta negocierii va fi semnată de conducătorul delegației române și reprezentantul MFP, în calitate de reprezentant al împrumutatului.

3. După negocierea împrumutului extern, MFP, prin direcția de specialitate, inițiază un Memorandum pentru aprobarea raportului de negociere și aprobarea acordării deplinei puteri în vederea semnării acordului de împrumut/contractului de finanțare extern; planificarea aprobării împrumuturilor externe în Consiliul directorilor al finanțatorului/alte condiționalități asumate prin negocieri justifică caracterul de urgență al promovării acestui Memorandum, după caz.

4. După aprobarea Memorandumului menționat la pct. 3 se va proceda la notificarea finanțatorului extern de către Ministerul Finanțelor Publice, prin direcția de specialitate, asupra aprobării rezultatelor negocierii de către Guvernul României, în cazul în care aceasta este solicitată de IFI;

5. În baza deplinei puteri emise de Ministerul Afacerilor Externe se va proceda la semnarea acordului de împrumut de către reprezentantul autorizat al României.

6. Acordul de împrumut astfel semnat va fi: (i) ratificat sau aprobat printr-un act normativ cu putere de lege, dacă angajamentele rezultate au natura de condiționalități economice care exced dispozițiile legale în vigoare; (ii) aprobat prin Hotărâre de Guvern, dacă angajamentele rezultate nu exced dispozițiile legale în vigoare, respectiv legile privind datoria publică, finanțele publice, finanțele publice locale, etc. MFP și ministerul beneficiar/ministerul de externe vor iniția și promova proiectul de lege de ratificare/Hotărâre de Guvern de aprobare a acordului de împrumut. Clauzele acestor acte normative sunt de natură să creeze cadrul legislativ/incadreze Acordul financiar respectiv în cadrul legal existent, pentru ca derularea tranzacțiilor și angajamentele economice care decurg din Acordul de împrumut să se realizeze în bune condiții. Traducerea documentației și autorizarea se va asigura de către o firmă specializată autorizată, angajată în condițiile legii de MFP sau beneficiarul împrumutului extern.

7. Pe baza aprobării legii de ratificare/Hotărârii de Guvern de aprobare și publicării în Monitorul Oficial, MFP și beneficiarul încheie un Acord de Împrumut Subsidiar (modelul de AIS este prevăzut în Anexa nr. 1 la prezentele norme), prin care MFP transferă parțial sau total obligațiile preluate de stat de la finanțatorul extern. Semnarea AIS are loc la nivel de secretari de stat coordonatori, sau miniștri, după caz, fiind în prealabil avizat de către direcțiile de specialitate din MFP, controlul financiar preventiv și delegat.

8. În vederea intrării în efectivitate a Acordului de împrumut se va proceda la emiterea Avizului Juridic (în condițiile stabilite cu finanțatorul extern), precum și a celorlalte documente solicitate de finanțatorul extern.

Procedura de contractare a unui împrumutului de stat extern, prevăzută în cadrul paragrafelor 1-8 de mai sus se va utiliza și în cazul în care împrumutul de stat extern este contractat de la alte entități internaționale în măsura compatibilității legislației aplicabile.

B. *În vederea contractării unor împrumuturi de stat externe de la IFI în baza unui act juridic care este guvernat de dreptul internațional public, sau de legea țării finanțatorului extern, ai caror beneficiari sunt agenți economici, iar rambursarea se asigură din surse proprii ale agenților subîmprumutați, se vor parcurge următoarele etape:*

1. MFP, ministerul coordonator și beneficiarul inițiază un Memorandum către Guvern pentru acord de principiu privind încheierea Acordului de împrumut cu IFI. Documentația necesară elaborării și promovării acestui Memorandum cuprinde:

- Hotărâre de Guvern de aprobare a indicatorilor tehnico-economici ai investiției, indiferent dacă este o investiție nouă sau curentă; în cazul în care proiectarea este cuprinsă în împrumutul extern, după contractarea împrumutului și finalizarea studiilor de fezabilitate, va fi inițiat un proiect de hotărâre de guvern de către ministerul coordonator al sectorului economic în care activează beneficiarul pentru obiectivul de investiții finanțat din împrumutul extern;
- Document de susținere a proiectului din partea ministerului coordonator al sectorului economic în care activează agentul economic solicitant, în baza strategiei sectoriale, aprobate de Guvern, după caz;
- Document de evaluare a proiectului, după caz;
- Copie a notificării proiectului către Consiliul Concurenței.

2. Pe baza acordului de principiu aprobat de Guvern, MFP transmite Eximbank solicitare scrisă pentru a începe analiza agentului economic și avizarea solicitării de credit a beneficiarului.

3. În cazul avizului favorabil al Comitetului Interministerial de Garanții și Credite de Comerț Exterior (denumit în continuare CIGCCE) și al Consiliului Concurenței, MFP elaborează Memorandum pentru aprobarea notei mandat de negociere a Acordului de împrumut cu IFI.

- Mandatul, care va conține principalele elemente tehnice și financiare propuse de finanțator, precum și propunerile de negociere.

4. Negocierea împrumutului extern se va ține în conformitate cu mandatul aprobat, iar minuta negocierii va fi semnată de conducătorul delegației române și reprezentantul MFP, în calitate de reprezentant al Împrumutatului.

5. Memorandum pentru aprobarea rezultatelor negocierii și aprobarea acordării deplinei puteri în vederea semnării Acordului de împrumut - inițiat de MFP, direcția de specialitate; planificarea aprobării împrumuturilor externe în Consiliul directorilor al finanțatorului / alte condiționalități asumate prin negocieri justifică caracterul de urgență al promovării acestui Memorandum, după caz.

6. Notificarea finanțatorului extern de către Ministerul Finanțelor Publice, prin direcția de specialitate, asupra aprobării rezultatelor negocierii de către Guvernul României;

7. Semnarea acordului de împrumut de către reprezentantul autorizat al României, pe baza deplinei puteri emise de Ministerul Afacerilor Externe și a vizelor direcției de specialitate și juridice.

8. Acordul de împrumut astfel semnat va fi: (i) ratificat sau aprobat printr-un act normativ cu putere de lege, dacă angajamentele rezultate au natura de condiționalități

economice care exced dispozițiile legale în vigoare; (ii) aprobat prin Hotărâre de Guvern, dacă angajamentele rezultate nu exced dispozițiile legale în vigoare, respectiv legile privind datoria publică, finanțele publice, finanțele publice locale, etc. MFP și ministerul beneficiar/ministerul de externe vor iniția și promova proiectul de lege de ratificare/Hotărâre de Guvern de aprobare a acordului de împrumut. Clauzele acestor acte normative sunt de natură să creeze cadrul legislativ/incadreze Acordul financiar respectiv în cadrul legal existent, pentru ca derularea tranzacțiilor și angajamentele economice care decurg din Acordul de împrumut să se realizeze în bune condițiuni. Traducerea documentației și autorizarea se va asigura de către o firmă specializată autorizată, angajată în condițiile legii de MFP sau beneficiarul împrumutului extern.

9. Pe baza aprobării legii de ratificare/Hotărâre de Guvern de aprobare și publicării în Monitorul Oficial, MFP și beneficiarul încheie un Acord de Împrumut Subsidiar (modelul este prevăzut în anexa nr.1 la prezentele norme), prin care MFP transferă acestuia parțial sau total obligațiile preluate de stat de la finanțatorul extern. Semnarea AIS are loc la nivel de secretari de stat coordonatori, sau miniștri, după caz, fiind în prealabil avizat de către direcțiile de specialitate din MFP, controlul financiar preventiv și delegat.

10. În vederea intrării în efectivitate a Acordului de împrumut se va proceda la emiterea Avizului Juridic (în condițiile stabilite cu finanțatorul extern), precum și a celorlalte documente solicitate de finanțatorul extern.

Procedura de contractare a unui împrumutului de stat extern, prevăzută în cadrul paragrafelor 1-10 de mai sus se va utiliza și în cazul în care împrumutul de stat extern este contractat de la alte entități internaționale în măsura compatibilității legislației aplicabile.

C. La contractarea a împrumuturilor de stat externe prin acte juridice guvernate de dreptul internațional public sau guvernate de legea țării finanțatorului (definite contracte de stat prin Legea nr. 590/2003 privind tratatele), după caz, ai caror beneficiari finali sunt autorități ale administrației publice locale sau servicii publice sau agenți economici de subordonare locală, se parcurg următoarele etape:

1. autoritatea administrației publice locale, în calitate de beneficiar final sau garant al unui împrumut extern, adoptă hotărârea de aprobare privind necesitatea și oportunitatea realizării proiectului de investiții finanțat integral sau în completare din împrumuturi externe contractate de stat și de însușirea indicatorilor tehnico-economici și a surselor de finanțare ale respectivului proiect;
2. autoritatea administrației publice locale, în calitate de beneficiar final sau garant al unui împrumut extern, adoptă hotărârea de aprobare a contractării/garantării împrumutului, cu precizarea valorii acestuia și a finanțatorului extern, a plății serviciului datoriei publice aferent împrumutului din bugetul local sau din sursele proprii ale agentului economic de subordonare locală, după caz, precum și a plății oricărui impozit și taxă aferente realizării investiției. În cazul contractării împrumutului de către agentul economic de subordonare locală, consiliul de administrație sau alt organ de conducere al acestuia adoptă hotărârea privind realizarea investiției, contractarea împrumutului cu precizarea valorii acestuia și a

finantatorului extern, plata din surse proprii a serviciului anual al datoriei aferent imprumutului si a oricaror impozite si taxe aferente realizarii investitiei;

3. beneficiarul final al imprumutului obtine avizul favorabil al Comisiei de Autorizare a Imprumuturilor Locale, in cazul rambursarii sau garantarii rambursarii imprumutului din bugetul local, sau al CIGCCE, in cazul rambursarii imprumutului din sursele proprii ale agentului economic de subordonare locala;
4. beneficiarul final al imprumutului obtine avizul favorabil al Consiliului Concurentei privind finantarea obiectivului de investitii din imprumut extern contractat direct de stat;
5. pe baza documentelor mentionate la punctele 1, 2, 3 si 4, MFP si ministerul avand ca atributie indrumarea si sprijinirea autoritatilor administratiei publice locale in aplicarea corecta si unitara a prevederilor legale impreuna cu ordonatorul principal de credite al bugetului local initiaza un Memorandum catre Guvern pentru emiterea acordului de principiu privind contractarea imprumutului de la institutia financiara internationala sau de la alt creditor;
6. ordonatorul principal de credite al bugetului local si ministerul avand ca atributie indrumarea si sprijinirea autoritatilor administratiei publice locale in aplicarea corecta si unitara a prevederilor legale initiaza si promoveaza un proiect de hotarare a Guvernului privind aprobarea indicatorilor tehnico-economici ai obiectivului de investitii, indiferent daca este o investitie noua sau una in continuare;
7. MFP initiaza un Memorandum catre Guvern pentru aprobarea mandatului de negociere a acordului de imprumut cu institutia financiara internationala sau cu alt creditor. La avizarea, precum si la aprobarea de catre Guvern, se aplica in mod corespunzator dispozitiile Legii nr. 590/2003 privind tratatele. Documentatia necesara elaborarii si promovarii acestui Memorandum cuprinde:
  - hotararea Guvernului de aprobare a indicatorilor tehnico-economici ai obiectivului de investitii;
  - incadrarea valorii imprumutului in plafonul anual de indatorare publica externa a Romaniei;
  - avizul favorabil al Comisiei de Autorizare a Imprumuturilor Locale sau al CIGCCE, dupa caz;
  - decizia Consiliului Concurentei;
  - mandatul, care va contine principalele elemente tehnice si financiare propuse de finantator, precum si propunerile de negociere;
8. dupa negocierea de catre MFP a imprumutului extern in limitele mandatului aprobat, MFP prin directia de specialitate initiaza Memorandumul pentru aprobarea rezultatelor negocierii si aprobarea acordarii deplinei puteri in vederea semnarii imprumutului extern; planificarea aprobarii imprumuturilor externe in Consiliul directorilor al finantatorului sau alte conditii asumate prin negocieri justifica caracterul de urgenta al promovarii acestui Memorandum, dupa caz;
9. MFP comunica finantatorului extern rezultatul negocierii, aprobat de Guvern;

10. reprezentantul autorizat al României semnează acordul de împrumut, pe baza deplinei puteri emise de Ministerul Afacerilor Externe și după avizarea prealabilă a proiectului acordului de împrumut de către direcțiile de specialitate din minister, inclusiv cea juridică;
11. Acordul de împrumut astfel semnat va fi: (i) ratificat sau aprobat printr-un act normativ cu putere de lege, dacă angajamentele rezultate au natura de condiționalitate economică care excede dispozițiile legale în vigoare; (ii) aprobat prin Hotărâre de Guvern, dacă angajamentele rezultate nu excede dispozițiilor legale în vigoare, respectiv legile privind datoria publică, finanțele publice, finanțele publice locale, etc. MFP și ministerul beneficiar/ministerul de externe vor iniția și promova proiectul de lege de ratificare/Hotărâre de Guvern de aprobare a acordului de împrumut. Clauzele acestor acte normative sunt de natură să creeze cadrul legislativ/incadreze Acordul financiar respectiv în cadrul legal existent, pentru ca derularea tranzacțiilor și angajamentele economice care decurg din Acordul de împrumut să se realizeze în bune condiții. Traducerea documentației și autorizarea se va asigura de către o firmă specializată autorizată, angajată în condițiile legii de MFP sau beneficiarul împrumutului extern.
12. Pe baza adoptării legii de ratificare/Hotărârii de Guvern de aprobare și publicării în Monitorul Oficial, MFP și beneficiarul încheie un Acord de Împrumut Subsidiar (modelul este prevăzut în Anexa nr. 1 din prezentele norme), prin care MFP transferă parțial sau total obligațiile preluate de stat de la finanțatorul extern. Semnarea AIS are loc la nivel de secretari de stat coordonatori, sau miniștri, după caz, fiind în prealabil avizat de către direcțiile de specialitate din MFP, controlul financiar preventiv și delegat.
13. În vederea intrării în efectivitate a Acordului de împrumut se va proceda la emiterea Avizului Juridic (în condițiile stabilite cu finanțatorul extern), precum și a celorlalte documente solicitate de finanțatorul extern.

Procedura de contractare a unui împrumutului extern direct, prevăzută în cadrul paragrafelor 1-13 de mai sus se va utiliza și în cazul în care împrumutul de stat extern este contractat de la alte entități internaționale în măsura compatibilității legislației aplicabile.

7.4.2. Procedura de contractare a împrumuturilor de stat externe de la bănci comerciale, cu rambursare de la bugetul de stat.

I. Etapele procesului de contractare a împrumuturilor de stat de la bănci comerciale sunt următoarele:

1. fundamentarea deciziei de contractare a unui împrumut de pe piețele financiare ca instrument : (i) de finanțare a deficitului bugetar, (ii) de refinanțare a datoriei publice, (iii) de finanțare a unei investiții/achiziții pentru un ordonator principal de credite; descrierea caracteristicilor generale ale împrumutului ce urmează a fi contractat (suma, scadența, moneda);
2. transmiterea cererilor de ofertă către instituții financiare eligibile, cu menționarea sumei, scadenței, monedei și a altor caracteristici specifice împrumutului care se intenționează a fi contractat, precum și a termenului limită până la care pot fi transmise ofertele;
3. analiza ofertelor primite în termenul specificat în cererile de ofertă de către direcția de specialitate din cadrul Ministerului Finanțelor Publice și întocmirea

- listei scurte care va cuprinde institutiile financiare cu ofertele cele mai avantajoase din punct de vedere al costurilor precum si al capacitatii de realizare a tranzactiei in termenii propusi;
4. organizarea unor intalniri de departajare cu institutiile financiare selectate in lista scurta pentru actualizarea si eventuala imbunatatire a ofertelor depuse initial;
  5. analiza ofertelor rezultate si intocmirea clasamentului de catre directia de specialitate din cadrul Ministerului Finantelor Publice, avandu-se in vedere cel putin urmatoarele: costurile estimate la momentul remiterii ofertelor catre Ministerul Finantelor Publice, capacitatea de administrare si derulare a tranzactiei;
  6. promovarea Hotararii Guvernului privind contractarea imprumutului in valuta de pe pietele financiare. In Hotararea de Guvern va fi precizat administratorul desemnat al tranzactiei, suma creditului, scadenta, precum si alte elemente de baza ale tranzactiei, cu exceptia celor care depind de evolutia conditiilor de piata si care se pot modifica pana la momentul contractarii imprumutului;
  7. Desemnarea administratorului tranzactiei prin semnarea scrisorii de mandat in favoarea administratorului aprobat prin Hotarare de Guvern; in scrisoarea de mandat se vor preciza responsabilitatile si obligatiile administratorului ;
  8. In paralel cu procesul de selectie a administratorului tranzactiei, daca este cazul, se realizeaza si procesul de selectie a firmei/firmelor de consultanta juridica, ce urmeaza sa analizeze si definitiveze documentele aferente tranzactiei, respectandu-se conditiile legale in vigoare. In alegerea firmei/firmelor de consultanta juridica se vor avea in vedere atat costurile cuantificate de aceasta/acestea cat si operativitatea in indeplinirea sarcinilor care le revin, elemente ce vor aparea in oferta/ofertele acestora la solicitarea Ministerului Finantelor Publice;
  9. Semnarea documentelor aferente tranzactiei si virarea sumei imprumutului in contul Ministerului Finantelor Publice, sau incheierea acordului de imprumut subsidiar cu ordonatorul principal de credite, dupa caz.

II. In cazul in care imprumutul de stat de la banci comerciale este instrument de finantare a *unui program de achizitii/investitii propriu unui ordonator principal de credite*, la cele stabilite mai sus, se adauga urmatoarele etape:

Pentru fundamentarea contractării împrumutului direct de la bănci comerciale, ordonatorul principal de credite solicitant va prezenta MFP urmatorul set de documente:

- (i) solicitarea de finantare sub semnatura ordonatorului;
- (ii) avizul ordonatorului principal de credite privind necesitatea si oportunitatea realizarii proiectului de investitii finantat integral sau in completare din imprumuturi externe contractate de stat si de insusire a indicatorilor tehnico-economici si a surselor de finantare ale respectivului proiect si
- (iii) proiectul propus sa faca parte din strategia de dezvoltare a sectorului, pe baza sustinerii de catre ordonatorul principal de credite beneficiar, sub semnatura ministrului de resort sau a secretarului de stat coordonator.
- (iv) contractul comercial pe care il propune la finantare sa fie inregistrat in Programul anual de achizitii al ordonatorului principal de credite, in conformitate cu legislatia aplicabila in vigoare;

Pe baza celor de mai sus, MFP prin directiile de specialitate, urmărește:

1. Incadrarea creditului solicitat în plafonul de îndatorare, subplafonul corespunzător;
2. Incadrarea sumelor creditului în limita intrărilor de credite externe aferente ordonatorului principal de credit beneficiar;
3. Pe baza deciziei aprobate în funcție de cele de mai sus (I.1.iii), MFP, sub semnătura secretarului de stat coordonator, lansează cererea de ofertă, care cuprinde obiectivele generale ale proiectului de finanțat, valoarea totală, valuta solicitată, perioada de realizare. Se solicită o ofertă indicativă de costuri, în principal comisioanele solicitate de bancă și rata dobânzii, cu variante de rată fixă și variabilă. Cererea de ofertă va fi avizată și de ministerul coordonator al activității beneficiarului.
4. MFP prin direcția de specialitate, constituie comisia de selecție, în care va participa un reprezentant al ordonatorului principal de credite solicitant, care analizează ofertele primite și stabilește lista scurtă cu cele mai eficiente oferte, în conformitate cu prevederile de la punctele 2-9 de mai sus;
5. acordul de împrumut va fi semnat, condiționat de semnarea prealabilă a acordului de împrumut subsidiar între MFP și Ordonatorul principal de credite beneficiar (modelul de AIS este prevăzut în Anexa nr. 1 la prezentele norme și poate fi modificat în urma negocierilor).

11. Art. 8 alin. (2) din lege:

(2) Subîmprumutarea împrumuturilor contractate de Guvern, prin Ministerul Finanțelor Publice în numele statului, beneficiarilor finali, se face pe baza unor acorduri de împrumut subsidiar încheiate între Ministerul Finanțelor Publice și aceștia sau, după caz, în baza unor acorduri de împrumut subsidiar și garanție, încheiate între Ministerul Finanțelor Publice, pe de o parte, autoritățile administrației publice locale coordonatoare ale activității beneficiarilor finali și, după caz, garante ale sumelor subîmprumutate acestora și beneficiarii finali ai împrumutului, pe de altă parte.

Norme metodologice:

8.2.1. Modelul de Acord de împrumut subsidiar pentru împrumuturile externe contractate direct de stat, prin Ministerul Finanțelor Publice, pe care să le subîmprumute unor beneficiari finali, este prevăzut în Anexa nr. 1 la prezentele norme.

8.2.2. Modelul de Acord de împrumut subsidiar este supus modificărilor prin negociere cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

12. Art. 9 din lege:

(1) Ministerul Finanțelor Publice, în numele statului român și în baza prevederilor din acordurile de împrumut și din acordurile de împrumut subsidiar, poate mandata o instituție financiară să administreze împrumuturi externe, în condițiile stabilite prin acordul de administrare. Ministerul Finanțelor Publice este autorizat să plătească în schimbul acestui serviciu un comision de administrare.

Norme metodologice:

9.1.1. Selecția instituției financiare se face în conformitate cu proceduri de achiziție convenite cu finanțatorul extern.

13. Art. 10 alin. (1) din lege:

- (1) **Ministerul Finanțelor Publice este autorizat să emită garanții de stat pentru împrumuturi contractate de orice agent economic sau autoritate a administrației publice, desemnate prin hotărâre a Guvernului, pentru care se prevede ca rambursarea împrumutului garantat de stat să se facă din surse proprii, fără a afecta bugetul general consolidat, sau, în cazul garanțiilor acordate autorităților administrației publice locale, se prevede ca rambursarea împrumutului garantat de stat să se facă din surse ale bugetelor locale, numai cu avizul Comitetului Interministerial de Garanții și Credite de Comerț Exterior, respectiv a Comisiei de Autorizare a Împrumuturilor Locale, precum și în condițiile impuse de alte legi speciale.**

Norme metodologice:

10.1.1. Valoarea rambursată a HG-urilor emise până la 31 decembrie 2004 inclusiv, de autorizare a unor ordonatori de credite de a contracta și a MFP de a garanta sume pentru realizarea unor programe de achiziții sau investiții, pentru care nu s-au emis scrisori de garanție, dacă mai este necesar și solicitat de ordonatorul de credite, va fi finanțat, începând cu 1 ianuarie 2005, fie prin sume alocate de la bugetul de stat, fie în condițiile Legii datoriei publice nr. 313/2004, fie prin alte modalități, după cum va fi stabilit prin Hotărâre de Guvern.

14. Art. 11 din lege:

- (1) **Emiterea garanțiilor de stat este condiționată de acceptarea de către Ministerul Finanțelor Publice a clauzelor cuprinse în contractele de împrumut încheiate între potențialul beneficiar al garanției și instituțiile creditoare, precum și de avizul Comitetului Interministerial de Garanții și Credite de Comerț Exterior sau a Comisiei de Autorizare a Împrumuturilor Locale, după caz.**
- (2) **Între Ministerul Finanțelor Publice, în calitate de garant, și beneficiarul garanției, se încheie o convenție în care sunt stipulate drepturile și obligațiile părților semnatare, inclusiv cele referitoare la plata comisionului de risc.**
- (3) **Ministerul Finanțelor Publice emite, în favoarea instituției creditoare, scrisoarea de garanție, în care se specifică termenii și condițiile în care se acordă garanția.**
- (4) **Procedura emiterii garanțiilor de stat se va stabili prin norme elaborate de Ministerul Finanțelor Publice și aprobate de Guvern.**
- (5) **Pot fi acordate garanții de stat și în baza prevederilor unor legi speciale.**

Norme metodologice:

11.1. Orice agent economic sau autoritate a administrației publice locale, care se încadrează în prevederile art. 10 alin. (1) din lege poate beneficia de garanția statului, prin Ministerul Finanțelor Publice, pentru împrumuturi externe contractate în scopul finanțării unor proiecte sau activități prioritare pentru economia României, care sunt stabilite, pentru fiecare caz în parte, prin hotărâre a Guvernului.

11.2. Procedura emiterii garanțiilor de stat pentru împrumuturi contractate de agenți economici

A. În vederea contractării de către agenți economici, de la banci comerciale a unui împrumut cu garanția statului, se vor parcurge următoarele etape:

1. Aprobarea hotararii de Guvern de autorizare a contractarii si garantarii creditului. Pentru avizarea proiectului de Hotarare de Guvern, solicitantul de garantie de stat prezinta MFP, directiei de specialitate, urmatoarele:
  - Hotararea Guvernului de aprobare a indicatorilor tehnico-economici si a surselor de finantare ale respectivului proiect;
  - Scrisoare de sustinere din partea ministerului coordonator in sectorul de activitate respectiv, si in masura existentei unei strategii sectoriale, incadrarea proiectului respectiv in realizarea acesteia;
  - Copie dupa notificarea proiectului catre Consiliul Concurentei.

MFP prin directia de specialitate, analizeaza incadrarea imprumutului in plafonul datoriei publice, aprobat pentru anul respectiv.

2. Pe baza Hotararii de Guvern prevazuta la pct (1) si publicarii sale in Monitorul Oficial, Ministerul Finantelor Publice transmite Avizul de principiu catre secretariatul tehnic al CIGCCE in vederea efectuarii analizei proiectului de catre Eximbank Romania. Ministerul Finantelor Publice, prin directia de specialitate, transmite avizul de principiu in acelasi timp catre Eximbank si solicitantul garantiei de stat;

3. Agentul economic transmite secretariatului tehnic al CIGCCE o cerere oficiala de luare in analiza, însoțita de documentații și fundamentări, în strictă concordanță cu cerințele și cu procedurile de analiză ale Eximbank Romania pentru astfel de împrumuturi;

4. In cazul obtinerii avizului favorabil din partea CIGCCE si din partea Consiliului Concurentei, agentul economic va transmite Ministerului Finantelor Publice o copie dupa acest aviz, insotita de documentatia imprumutului extern pentru care se solicita garantia (proiect acord de imprumut, scrisoare de garantie etc.), precum si alte documente ce ar putea fi solicitate de Ministerul Finantelor Publice, in conditiile legii (de ex. Decizia Consiliului Concurentei, daca este cazul).

5. Ministerul Finantelor Publice, prin Directia de specialitate, analizeaza documentatia imprumutului si intocmeste o nota-mandat de negociere, in care se cuprind propunerile de negociere a documentatiei imprumutului, pe care o prezinta spre aprobare conducerii departamentului din care face parte.

6. In urma negocierii documentatiei imprumutului Ministerul Finantelor Publice, prin Directia de specialitate, intocmeste o nota-rezultat al negocierilor, pe care o prezinta spre aprobare conducerii departamentului din care face parte, dupa care isi da acordul ca agentul economic sa semneze acordul de imprumut.

7. Directia de specialitate supune spre avizare directiilor implicate in procesul de avizare documentatia si, pe baza avizelor, prezinta spre aprobare si semnare conducerii Ministerului Finantelor Publice scrisoarea de garantie impreuna cu documentatia aferenta.

Scrisoarea de garanție se remite în original împrumutătorului după îndeplinirea următoarelor obligații:

- obținerea în prealabil a vizei controlului financiar preventiv și delegat pe copia scrisorii de garanție de la organul sau persoana desemnată ori împuternicită, în condițiile legii, pentru a exercita această funcție;
- semnarea convenției de garantare pentru împrumutul contractat cu garanția statului de către persoanele împuternicite ale celor două părți;
- înregistrarea garanției emise în subregistru datorii publice guvernamentale garantate.

În **convenție** se includ, fără a se limita numai la acestea, următoarele obligații pentru agentul economic beneficiar de împrumut cu garanția statului:

- a. să utilizeze împrumutul garantat în numele și în contul statului numai pentru destinațiile stabilite prin acordul/contractul de împrumut încheiat între agentul economic și creditor;
- b. să achite la scadență obligațiile care decurg din acordul de împrumut încheiat cu creditorul în favoarea căruia Ministerul Finanțelor Publice a emis scrisoarea de garanție;
- c. să plătească, la scadențele și în condițiile prevăzute în convenție, comisionul de risc, precum și dobânzile și penalitățile calculate pentru plata cu întârziere a comisionului de risc;
- d. să înștiințeze în scris Ministerul Finanțelor Publice, cu 10 zile lucrătoare înainte de data scadenței, despre imposibilitatea constituirii, parțiale sau totale, a sumelor necesare pentru plata obligațiilor care decurg din acordul de împrumut, cu motivațiile și fundamentările corespunzătoare;
- e. să achite, la termenele și în condițiile care vor fi stabilite cu garantul, sumele plătite de acesta ca urmare a executării parțiale sau totale a garanției, precum și dobânzile și penalitățile de întârziere, calculate potrivit dispozițiilor legale în vigoare;
- f. să informeze Ministerul Finanțelor Publice despre intenția de divizare, privatizare sau despre orice modificări în statutul juridic, pentru a adapta în comun prevederile convenției la situațiile intervenite;
- g. să comunice lista cuprinzând conturile și băncile la care are deschise acele conturi, să anunțe în prealabil și să obțină acordul Ministerului Finanțelor Publice în cazul în care intenționează să își transfere și/sau să își deschidă un nou cont la o altă bancă decât banca și/sau băncile la care își are deschise conturile la data încheierii convenției;
- h. să prezinte Ministerului Finanțelor Publice, până la data de 15 a lunii următoare celei de raportare, informații periodice în legătură cu angajarea împrumutului garantat de stat și cu modul în care se derulează acesta, precum și cu privire la modul în care a efectuat plata serviciului datoriei publice creat ca urmare a împrumutului contractat cu garanția statului și, acolo unde este cazul, cu modul în care a onorat plățile datorate la fondul de risc, la termenele și în condițiile stabilite prin formularele de raportare aprobate prin Ordin al ministrului finanțelor publice potrivit pct. 24.2. din prezentele norme.

B. Procedura contractării de la IFI a împrumuturilor externe cu garanție de stat de către agenți economici

În vederea finanțării proiectelor de investiții sau a altor necesități considerate prioritare pentru economia românească, persoanele juridice pot beneficia de credite externe contractate cu garanția statului de la instituții financiare internaționale. În vederea susținerii acestor proiecte de investiții sau necesități considerate prioritare pentru economia românească, Guvernul României reprezentat prin Ministerul Finanțelor Publice va încheia într-un Acord de garanție cu o instituție financiară internațională.

Prin Acord de garanție se înțelege actul juridic guvernat de dreptul internațional public sau legea țării de rezidență a IFI, care consemnează în scris angajamentul asumat în contul și în numele statului, prin Ministerul Finanțelor Publice în calitate de garant, de a plăti la scadență obligațiile neonorate ale garantatului, în condițiile legii.

Angajarea împrumuturilor externe garantate de stat prin Ministerul Finanțelor Publice se face cu respectarea strictă a destinațiilor prevăzute de Lege.

În vederea contractării unui împrumut extern cu garanția statului de la IFI se vor parcurge următoarele etape:

1. MFP, ministerul coordonator și beneficiarul inițiază un Memorandum către Guvern pentru acord de principiu privind încheierea Acordului de garanție cu institutia financiară internațională. Memorandum-ul va fi avizat în conformitate cu prevederile Legii 590/2003 privind tratatele. Documentația necesară elaborării și promovării acestui Memorandum cuprinde:
  - Hotărâre de Guvern de aprobare a indicatorilor tehnico-economici ai investiției și a surselor de finanțare ale respectivului proiect, indiferent dacă este o investiție nouă sau curentă; în cazul în care proiectarea este cuprinsă în împrumutul extern, după contractarea împrumutului și finalizarea studiilor de fezabilitate, va fi inițiat de ministerul coordonator al sectorului economic în care activează beneficiarul un proiect de hotărâre de Guvern pentru obiectivul de investiții finanțat din împrumutul extern;
  - Document de susținere a proiectului din partea ministerului coordonator al sectorului economic în care activează agentul economic solicitant, în baza strategiei sectoriale, aprobate de Guvern, după caz;
  - Document de evaluare a proiectului;
  - avizul CIGCCE;
  - Copie a notificării proiectului către Consiliul Concurenței.
2. Pe baza acordului de principiu aprobat de Guvern, MFP transmite Eximbank solicitare scrisă pentru a începe analiza agentului economic și avizarea solicitării de credit a beneficiarului.
3. În cazul avizului favorabil al CIGCCE și al Consiliului Concurenței, MFP elaborează Memorandum pentru aprobarea notei mandat de negociere a Acordului de garanție cu IFI.
  - Mandatul, care va conține principalele elemente tehnice și financiare propuse de finanțator, precum și propunerile de negociere.
4. Negocierea împrumutului extern se va efectua în limita mandatului aprobat, iar minuta negocierii va fi semnată de conducătorul delegației române și reprezentantul MFP, în calitate de reprezentant al Garantului.
5. Memorandum pentru aprobarea rezultatelor negocierii și aprobarea acordării deplinei puteri în vederea semnării Acordului de garanție - inițiat de MFP, direcția de specialitate; planificarea aprobării împrumuturilor externe în Consiliul directorilor al finanțatorului/alte condiționalități asumate prin negocieri justifică caracterul de urgență al promovării acestui Memorandum, după caz.
6. Notificarea finanțatorului extern de către Ministerul Finanțelor Publice, prin direcția de specialitate, sub semnatura secretarului de stat coordonator, asupra aprobării rezultatelor negocierii de către Guvernul României;
7. Semnarea acordului de garanție de către reprezentantul autorizat al României, pe baza deplinei puteri emise de Ministerul Afacerilor Externe și a vizelor direcției de specialitate și juridice.
8. Acordul de garanție astfel semnat va fi: (i) ratificat sau aprobat printr-un act normativ cu putere de lege, dacă angajamentele rezultate au natura de condiționalități economice care exced dispozițiile legale în vigoare; (ii) aprobat prin Hotărâre de Guvern, dacă angajamentele rezultate nu exced dispozițiile legale în vigoare, respectiv legile privind datoria publică, finanțele publice, finanțele publice locale, etc. MFP va iniția și promova proiectul de lege de ratificare/Hotărâre de Guvern de aprobare a acordului de garanție. Clauzele

acestor acte normative sunt de natura sa creeze cadrul legislativ/incadreze Acordul financiar respectiv in cadrul legal existent, pentru ca derularea tranzactiilor si angajamentele economice care decurg din Acordul de garantie sa se realizeze in bune conditii. Traducerea documentatiei si autorizarea se va asigura de catre o firma specializata autorizata, angajata in conditiile legii de MFP sau beneficiarul imprumutului extern.

9. Pe baza aprobarii legii de ratificare/Hotarare de Guvern de aprobare si publicarii in Monitorul Oficial, MFP si beneficiarul incheie o Conventie de garantare, prin care MFP transfera partial sau total obligatiile preluate de stat de la finantatorul extern. Modelul de conventie este prevazut in Anexa nr. 2 din prezentele norme. Semnarea Conventiei de garantare are loc la nivel de secretari de stat coordonatori, sau ministri, dupa caz, fiind in prealabil avizat de catre directiile de specialitate din MFP, controlul financiar preventiv si delegat.
10. In vederea intrarii in efectivitate a Acordului de garantie se va proceda la emiterea Avizului Juridic (in conditiile stabilite cu finantatorul extern), precum si a celorlalte documente solicitate de finantatorul extern.

Procedura de contractare a imprumutului cu garantie de stat, prevazuta in cadrul paragrafelor 1-10 de mai sus se va utiliza si in cazul in care imprumutul este contractat de la alte entitati internationale in masura compatibilitatii legislatiei aplicabile.

11.3 Procedura contractarii împrumuturilor externe cu garantie de stat de catre autoritati ale administratiei publice locale.

A. Procedura incheierii acordurilor de garanție pentru împrumuturi externe contractate de la IFI de catre autoritatile administratiei publice locale

1. autoritatea administratiei publice locale, in calitate de beneficiar al unui imprumut extern garantat de stat, adopta hotararea de aprobare privind necesitatea si oportunitatea realizarii proiectului de investitii finantat partial sau integral; din imprumuturi externe garantate de stat si de insusire a indicatorilor tehnico-economici si a surselor de finantare ale respectivului proiect;
2. autoritatea administratiei publice locale, in calitate de beneficiar al unui imprumut extern garantat de stat, adopta hotararea de aprobare a contractarii imprumutului, cu precizarea valorii acestuia si a finantatorului extern, a platii serviciului datoriei publice aferent imprumutului din bugetul local, precum si a platii oricaror impozite si taxe aferente realizarii investitiei;
3. autoritatea administratiei publice locale, in calitate de beneficiar al unui imprumut extern garantat de stat, obtine avizul favorabil al Comisiei de Autorizare a Imprumuturilor Locale;
4. pe baza documentelor prevazute la punctele 1, 2 si 3, MFP si ministerul avand ca atributie indrumarea si sprijinirea autoritatilor administratiei publice locale in aplicarea corecta si unitara a prevederilor legale impreuna cu ordonatorul principal de credite al bugetului local initiaza un Memorandum catre Guvern pentru emiterea acordului de principiu privind incheierea acordului de garantie cu institutia financiara internationala;
5. ordonatorul principal de credite al bugetului local si ministerul avand ca atributie indrumarea si sprijinirea autoritatilor administratiei publice locale in aplicarea corecta si unitara a prevederilor legale initiaza si promoveaza un proiect de hotarare a Guvernului privind aprobarea indicatorilor tehnico-

economici ai obiectivului de investitii, indiferent daca este o investitie noua sau una in continuare;

6. MFP initiaza un Memorandum catre Guvern pentru aprobarea mandatului de negociere a acordului de garantie cu institutia financiara internationala. La avizarea, precum si la aprobarea de catre Guvern se aplica in mod corespunzator prevederile Legii nr. 590/2003 privind tratatele. Documentatia necesara elaborarii si promovarii acestui Memorandum cuprinde:
  - hotararea Guvernului de aprobare a indicatorilor tehnico-economici ai obiectivului de investitii;
  - incadrarea valorii imprumutului care va fi garantat de stat in plafonul anual de indatorare publica externa a Romaniei;
  - avizul favorabil al Comisiei de Autorizare a Imprumuturilor Locale;
  - mandatul, care va contine principalele elemente tehnice si financiare propuse de finantator, precum si propunerile de negociere;
7. dupa negocierea de catre MFP a acordului de garantie in limitele mandatului aprobat, MFP prin directia de specialitate initiaza Memorandumul pentru aprobarea rezultatelor negocierii si aprobarea acordarii deplinelor puteri in vederea semnarii acordului de garantie; planificarea aprobarii imprumuturilor externe in Consiliul directorilor al finantatorului sau alte conditii asumate prin negocieri justifica caracterul de urgenta al promovarii acestui Memorandum, dupa caz;
8. MFP comunica finantatorului extern rezultatul negocierii, aprobat de Guvern;
9. reprezentantul autorizat al Romaniei semneaza acordul de garantie, pe baza deplinelor puteri emise de Ministerul Afacerilor Externe si dupa avizarea prealabila a proiectului acordului de garantie de catre directiile de specialitate din minister, inclusiv cea juridica;
10. Acordul de garantie astfel semnat va fi: (i) ratificat sau aprobat printr-un act normativ cu putere de lege, daca angajamentele rezultate au natura de conditii economice care exced dispozitiile legale in vigoare; (ii) aprobat prin Hotarare de Guvern, daca angajamentele rezultate nu exced dispozitiile legale in vigoare, respectiv legile privind datoria publica, finantele publice, finantele publice locale, etc. MFP va initia si promova proiectul de lege de ratificare/Hotarare de Guvern de aprobare a acordului de garantie. Clauzele acestor acte normative sunt de natura sa creeze cadrul legislativ/incadreze Acordul financiar respectiv in cadrul legal existent, pentru ca derularea tranzactiilor si angajamentele economice care decurg din Acordul de garantie sa se realizeze in bune conditii. Traducerea documentatiei si autorizarea se va asigura de catre o firma specializata autorizata, angajata in conditiile legii de MFP sau beneficiarul imprumutului extern.
11. Pe baza aprobarii legii de ratificare/Hotarare de Guvern de aprobare si publicarii in Monitorul Oficial, MFP si beneficiarul incheie o Conventie de garantare (modelul de conventie este prevazut in Anexa nr. 2 din prezentele norme), prin care MFP transfera partial sau total obligatiile preluate de stat de la finantatorul extern. Conventia de garantare va fi semnata de catre persoanele imputernicite ale celor doua parti, fiind in prealabil avizat de catre directiile de specialitate din MFP, controlul financiar preventiv si delegat.
12. In vederea intrării in efectivitate a Acordului de garantie se va proceda la emiterea Avizului Juridic (in conditiile stabilite cu finantatorul extern), precum si a celorlalte documente solicitate de finantatorul extern.

Procedura de contractare a împrumutului cu garanție de stat, prevăzută în cadrul paragrafelor 1-13 de mai sus se va utiliza și în cazul în care împrumutul este contractat de la alte entități internaționale în măsura compatibilității legislației aplicabile.

B. Procedura emiterii scrisorilor de garanție pentru împrumuturi externe contractate de la bănci comerciale de către autoritățile administrației publice locale

1. pentru obținerea scrisorii de garanție în contul și în numele statului, autoritatea administrației publice locale solicită în prealabil avizarea contractării împrumutului extern, care urmează să fie garantat de stat, de către Comisia de Autorizare a Împrumuturilor Locale;
2. după avizarea contractării împrumutului extern de către Comisia de Autorizare a Împrumuturilor Locale, autoritatea administrației publice locale solicită în scris Ministerului Finanțelor Publice, emiterea scrisorii de garanție, la care va atașa o copie a hotărârii de autorizare, precum și următoarele documente:
  - (a) hotărârea Guvernului pentru aprobarea indicatorilor tehnico-economici ai obiectivului de investiții nou a cărui finanțare se asigură integral sau în completare din împrumuturi externe care se contractează de o unitate administrativ-teritorială cu garanția statului;
  - (b) hotărârea Guvernului pentru aprobarea garantării de către Ministerul Finanțelor Publice a împrumutului extern;
  - (c) decizia Consiliului Concurenței;
  - (d) copia formei finale, neșemnate, a contractului de împrumut extern, din care să rezulte cel puțin următoarele:
    - valoarea împrumutului;
    - durata și termenele de rambursare, inclusiv perioada de grație;
    - condițiile de tragere;
    - nivelul dobânzii și termenele de plată a acesteia;
    - perioada de utilizare a împrumutului;
    - alte costuri ale împrumutului, nivelul și termenele de plată ale acestora;
  - (e) proiectul scrisorii de garanție;
  - (f) alte documente pe care solicitantul le consideră necesare în susținerea cererii sale sau care ar putea fi solicitate de Ministerul Finanțelor Publice.
3. pe baza analizei documentației primite de la autoritatea administrației publice locale, direcția de resort din cadrul Ministerului Finanțelor Publice întocmește și prezintă, spre aprobare, conducerii ministerului nota-mandat în care se cuprind limitele și condițiile de negociere a contractului de împrumut, a scrisorii de garanție și a altor documente aferente;
4. după negocierea condițiilor prevăzute în nota-mandat, direcția de resort din cadrul Ministerului Finanțelor Publice întocmește și prezintă, spre aprobare, conducerii ministerului nota-rezultat a negocierilor împreună cu scrisoarea de garanție și cu alte documente aferente;
5. scrisoarea de garanție se remite în original împrumutătorului extern după îndeplinirea următoarelor obligații:
  - a) obținerea în prealabil a vizei controlului financiar preventiv pe copia scrisorii de garanție de la organul sau persoana desemnată ori împuternicită, în condițiile legii, pentru a exercita această funcție;
  - b) semnarea convenției de garantare pentru împrumutul extern contractat cu garanția statului de către persoanele împuternicite ale celor două părți;

- c) înregistrarea garanției emise în subregistru datoriei publice guvernamentale externe garantate cu mențiunea “pentru unități administrativ-teritoriale”;
6. la emiterea scrisorii de garanție pentru împrumutul extern între Ministerul Finanțelor Publice, în calitate de garant, reprezentat de conducerea departamentului de resort, și autoritatea administrației publice locale, în calitate de garantat, se încheie o convenție de garantare în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților semnatare ale acesteia, care decurg din garantarea de către stat a împrumutului extern respectiv. În convenția de garantare se includ, fără a se limita numai la acestea, următoarele obligații pentru autoritatea administrației publice locale, în calitate de beneficiar al împrumutului extern cu garanția statului:
- (a) să utilizeze împrumutul extern garantat în numele și în contul statului numai pentru destinațiile stabilite prin contractul de împrumut extern încheiat între unitatea administrativ-teritorială și împrumutătorul extern;
  - (b) să achite la scadență obligațiile care decurg din contractul de împrumut extern încheiat cu împrumutătorul extern în favoarea căruia Ministerul Finanțelor Publice a emis scrisoarea de garanție;
  - (c) să informeze Ministerul Finanțelor Publice și să probeze în scris, cu documente justificative, declarând pe propria răspundere, cu cel puțin 10 zile calendaristice înainte de data scadenței, asupra lipsei disponibilităților bănești necesare achitării - parțiale sau totale - a sumelor scadente;
  - (d) să achite, la termenele și în condițiile care vor fi stabilite cu garantul, sumele plătite de acesta ca urmare a executării parțiale sau totale a garanției, precum și dobanzile și penalitățile de întârziere, calculate potrivit dispozițiilor legale privind colectarea creanțelor fiscale;
  - (e) să prezinte Ministerului Finanțelor Publice, până la data de 15 ale lunii informații pentru luna anterioară în legătură cu angajarea împrumutului extern garantat de stat și cu modul în care se derulează acesta, precum și cu privire la modul în care a efectuat plata serviciului datoriei publice creat ca urmare a împrumutului extern contractat cu garanția statului, la termenele și în condițiile stabilite prin formularele de raportare aprobate prin ordinul ministrului finanțelor publice potrivit 24.2. din prezentele norme;
7. reflectarea în contabilitatea trezoreriei statului și a autorităților administrației publice locale beneficiare de împrumuturi externe garantate de stat a operațiunilor legate de acordarea garanției, de executarea scrisorii de garanție, de plățile efectuate de Ministerul Finanțelor Publice și de recuperarea sumelor plătite de Ministerul Finanțelor Publice pentru împrumuturile externe contractate de autoritățile administrației publice locale, cu garanția statului, urmează regimul reglementat prin prezentele norme.

11.4. Procedura acordării garanțiilor de stat în baza legilor speciale constă în emiterea de scrisori de garanție a caror caracteristici sunt prevăzute de legea specială.

15. Art. 13 alin. (1) din lege:

(1) Pentru acoperirea riscurilor financiare care decurg din garantarea de către stat a împrumuturilor contractate de persoanele juridice de la instituțiile creditoare precum și din împrumuturile contractate direct de stat și subîmprumutate beneficiarilor finali se constituie fondul de risc.

Norme metodologice:

13.1.1. În temeiul art.9 alin. (3) și art.13 din lege, pentru acoperirea riscurilor financiare care decurg din garantarea de către stat a împrumuturilor contractate de persoanele juridice de la institutiile creditoare precum și din împrumuturile contractate direct de stat și subîmprumutate beneficiarilor finali se constituie fondul de risc.

16. Art. 13 alin. (2) din lege:

(2) Fondul de risc se constituie din:

- a) sumele încasate sub formă de comisioane de la beneficiarii împrumuturilor garantate de stat sau subîmprumutate, cu excepția autoritatilor administrației publice pentru ambele cazuri, de la care nu se percepe comision la fondul de risc;
- b) dobânzi la disponibilitățile aflate în contul fondului de risc;
- c) dobânzi și penalități de întârziere la nivelul celor prevăzute pentru neplata în termen a obligațiilor fiscale aplicate pentru neplata în termen de către beneficiarii finali ai împrumuturilor garantate de stat sau subîmprumutate a comisioanelor la fondul de risc și, respectiv, a ratelor scadente, dobanzilor, comisioanelor și altor costuri aferente ale împrumutului,
- d) fonduri alocate de la bugetul de stat în acest scop;
- e) alte surse legal constituite.

Norme metodologice:

13.2.1. Fondul de risc se constituie din sursele prevăzute la art.9 alin.3 și ale art. 13 alin.2 punctele a - e din lege, precum și din următoarele surse :

1. sume încasate și / sau recuperate de la debitori în baza unor acorduri de recuperare, încheiate ca urmare a efectuării plății de către Ministerul Finanțelor Publice, în calitate de garant, sau prin alte proceduri legale;
2. sume recuperate de Autoritatea pentru Valorificarea Activelor Statului (AVAS) în urma valorificării creanțelor potrivit Ordonanței Guvernului nr. 29/2002 privind instituirea unor măsuri pentru diminuarea datoriei publice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.324/2002, Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 42/2003 privind preluarea de către Autoritatea pentru Valorificarea Activelor Bancare a creanței provenite din executia garanției emise pentru împrumutul extern acordat Societății Naționale "Îmbunătățiri Funciare- SA", aprobată prin Legea nr. 381/2003 și a altor prevederi legale;
3. sume recuperate de către organele fiscale competente, potrivit legii.

17. Art. 13 alin. (4) din lege:

(4) Fondul de risc se gestionează de către Ministerul Finanțelor Publice, în condițiile legii prin contul curent general al trezoreriei statului avându-se în vedere siguranța, lichiditatea și rentabilitatea fondurilor, în această ordine și prioritate. Modul de gestionare a fondului de risc, precum și reflectarea în contabilitatea trezoreriei statului și în contabilitatea persoanelor juridice a operațiunilor legate de acordarea de garanții de stat și subîmprumuturi se stabilesc prin norme emise de către Ministerul Finanțelor Publice.

Norme metodologice:

13.4.1. Fondul de risc se gestionează de către Ministerul Finanțelor Publice, prin contul curent general al trezoreriei statului.

13.4.2. Evidenta contabila a fondului de risc se organizeaza atat la Ministerul Finantelor Publice, cat si la fiecare persoana juridica care s-a angajat sa plateasca contributii la fondul de risc, in baza conventiei de garantare, a acordului de imprumut subsidiar si/sau a acordului de imprumut subsidiar si de garantie.

13.4.3. Pe baza informatiilor primite de la persoanele juridice beneficiare de imprumuturi externe si a evidentelor tinute in cadrul Ministerului Finantelor Publice, compartimentul de specialitate din cadrul acestuia, intocmeste anual raportul privind modul de constituire si utilizare a fondului de risc, care se prezinta pentru informare si aprobare conducerii ministerului.

13.4.4. Incepand cu trimestrul IV al anului bugetar, Ministerul Finantelor Publice poate regulariza cu bugetul de stat disponibilitatile aflate in fondul de risc constituit potrivit Legii 313/2004 a datoriei publice, in limita sumelor alocate de la bugetul de stat.

18. Art. 15 din lege:

- (1) Beneficiarul garanției de stat va informa Ministerul Finantelor Publice și va proba în scris, cu documente justificative, declarand pe propria raspundere, cu cel puțin 10 zile calendaristice înainte de data scadentei, asupra lipsei disponibilităților bănești necesare achitării sumelor scadente.**
- (2) Dacă beneficiarul garanției de stat nu își poate îndeplini obligația de plată conform acordului de împrumut, acesta poate prezenta Ministerului Finanțelor Publice o cerere de plată, pentru ca acesta din urmă să plătească sumele cuvenite creditorului, in conformitate cu prevederile scrisorii de garanție. Cererea de plată va include: ratele de credit datorate, dobânzile și alte costuri, precum și data plăților ce urmează să fie făcute instituției creditoare de către Ministerul Finanțelor Publice, în conformitate cu termenii scrisorii de garanție.**
- (3) În cazul in care specificațiile din cererea de plată sunt în conformitate cu clauzele scrisorii de garanție, Ministerul Finanțelor Publice va dispune transferarea sumei sau sumelor solicitate din fondul de risc în contul indicat de garantat si de instituția creditoare, la data specificata in cerere.**
- (4) In cazul garantiilor pentru împrumuturile in valuta, Ministerul Finanțelor Publice va cumpara de la Banca Naționala a României valuta necesara in vederea efectuării platilor scadente către instituția creditoare. Plata contravalorii în lei a valutei se va asigura din fondul de risc in aceeasi zi in care este cumparata valuta, la cursul valutar stabilit de Banca Nationala a Romaniei valabil in ziua respectiva.**
- (5) Obligatia de rambursare a împrumuturilor directe contractate de Guvern prin Ministerul Finantelor Publice revine Ministerului Finantelor Publice. Acesta poate delega aceasta atributie beneficiarilor finali ai acordurilor de împrumut subsidiar sau a acordurilor de împrumut subsidiar si de garantie.**
- (6) Sursele de plata pentru fondurile ce au facut obiectul unor acorduri de împrumut subsidiar sau împrumut subsidiar si de garantie sunt constituite in baza prevederilor acestor acorduri. In situatia in care beneficiarii finali sau garantii acestora, in cazul acordurilor de împrumut subsidiar si de garantie, nu dispun de sursele financiare necesare onorării obligatiilor, sursa o constituie fondul de risc.**
- (7) Prevederile alin. (1), (2), (3) si (4) ale prezentului articol se aplica in mod corespunzator si in cazul acordurilor de împrumut subsidiar si a acordurilor de împrumut subsidiar si de garantie.**

Norme metodologice:

15.1. In conditiile legii, garantiile de stat pentru împrumuturi externe reprezinta obligatii indirecte ale statului roman, care se exercita in cazul in care beneficiarul împrumutului nu

poate sa achite, in intregime sau partial, rata de capital, dobanda, comisioanele si / sau alte costuri stabilite in conformitate cu clauzele acordului (contractului) de imprumut extern.

15.2. Obligatia de rambursare a imprumuturilor directe contractate de Guvern prin Ministerul Finantelor Publice revine Ministerul Finantelor Publice. Acesta poate delega aceasta atributie beneficiarilor finali ai acordurilor de imprumut subsidiar/acordurilor de imprumut subsidiar si garantie, in conformitate cu acordul de imprumut. Achitarea obligatiilor de plata la extern aferente imprumuturilor contractate de stat si subimprumutate beneficiarilor finali se va efectua de acestia din sursele financiare prevazute in actele normative de ratificare a respectivelor imprumuturi externe.

15.3. In cazul in care beneficiarul de imprumut extern garantat de stat si / sau contractat de stat si subimprumutat nu poate asigura integral sau partial, la termenele scadente, sumele necesare in vederea rambursarii imprumutului, platii dobanzilor, comisioanelor si / sau a altor costuri aferente imprumutului extern, acesta va prezenta Ministerului Finantelor Publice o cerere de plata pentru ca Ministerul Finantelor Publice sa plateasca sumele cuvenite creditorului, conform prevederilor scrisorilor de garantie, acordului de imprumut subsidiar sau acordului de imprumut subsidiar si garantie si va proba in scris, cu documente justificative, respective extrase de cont bancar din ziua precedenta, declarand pe propria raspundere, cu cel putin 10 zile calendaristice inainte de data scadentei la extern asupra lipsei disponibilitatilor banesti necesare achitarii sumelor scadente. Cererea de plata va include ratele de credit datorate, dobanzile, comisioanele si alte costuri precum si data scadentei la extern.

15.4. Pe baza documentelor prevazute la punctul 15.3. si a procedurii de efectuare a platii la extern prevazuta in normele metodologice de aplicare a art. 4 din lege, Ministerul Finantelor Publice va solicita Bancii Nationale a Romaniei plata la extern a sumelor scadente catre institutia creditoare externa. Ministerul Finantelor Publice va asigura din fondul de risc contravaloarea in lei a sumelor platite de Banca Nationala a Romaniei la extern si va intocmi documentatia aferenta conform instructiunilor privind administrarea si utilizarea fondului de risc.

15.5 In cazul garantiilor emise in baza legilor speciale, executia acestora se efectueaza dupa caz din cheltuielile prevazute in bugetul de stat cu aceasta destinatie sau din alte surse mentionate prin legea speciala.

19. Articol 17 din lege:

- (1) După efectuarea de către Ministerul Finanțelor Publice a plății sau a plăților generate de execuția garanției de stat sau de acordurile de imprumut subsidiar, respectiv de acordurile de imprumut subsidiar si de garantie, beneficiarul împrumutului garantat sau subimprumutului are obligația să restituie Ministerului Finanțelor Publice echivalentul cheltuielilor efectuate de acesta, în conformitate cu prevederile convenției de garantare, a acordului de imprumut subsidiar respectiv a acordului de imprumut subsidiar si de garantie, încheiate între beneficiarul împrumutului și Ministerul Finanțelor Publice. Convenția de garantare, acordul de imprumut subsidiar sau acordul de imprumut subsidiar si de garantie încheiate între Ministerul Finanțelor Publice, în calitate de garant sau subimprumutator, și beneficiarul împrumutului constituie titlu executoriu.**
- (2) Recuperarea sumelor plătite conform alin. (1) se efectuează în conformitate cu legislația în vigoare privind colectarea creanțelor fiscale de către organele fiscale competente, dacă legea nu prevede altfel.**
- (3) Cu sumele recuperate în condițiile prezentului articol se reintregeste disponibilul fondului de risc.**

Norme metodologice:

17.1. Sumele achitate de Ministerul Finantelor Publice in numele beneficiarilor de credite garantate de stat sau de credite externe contractate de stat si subimprumutate ca urmare a lipsei disponibilitatilor financiare ale acestora se vor recupera de la beneficiari conform prevederilor conventiilor de garantare, a acordului de imprumut subsidiar si/sau acordului de imprumut subsidiar si garantie incheiate cu Ministerul Finantelor Publice, aceste acte juridice constituind titluri executorii.

17.2. Debitelor rezultate din plata catre Ministerul Finantelor Publice a ratelor de capital, dobanzilor, comisioanelor si a altor costuri aferente creditelor, precum si din neplata comisioanelor la fondul de risc li se aplica reglementarile legale in vigoare referitoare la colectarea creantelor fiscale.

17.3. Recuperarea sumelor astfel platite se efectueaza in conformitate cu legislatia in vigoare privind colectarea creantelor fiscale de catre organele fiscale competente, daca legea nu prevede altfel.

Sumele recuperate de la beneficiarii respectivi reprezinta venituri la fondul de risc, reintregind disponibilul fondului de risc.

20. Art. 19 litera d din lege:

Ministerul Finantelor Publice este singurul contractant și administrator al datoriei publice guvernamentale, directe și garantate și are, pentru îndeplinirea acestui scop, autoritatea de a întreprinde următoarele:

(d) elaboreaza proiectul legii anuale privind plafonul de îndatorare publică si alte acte normative ce decurg din prezenta lege;

Norme metodologice:

19.1 In baza art. 19 litera d, Ministerul Finantelor Publice elaboreaza anual proiectul legii privind plafonul de îndatorare publica, prin care se stabileste totalitatea obligatiilor financiare pe care le pot contracta și garanta autoritatile administratiei publice centrale si autoritatile administratiei publice locale pe o perioadă de 1 an.

19.2 Plafonul de îndatorare publică cuprinde plafonul de îndatorare publică internă și plafonul de îndatorare publică externă, care se stabilesc ca sumă maximă a împrumuturilor interne, respectiv externe pe care le pot contracta si garanta autoritatile administratiei publice centrale si autoritatile publice locale pe o perioadă de 1 an.

19.3 Volumul datoriei publice externe si interne care poate fi contractata in anul urmator se stabileste prin corelarea indicatorilor de datorie cu alti indicatori macroeconomici.

21. Art. 19 litera g din lege:

(g) coordoneaza relatiile cu agentile internationale de rating in scopul evaluarii riscului de tara;

Norme metodologice:

19.4. Ministerul Finantelor Publice coordoneaza relatiile cu agentile internationale de rating in scopul evaluarii riscului de tara, prin directia sa de specialitate, astfel:

1. organizeaza programul intalnirilor reprezentantilor agentilor de rating in cadrul vizitelor periodice ale acestora;
2. elaboreaza rapoarte, analize si prezentari de tara necesare in cadrul intalnirilor cu agentile de rating, atat in cadrul vizitelor acestor agentii cat si pentru alte intalniri cu reprezentantii acestora;

3. mentine o permanenta legatura cu specialistii agentiilor de rating, furnizand cu operativitate datele si informatiile necesare acestora in vederea actualizarii bazelor de date si a elaborarii rapoartelor periodice privind Romania;
4. colaboreaza cu toate celelalte departamente ale Ministerului Finantelor Publice si cu alte institutii din Romania in scopul indeplinirii responsabilitatilor prevazute la pct.1, 2 si 3;
5. monitorizeaza rapoartele si studiile periodice elaborate de catre agentii de rating si informeaza conducerea ministerului cu privire la acestea precum si la deciziile pe care aceste agentii le iau si care pot influenta termenii de tranzactionare a obligatiunilor romanesti pe pietele secundare internationale; analizeaza impactul deciziilor agentiilor de rating asupra conditiilor de imprumut ale Romaniei de pe pietele externe de capital, facand propuneri privind oportunitatea contractarii de imprumuturi in functie de anumite conjuncturi;
6. analizeaza si propune spre semnare proiectele de contracte sau acorduri cadru cu agentii internationale de rating prin care se stabilesc drepturile si responsabilitatile partilor, precum si quantumul taxelor aferente serviciilor de evaluare a riscului oferite de catre acestea;
7. asigura in fiecare an prevederea sumelor aferente serviciilor de evaluare a riscului in bugetul de stat, in conformitate cu contractele (acordurile) incheiate cu acestea;
8. elaboreaza documentatia necesara efectuarii platilor aferente serviciilor de evaluare a riscului realizate de catre agentii de rating, in conformitate cu contractele (acordurile) incheiate cu acestea si pe baza facturilor emise in acest sens de catre aceste agentii.

22. Art. 19 litera h din lege:

h) prezinta semestrial, Guvernului și Parlamentului, situația împrumuturilor contractate direct de stat și a celor garantate de stat

Norme metodologice:

19.5. Ministerul Finantelor Publice intocmeste semestrial si prezinta Guvernului si Parlamentului spre informare situatia imprumuturilor contractate direct de stat si a celor garantate de stat, care formeaza datoria publica guvernamentala.

19.6. Raportul privind datoria publica externa guvernamentala trebuie sa contina informatii privind soldul imprumuturilor, tragerile si rambursarile, imprumuturile contractate/garantate de stat in cursul anului de raportare, precum si o analiza a structurii portofoliului pe diferite criterii: debitori, creditori, valute, dobanzi, scadente, etc. Analiza se va referi si la situatia platilor efectuate de Ministerul Finantelor Publice in calitate de garant, precum si la indicatorii de indatorare publica.

Raportul privind datoria publica interna guvernamentala trebuie sa contina informatii privind soldul imprumuturilor contractate/garantate de stat, lista emisiunilor de titluri de stat active, precum si o analiza a structurii portofoliului pe diferite criterii: instrumente de datorie, detinatori, valute, scadente, etc. Analiza se va referi si la costul datoriei publice guvernamentale interne si la gradul de lichiditate al titlurilor de stat.

23. Art. 19 litera j din lege:

j) elaboreaza anual contul general al datoriei publice, anexa la contul general anual de executie a bugetului de stat.

Norme metodologice:

19.7. În conformitate cu art. 19 litera j din lege, Ministerul Finantelor întocmeste anual Contul general al datoriei publice, care se anexează la Contul general anual de execuție a bugetului de stat. Contul general al datoriei publice cuprinde contul general al datoriei publice guvernamentale și contul general al datoriei publice locale, la care se anexează situația garanțiilor pentru creditele interne și externe.

19.8. Structura Contul general al datoriei publice va fi stabilită prin norme aprobate prin ordin al ministrului finanțelor publice.

24. Art. 20 din lege:

(1) În scopul administrării riscurilor asociate portofoliului datoriei publice guvernamentale, Ministerul Finantelor Publice este autorizat să facă următoarele operațiuni, fără a se limita la acestea:

- a) swap valutar și alte operațiuni specifice de administrare a riscului valutar;
- b) swap pe rata dobânzii și alte operațiuni specifice de administrare a riscului de dobândă;
- c) schimbarea valutei de contract a unui împrumut;
- d) rascumpărarea titlurilor de stat pe piața secundară;
- e) redeschiderea emisiunilor de titluri de stat.

(2) Veniturile, respectiv cheltuielile rezultate în urma efectuării operațiunilor de administrare a datoriei publice guvernamentale reprezintă venituri, respectiv cheltuieli ale bugetului de stat.

Norme metodologice:

20.1. Riscurile asociate portofoliului datoriei publice guvernamentale sunt:

- a. riscul de piață – se referă la riscurile asupra costurilor serviciului datoriei publice guvernamentale determinate de modificarea preturilor de piață (rata dobânzii, cursul de schimb, prețul marfurilor)
- b. riscul de refinanțare – se referă la riscul de a nu putea refinanța datoria la scadente sau ca refinanțarea să se facă la costuri deosebit de ridicate
- c. riscul de lichiditate – se referă la situația în care volumul activelor lichide din piață se diminuează rapid în condițiile unor obligații de plată neanticipate din contul trezoreriei statului și/sau se întâmpină dificultăți în atragerea într-o perioadă scurtă de timp de numerar prin împrumuturi
- d. riscul de credit – riscul nerespectării de către partener/emitent a obligațiilor de plată asumate prin contract, în sumele și la termenele stabilite
- e. riscul de decontare – se referă la pierderile potențiale pe care le poate suferi guvernul ca rezultat al omisiunii partenerului de a-și achita datoriile
- f. riscul operational - include diferite tipuri de risc ca de exemplu erori în diferite etape ale efectuării și înregistrării tranzacțiilor, inadvertente sau omisiuni în controlul intern sau ale sistemelor informatice sau serviciilor.

20.2. Pe baza analizelor efectuate de direcția de specialitate din Ministerul Finantelor Publice, urmare a evoluțiilor de pe piețele de capital și perspectivei estimate de experții instituțiilor financiare internaționale, pot fi identificate diferite riscuri la care portofoliile de împrumuturi guvernamentale sunt expuse pe anumite perioade de timp;

20.3. După identificarea riscurilor la care sunt expuse anumite împrumuturi sau grupuri de împrumuturi (portofolii de împrumuturi) se pot elabora note de oportunitate a administrării și asigurării riscurilor prin realizarea unei/unor operațiuni (prevăzute la art.20 alin. (1) din Legea datoriei publice nr.313/2004, dar fără a se limita la acestea), supuse aprobării ministrului finanțelor publice ;

20.4. Ministerul Finantelor Publice poate intra în operatiuni de administrare a riscurilor asociate unui împrumut/ portofoliu de împrumuturi cu institutii financiare interne sau internationale, prin incheierea de contracte standardizate sau acorduri specifice (acorduri ISDA) cu acestea;

20.5. Decizia Ministerului Finantelor Publice privind inițierea unei/unor operațiuni pentru asigurarea riscurilor la care un împrumut/ portofoliu de împrumuturi este/sunt expus/e se va lua pe baza unei documentații care va cuprinde, după caz, cel puțin:

- a. identificarea împrumutului/portofoliului omogen de împrumuturi de acoperit și a instrumentului/portofoliului omogen de instrumente utilizate în scopul asigurării riscurilor;
- b. cerințele de identificare vor avea în vedere cel puțin natura, valoarea, maturitatea și valuta împrumutului/portofoliului omogen de împrumuturi de acoperit și, respectiv, a instrumentului/portofoliului omogen de instrumente;
- c. natura riscului care se urmărește să fie acoperit.

20.6. Cheltuielile aferente efectuării operatiunilor de administrare a datoriei publice guvernamentale în scopul asigurării riscurilor asociate acesteia vor fi prevazute în bugetul de stat

20.7. Ministerul Finantelor Publice poate, odata cu elaborarea programului de emisiune al titlurilor de stat pe piața internă și externă, sau corelat cu modificarea acestuia, în conformitate cu art.6 alin. (7) din Legea datoriei publice, să anunțe și un program indicativ de rascumpărări de titluri de stat în scopul minimizării costurilor de finanțare a deficitului bugetar sau al refinanțării datoriei publice.

20.8. Veniturile obținute ca urmare a unor evoluții favorabile ale ratei dobânzii, cursului valutar sau a altui element care s-a avut în vedere în momentul efectuării uneia dintre operațiunile prevazute la art.20 alin. (1) din Legea datoriei publice, reprezintă venituri ale bugetului de stat.

20.9. Direcția de specialitate va monitoriza permanent și raporta periodic situația (pierderi/castiguri) privind portofoliul datoriei publice guvernamentale care a fost obiectul administrării unui/unor riscuri prin efectuarea operatiunilor prevazute la art.20 alin. (1) și va face propuneri, după caz, în scopul eficientizării administrării datoriei publice.

25. Art. 21 (alin. 2) din lege:

(2) Banca Natională a României sau alta instituție financiară poate exercita funcția de agent de înregistrare a datoriei publice interne sau a unor componente ale acesteia, precum și activitățile privind organizarea licitațiilor de titluri de stat pe piața internă.

Norme metodologice:

21.2.1. Licitațiile aferente titlurilor de stat lansate pe piața internă se desfășoară în baza Regulamentului privind operațiunile cu titluri de stat emise în formă dematerializată.

26. Art. 23 din lege:

(2) Ministerul Finantelor Publice poate utiliza fondurile în valută contractate pentru finanțarea și refinanțarea datoriei publice guvernamentale pentru plata serviciului datoriei publice guvernamentale în valută.

Norme metodologice:

23.2.1. Pentru plata serviciului datoriei publice guvernamentale în valută, Ministerul Finantelor Publice va deschide la Banca Națională conturi în valută cu analitice pentru toate valutele în care se angajează datoria publică guvernamentală.

27. Art. 24 din lege:

- (1) Ministerul Finanțelor Publice ține registre în care sunt înscrise date privind datoria publică a României.
- (2) Registrele vor cuprinde date privind împrumuturile contractate direct și garanțiile acordate, inclusiv valoarea acestora, nivelul ratelor dobânzilor, comisioanelor, precum și alte informații, stabilite prin norme elaborate de Ministerul Finanțelor Publice.
- (3) Beneficiarii de împrumuturi care constituie datoria publică în conformitate cu prevederile art. 2 alin. (4) din prezenta lege vor raporta până la data de 15 ale lunii informații pentru luna anterioară privind împrumuturile, în structura stabilită prin norme elaborate de Ministerul Finanțelor Publice.

Norme metodologice:

24.1. Ministerul Finanțelor Publice are obligația de a ține registrul datoriei publice, în care se evidențiază situația datoriei publice în ordine cronologică.

24.2. Structura registrului datoriei publice și modalitatea de raportare a informațiilor privind datoria publică de către beneficiarii de împrumuturi va fi stabilită prin norme aprobate prin ordin al ministrului finanțelor publice.

28. Art. 29 din lege:

- (1) Prezenta lege intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2005.
- (2) La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă Legea nr. 81/1999 privind datoria publică, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 215 din 17 mai 1999, precum și prevederile art. 2 pct. 22, art. 57 alin. (3) și alin. (4) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 45/2003 privind finanțele publice locale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 431 din 19 iunie 2003, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 108 / 2004.

Norme metodologice:

29.1. Anexele 1 și 2 fac parte integrantă din prezentele norme metodologice.

29.2. Prezentele norme metodologice intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2005.

29.3. La data intrării în vigoare a prezentelor norme metodologice se abrogă Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1631/1999 privind aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii datoriei publice nr. 81/1999, cu modificările și completările ulterioare.

MODEL DE
ACORD DE ÎMPRUMUT SUBSIDIAR
Sursa de rambursare – buget de stat

Proiect de .....

între :

MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE
(MFP)

și

AGENT ECONOMIC
([Beneficiar])

și

[MINISTERUL] .....
([MINISTERUL])

ACORD DE ÎMPRUMUT SUBSIDIAR

Încheiat astăzi [data], între:

- 1) [MINISTERUL] Finanțelor Publice (numit în continuare MFP), având sediul în București, str. Apolodor nr. 17, sector 5, acționând în calitate de reprezentant autorizat al României (Împrumutat) în relația cu [BANCA], și de împrumutător, pe de o parte și
- 2) Agent economic (numită în continuare [Beneficiar]), având sediul în București, [adresa] acționând în calitate de subîmprumutat,
- 3) [MINISTERUL] .....(numit în continuare [MINISTERUL]), având sediul în București....., acționând în calitate de minister coordonator al activității [Beneficiar], pe de o parte, și de ordonator principal de credite, pe de altă parte.

Prezentul Acord de împrumut subsidiar (numit în continuare AIS) se încheie în baza Acordului de împrumut de finanțare (numit în continuare Acord de împrumut) dintre România, reprezentată prin [MINISTERUL] Finanțelor Publice (numit în continuare MFP), ...pentru realizarea Proiectului de .....(numit în continuare Proiectul), care face parte integrantă din acest Acord de Împrumut Subsidiar (numit în continuare AIS).

Având în vedere că:

1. Prin Acordul de împrumut semnat la .....ratificat prin Legea nr. .... publicată în Monitorul Oficial al României, partea I, nr....., s-a convenit ca [BANCA] să acorde Împrumutatului un împrumut (numit în continuare Împrumut) în valoare de ..... [valuta] (în litere) pentru a fi utilizat exclusiv în scopul finanțării Proiectului, așa cum este descris acesta în Anexa A la Acord de împrumut;

Împrumutul urmează a fi utilizat pentru a [descriere proiect]

.....
¹Realizarea proiectului de către [Beneficiar] va fi coordonată de [MINISTERUL].

2. Suma Împrumutului va fi disponibilizată [Beneficiar] în conformitate cu prevederile prezentului AIS încheiat între MFP, [Beneficiar] și [MINISTERUL];

3. MFP își va exercita drepturile care decurg din AIS astfel încât să protejeze interesele Împrumutatului și ale [BANCA] și să realizeze scopul Proiectului descris în Anexa A la Acord de împrumut și nu va cesiona, amenda sau abroga prezentul AIS sau vreuna din prevederile sale, cu excepția cazului când între MFP, [Beneficiar] și [MINISTERUL] se va conveni altfel, cu acordul [BANCA].

Ca urmare, între MFP, [Beneficiar] și [MINISTERUL] se încheie prezentul AIS, prin care se convine după cum urmează:

---

¹ În cazul în care împrumutul este angajat pe surse bugetare

ARTICOLUL 1

Prevederi generale

1.1. Prin prezentul AIS, MFP subîmprumuta [Beneficiar] sume totale echivalente cu ..... (numite în continuare Împrumut subsidiar), reprezentând valoarea Împrumutului, în unicul scop de a finanța Proiectul descris în Anexa A la Acord de împrumut.

1.2. MFP delegă [Beneficiar] întreaga autoritate și responsabilitate pentru executarea Proiectului și efectuarea tragerilor sumelor Împrumutului subsidiar, în conformitate cu prevederile Acordului de împrumut.

1.3. Toate prevederile Acordului de împrumut privind obligațiile Împrumutatului referitoare la realizarea Proiectului și efectuarea tragerilor sumelor Împrumutului subsidiar se aplică *mutatis mutandis* la [Beneficiar].

1.4. [Beneficiar] se obligă să utilizeze sumele Împrumutului subsidiar puse la dispoziție în cadrul prezentului AIS exclusiv pentru scopul realizării Proiectului descris în Anexa A la Acord de împrumut.

1.5. Fondurile necesare rambursării Împrumutului subsidiar, și a plății dobânzilor, comisioanelor, spezelor și a oricăror alte costuri ale împrumutului subsidiar, precum și contribuția Guvernului României la realizarea proiectului se vor asigura de la bugetul de stat, prin bugetul [MINISTERUL].²

1.6. Costurile legate de operațiunile bancare efectuate în România referitoare la Împrumutul subsidiar pentru scopurile Art. 2.2 din prezentul AIS, respectiv speze, comisioane și alte costuri care pot apărea în legătura cu acesta, se suportă de [Beneficiar] din dobânda bonificată la conturile în lei și în valuta deschise de [Beneficiar], aferente Împrumutului subsidiar, iar în cazul în care acestea nu sunt acoperitoare, din surse cu aceasta destinație prevăzute anual în bugetul [Beneficiar] / [MINISTERUL].

La terminarea Proiectului, soldul favorabil înregistrat la contul [Beneficiar] în care se bonifica dobânda și care se debitează cu comisioanele și spezele bancare aferente operațiunilor efective, se face venit la bugetul statului.

1.7. Pe baza fundamentărilor prezentate de [Beneficiar], - special de subîmprumut [MINISTERUL] are obligația să propună includerea în bugetul propriu, iar MFP să susțină cuprinderea în bugetul de stat și în anexele la acesta a fondurilor necesare, conform clauzelor 1.5 și 1.6 de mai sus.

În acest scop, [MINISTERUL] va include fondurile necesare în propunerea anuală privind bugetul de stat și bugetul de venituri și cheltuieli al [Beneficiar] și va asigura dirijarea acestor fonduri și urmărirea utilizării lor pentru scopurile aprobate.

1.8. Finanțarea Proiectului descris în Anexa A la Acord de împrumut se va face conform Anexei nr. 1 - "Plan de finanțare" la prezentul AIS iar eşalonarea valorică a execuției obiectivului de investiții pe ani se regăsește în Anexa nr.2 la acest AIS.

1.9. [Beneficiar] va realiza Proiectul cu diligență și eficiență necesare, în concordanță cu Descrierea Tehnică și termenii specificați în Acord de împrumut, după cum acestea pot fi modificate cu acceptul [BANCA].

1.10. [Beneficiar] va înființa o Unitate de implementare a proiectului, încadrată cu personal competent și dotată cu echipamentele și facilitățile necesare realizării Proiectului.

1.11. Orice realocări de fonduri, modificări în structura Împrumutului subsidiar pe componente, modificări de termene față de cele prevăzute în Acord de împrumut sau modificarea unora din prevederile Acordului de împrumut, se vor putea efectua numai prin acceptarea lor de către toate părțile la prezentul AIS și cu aprobarea [BANCA].

² În conformitate cu legea de ratificare

ARTICOLUL 2

Trageri

2.1. Tragerile din Împrumutul subsidiar se vor efectua de către [Beneficiar], cu respectarea procedurilor descrise în paragrafele 1.02 și 1.03 ale Articolului 1 din Acord de împrumut și după îndeplinirea condițiilor descrise în paragraful .....

2.2. [Beneficiar] va comunica [BANCA], în conformitate cu prevederile Art.1, paragraful 1.02 pct. D din Acord de împrumut, [BANCA] comerciala la care va deschide contul Special. Contul Special reprezintă acel cont bancar deschis de [Beneficiar] în conformitate cu prevederile Acordului de împrumut de finanțare, în care se efectuează tragerile și din care se efectuează plăți.

2.3. [Beneficiar] va comunica [BANCA], prin intermediul MFP, numele și speciunile de semnătura pentru patru persoane din cadrul [Beneficiar] autorizate să semneze cererile de tragere în numele Împrumutatului (două pentru prima semnătură și două pentru a doua semnătură).

2.4. Cererile de tragere vor fi transmise la [BANCA] de către [Beneficiar] și vor fi semnate de doua dintre persoanele autorizate (dintre care una cu drept de prima semnătura și alta cu drept de a doua semnătura), conform legislației romane în vigoare.

2.5. În cazul în care costul Proiectului depășește cifra estimată în Preambulul la Acord de împrumut, [Beneficiar], cu sprijinul MFP și [MINISTERUL], va lua măsurile necesare pentru a acoperi depășirea fără a apela la [BANCA], astfel încât să poată finaliza Proiectul în conformitate cu prevederile Acordului de împrumut și va comunica MFP, [MINISTERUL] și [BANCA], fără întârziere, planurile sale în acest sens.

ARTICOLUL 3

Dobânzi și comisioane

3.1. [Beneficiar] va asigura plata dobânzii pentru soldul nerambursat al fiecărei transe din Împrumutul subsidiar la rata (sau ratele) și în sumele specificate în Avizul de tragere primit de la [BANCA].

3.2. [Beneficiar] va plăti dobânda suplimentară pentru orice suma cu scadența depășită, dacă din culpa sa se va depăși scadența. Aceasta dobândă se va acumula de la data scadentei până la data efectivă a plății, la o rată anuală calculată conform prevederilor paragrafului 3.02 al Articolului 3 din Acord de împrumut și este plătită în aceeași monedă ca și suma restanta care o generează. Sumele astfel plătite vor fi imputate persoanelor vinovate pentru depășirea scadenței.

3.3. [Beneficiar] va fi obligată, după caz, la plata următoarelor comisioane:

- comision .....³

3.4. Orice sume datorate [BANCA] de Împrumutat, sub forma de dobândă și comisioane sau în alt mod și calculate pentru orice fracțiune din an, vor fi calculate pe baza unui an de ..... zile și a unei luni de ..... zile.⁴

3.5. [Beneficiar] va plăti orice alte costuri în conformitate cu prevederile Articolelor ..... din Acord de împrumut.

³ În conformitate cu termenii și condițiile Acordului de împrumut

⁴ Așa cum este prevăzut în Acordul de împrumut

ARTICOLUL 4**Rambursarea Împrumutului subsidiar, plata dobânzilor și a altor sume aferente
Împrumutului subsidiar**

4.1. [Beneficiar] va rambursa la MFP Împrumutul subsidiar în rate semestriale, începând cu [data] conform graficului de rambursare din Anexa B la Acord de împrumut, cu 10 zile calendaristice înainte de data scadențelor de plata ale MFP față de [BANCA].

Sumele datorate sunt exprimate, în graficul de rambursare, [ca procent din suma împrumutului], așa cum este definit în Acord de împrumut și sunt asigurate conform paragrafelor ..... din prezentul AIS.

4.2. [Beneficiar] va plăti semestrial către MFP dobânzi calculate Articolului .... din Acord de împrumut, precum și orice alte costuri legate de Împrumutul subsidiar, cu 10 zile calendaristice înainte de scadența la extern, prima data de plata fiind prima scadență ulterioara primei trageri. Nivelul ratei dobânzii și al celorlalte costuri va fi cel comunicat de [BANCA] și transmis la [Beneficiar] de către MFP – direcția de specialitate.

4.3. a) [Beneficiar] își va achita obligațiile de plata (rate de capital, dobânzi și alte costuri) către MFP în lei, în contul curent general al trezoreriei statului, deschis la Centrala Băncii Naționale a României (BNR), cu 10 zile calendaristice înainte de data scadenței MFP față de [BANCA]. În acest sens, [Beneficiar] va plăti echivalentul în lei al sumelor în valuta în care se efectuează plata la [BANCA], la cursul valutar comunicat de BNR din ziua transferului, majorat cu o cota asiguratorie, în măsura să acopere eventuala fluctuație de curs valutar pentru cele 10 zile.

b) În cazul în care echivalentul în lei astfel calculat nu acoperă obligația certa de plata a [Beneficiar] (respectiv echivalentul în lei la cursul din data scadenței fata de [BANCA]), aceasta, din proprie inițiativă, va achita diferența în contul MFP deschis la BNR. Obligația [Beneficiar] față de MFP se consideră achitată la data intrării sumelor datorate în contul MFP, demonstrata cu documente bancare (copie Ordin de plată ștampilat de bancă sau altele).

c) În cel mult trei zile lucrătoare de la data scadenței către [BANCA], MFP va confirma [Beneficiar] prin fax nivelul real al obligației acesteia în funcție de cursul de schimb valutar de la data respectiva; eventualele sume virate în plus de [Beneficiar] se vor returna de către MFP din proprie inițiativă în maximum cinci zile bancare de la data scadenței fata de [BANCA], iar pentru sumele neachitate în termen, se va comunica [Beneficiar] nivelul sancțiunilor prevăzute de Art. 6 din prezentul AIS.

[Beneficiar] își va asuma integral riscul derivând din fluctuația cursului de schimb valutar. (leu/moneda Acord de împrumut)

4.4. [MINISTERUL] va asigura fondurile în lei necesare [Beneficiar] pentru plata dobânzilor/altor costuri și rambursarea ratelor de capital în timp util, astfel încât să nu se înregistreze întârzieri față de termenele stabilite. În acest sens, [MINISTERUL] va solicita MFP sumele necesare cu cel puțin cincisprezece zile lucrătoare înainte de data scadenței la extern.

4.5. Orice alte sume datorate de Împrumutat, [BANCA] conform prevederilor Acordului de împrumut sunt plătiibile de către [Beneficiar] în termen de maximum 5 zile lucrătoare de la data primirii de către [Beneficiar], direct sau prin intermediul MFP, a notificării [BANCA] în acest scop.

4.6. În cazul rambursării anticipate voluntare a unei părți sau a întregului Împrumut subsidiar, [Beneficiar] va plăti o compensare calculata conform prevederilor paragrafului 4.02 al Articolului 4 din Acord de împrumut.

4.7. În cazul oricărei rambursări anticipate datorate în temeiul paragrafului 4.03 al Articolului 4 din Acord de împrumut, [Beneficiar] va plăti suma solicitată de [BANCA] și dobânda aferentă, conform prevederilor respectivului paragraf 4.03 din Acord de împrumut.

4.8. În cazul în care cererea de rambursare anticipată este formulată de [BANCA] în conformitate cu paragraful 10.01 al Articolului 10 din Acord de împrumut, ca urmare a neîndeplinirii de către [Beneficiar] a obligațiilor sale, [Beneficiar] va plăti o sumă calculată potrivit prevederilor paragrafului 10.03 al Articolului 10 din Acord de împrumut.

ARTICOLUL 5

Angajamente speciale; garanții

5.1. [Beneficiar] va asigura din surse proprii, atât timp cât Împrumutul subsidiar este nerambursat, sumele necesare pentru întreținerea, repararea, revizia și înnoirea tuturor proprietăților care fac parte din Proiect și va acționa în vederea menținerii acestora în buna stare de funcționare, conform paragrafului 6.06 al Articolului 6 din Acord de împrumut.

5.2. [Beneficiar] va respecta procedurile [BANCA] privind achiziționarea bunurilor, asigurarea serviciilor și angajarea lucrărilor pentru Proiect, va purta negocieri și va semna contracte conform prevederilor paragrafului 6.04 al Articolului 6 din Acord de împrumut.

[Beneficiar] răspunde de respectarea procedurilor [BANCA] și a legislației române în vigoare pentru toate operațiunile de negociere și de încheiere a contractelor interne și externe necesare Proiectului, privind achiziționarea bunurilor, angajarea lucrărilor, serviciilor de consultanță interne și externe precum și a altor servicii.

MFP nu răspunde de viciile contractelor și ale documentelor de tragere și de plata a obligațiilor asumate de [Beneficiar] prin contractele încheiate.

5.3. [Beneficiar] se obligă, conform paragrafului 6.05 al Articolului 6 din Acord de împrumut, să asigure în mod adecvat toate lucrările și proprietățile aferente Proiectului potrivit practicii uzuale pentru lucrări similare de interes public în România, pe toată perioada cât Împrumutul subsidiar este nerambursat.

** Dacă este cazul și este prevăzut

5.4. [Beneficiar] se obligă conform prevederilor paragrafului 6.10 al Articolului 6 din Acord de împrumut, să angajeze prin proceduri de selectare satisfăcătoare pentru [BANCA], un consultant internațional în inginerie și management (CIIM), ale cărui calificare, experiență și termeni de referință vor fi satisfăcători pentru [BANCA]. CIIM va asigura asistența tehnică pentru unitatea de implementare și management și [Beneficiar] și va fi, de asemenea, responsabil pentru dezvoltarea studiilor de fezabilitate existente și a studiului de impact asupra mediului, precum și pentru pregătirea licitației pentru proiectarea detaliată și supervizare, care vor fi realizate de consultanți satisfăcători pentru [BANCA]

5.5. Pe toată perioada cât Împrumutul subsidiar este nerambursat, [MINISTERUL], ca instituție coordonatoare a Beneficiarului pentru scopurile paragrafului 6.09 din art. 6, va depune diligentele necesare pentru menținerea titlului de proprietate și a posesiei efective asupra activelor care fac parte din Proiect sau, după caz, le va înlocui sau înnoi iar [Beneficiar] va asigura funcționarea permanentă a Proiectului.

5.6. [MINISTERUL], [Beneficiar] și MFP se angajează, în conformitate cu prevederile paragrafului 6.07 al Articolului 6 din Acord de împrumut, să aloce anual resurse bugetare suficiente, pentru a asigura finalizarea la timp a Proiectului conform Anexei A.

5.7. [Beneficiar] va transmite [BANCA], MFP și [MINISTERUL] în fiecare an, la o lună după publicarea lor, raportul anual, bilanțul contabil, contul de profit și pierdere și raportul de audit, în conformitate cu paragraful 6.08. al Articolului 6 din Acord de împrumut.

5.8. [MINISTERUL] va verifica dacă [Beneficiar] supune auditării anuale, în conformitate cu Standardele Internaționale de Contabilitate (SIC) situațiile financiare ale [Beneficiar]. Costul auditului va fi suportat de [Beneficiar] din surse proprii sau din alte surse.

5.9. În conformitate cu prevederile paragrafului 6.12. al Articolului 6 din Acord de împrumut, [Beneficiar] și [MINISTERUL] vor lua măsurile necesare pentru a permite ca [Beneficiar]⁵:

a) să desfășoare activitățile conform cu legile aplicabile privind mediul înconjurător și conform standardelor Uniunii Europene referitoare la protecția mediului așa cum ele pot fi aprobate sau modificate și să asigure și să mențină toate autorizațiile guvernamentale necesare aplicabile;

b) să desfășoare toate activitățile de întreținere, construire și reabilitare precum și politicile de ameliorare a impactului de mediu care pot fi necesare Proiectului în conformitate cu practicile de buna execuție și cu standardele la care se face referire în alin. (a) al acestui paragraf; și

c) să asigure ca la realizarea Proiectului nu se folosesc materiale sau substanțe la care se face referire în legislația, standardele și practicile de buna utilizare menționate în aliniatul (a) al acestui paragraf și care ar putea avea efecte negative asupra mediului înconjurător.

5.10. [Beneficiar] va informa MFP, [MINISTERUL] și [BANCA] asupra modificărilor survenite în statutul și forma sa de organizare de-a lungul perioadei de derulare a Împrumutului subsidiar, precum și asupra oricăror situații care ar putea interveni și prejudicia în mod substanțial executarea Proiectului și rambursarea Împrumutului subsidiar conform graficului de rambursare.

În cazul în care până la încetarea prezentului AIS, [Beneficiar] va fi supusa privatizării, [Beneficiar] și [MINISTERUL] se angajează să întreprindă toate demersurile necesare pentru a cuprinde în Acordul de împrumut de privatizare obligativitatea investitorului strategic de a prezenta la MFP, înaintea semnării Acordului de împrumut de privatizare, o scrisoare de garanție de buna plată, emisă de [BANCA] investitorului (o [BANCA] de prim rang) și care va acoperi serviciul datoriei externe aferent Împrumutului pe toată perioada de rambursare, proporțional cu participarea investitorului strategic la capitalul social.

Toate drepturile și obligațiile decurgând din prezentul AIS asumate de [Beneficiar] vor trece asupra succesorilor juridici ai acesteia.

5.11. [MINISTERUL] se angajează să nu modifice în nici un fel statutul actual al [Beneficiar] (prin divizare, fuzionare, suspendarea acțiunilor sale, schimbarea profilului activității sau a formei de proprietate, etc.) fără informarea prealabilă a MFP și [BANCA].

5.12. În cazul în care, până la terminarea prezentului AIS, [Beneficiar] își va schimba forma de proprietate, noua entitate va constitui o ipotecă pe activele sale în favoarea MFP, într-o forma acceptabilă MFP, pentru valoarea Împrumutului subsidiar nerambursată în acel moment, plus valoarea dobânzilor ramase de achitat până la rambursarea Împrumutului subsidiar. În cazul în care aceasta ipotecă nu va fi constituită în termen de 90 de zile de la data privatizării [Beneficiar], MFP va avea dreptul să declare Împrumutul subsidiar drept imediat scadent și datorat de succesorii juridici ai [Beneficiar].

⁵ Articol adaptabil în funcție de clauzele Acordului de împrumut

5.13. [Beneficiar] se obliga să constituie în cadrul acestui AIS garanții pentru acoperirea riscului financiar, potrivit prevederilor legislației în vigoare.

5.14 [Beneficiar] și [MINISTERUL] se obliga să asigure urmărirea cheltuielilor din intrări de credite externe în limita alocațiilor bugetare astfel încât să se respecte angajamentele asumate conform prevederilor Legii anuale a bugetului de stat.

ARTICOLUL 6

Dobânzi și penalități de întârziere

6.1. În situația în care, [Beneficiar], din culpa sa, nu va achita către MFP, integral și în termen, echivalentul în lei al obligațiilor de plata la extern (rate de capital, dobânzi și alte costuri), MFP este îndreptățit să pretindă pe lângă sumele datorate, dobânzi și penalități de întârziere la nivelul celor prevăzute de dispozițiile legale în vigoare privind colectarea creanțelor fiscale.

6.2. Aceleași dobânzi și penalități de întârziere se vor aplica și în situația în care, datorită neîndeplinirii de către [Beneficiar] din culpa sa, a prevederilor din Acord de împrumut, vor fi generate obligații de plata suplimentare fata de [BANCA] în sarcina MFP. În acest caz, [Beneficiar] va restitui către MFP sumele astfel achitate, din alte surse decât bugetare.

6.3. Dobânzile și penalitățile de întârziere se vor aplica asupra echivalentului în lei al obligației de plata achitate la extern transformate la cursul valutar din data efectuării plății de către MFP la [BANCA], data de la care va începe și calculul acestor sancțiuni. Dobânzile și penalitățile de întârziere se vor calcula conform prevederilor legale ce reglementează obligațiile datorate bugetului de stat. [Beneficiar] va plăti din alte surse decât bugetare sumele ce rezulta din aplicarea de dobânzi și penalități de întârziere calculate conform dispozițiilor legale în vigoare privind colectarea creanțelor fiscale.

6.4. Dacă [Beneficiar] nu va plăti, din culpa sa, oricare dintre sumele datorate conform prevederilor prezentului AIS și va depăși datele scadente cu 30 zile, MFP, în urma unei notificări scrise adresate [Beneficiar], va fi îndreptățit să le declare scadente și să obțină recuperarea imediata a tuturor sumelor datorate conform prevederilor prezentului AIS, direct și fără acceptul [Beneficiar], prin debitarea contului curent al acesteia sau prin orice alte mijloace legale. Într-o astfel de situație, prezentul AIS constituie titlu executoriu, nemaifiind necesara inițierea în acest scop a altor acțiuni sau formalități.

6.5. a) [Beneficiarul] va prezenta un inventar cu garanțiile, preferințele și prioritățile existente, referitor la îndeplinirea obligațiilor sale privind datoria externă.

b) În temeiul prevederilor paragrafului ..... din Acord de împrumut, în cazul în care [Beneficiar] acorda unei terțe părți o garanție, preferința sau prioritate pentru îndeplinirea obligațiilor sale privind datoria externă, va informa imediat MFP și [BANCA] asupra acestei intenții (sau eveniment) și va furniza [BANCA], în măsura în care aceasta îi va solicita, o garanție echivalentă pentru îndeplinirea obligațiilor ce-i revin conform prevederilor Acordului de împrumut.

ARTICOLUL 7

Informații și vizite

7.1. [Beneficiar] va asigura evidentele financiar - contabile pentru gestionarea în lei și în valuta a Împrumutului subsidiar, în conturi distincte, precum și rambursarea sumelor Împrumutului subsidiar, plata dobânzilor, comisioanelor și a celorlalte costuri aferente acestuia și va raporta MFP și [MINISTERUL] potrivit legislației în vigoare.

7.2. [Beneficiar] va răspunde, cu promptitudine, tuturor cerințelor MFP și/sau [MINISTERUL] de prezentare de informații și raportări în legătura cu modul de utilizare a fondurilor în valuta și în lei aferente acestui proiect. [Beneficiar] va transmite la MFP și [MINISTERUL] la cerere, în cel mult 48 de ore de la data cererii, copii ale tuturor documentelor de implementare (achiziții, trageri și alte documente solicitate) remise direct de [Beneficiar] la [BANCA]. De asemenea, [Beneficiar] va întocmi și remite MFP și [MINISTERUL] formularele de raportare privind Împrumutul, după cum este prevăzut în Normele metodologice pentru aplicarea Legii privind datoria publică.

7.3. [Beneficiar] va transmite la MFP, lunar, până în data de 15 a fiecărei luni situația cheltuielilor efectuate din sumele împrumutului trase, în luna anterioară celei în care se face raportarea. Situația menționată va fi întocmită în lei, EUR și USD, în conformitate cu înregistrările contabile și cu dările de seamă. De asemenea, [Beneficiar] va transmite la MFP până la data de 10 a fiecărei luni, estimări de trageri pentru luna următoare celei în care se face raportarea.

7.4. [Beneficiar] va purta corespondența tehnică cu specialiștii [BANCA] și va transmite la MFP, [MINISTERUL] și [BANCA], în conformitate cu prevederile Articolului ..... din Acord de împrumut :

- până la 31 decembrie ..... și ulterior trimestrial, până la terminarea Proiectului un raport, editat în limba engleză, privind implementarea Proiectului, raport ce va fi pregătit de consultanții menționați la paragraful 6.10 din prezentul AIS;

- în fiecare an, în cursul unei perioade de o luna de la publicarea lor, rapoartele referitoare la conturile anuale, situația financiară a bugetului și raportul de audit, efectuate în concordanță cu Standardele Internaționale de Contabilitate, conform paragrafului ..... din Acord de împrumut;

- la șase luni de la încheierea Proiectului un raport, editat în limba engleză, privind finalizarea Proiectului;

- orice document sau informație care se referă la finanțarea sau implementarea Proiectului, după cum [BANCA] va solicita în mod rezonabil;

- solicitări prompte pentru aprobarea [BANCA] cu privire la orice modificări intervenite în planurile generale, graficul de lucru, planurile financiare sau programul de cheltuieli aferente Proiectului, față de cele existente înainte de semnarea Acordului de împrumut;

- informări asupra oricăror evenimente care ar putea prejudicia în mod substanțial sau afecta condițiile de executare a Proiectului sau împiedică îndeplinirea obligațiilor [Beneficiar] care rezulta din prezentul AIS;

- informări prompte asupra modificării statutului sau juridic sau documentelor sale de baza.

7.5. [Beneficiar] va asigura îndeplinirea obligațiilor prevăzute în paragraful 6.13 al Articolului 6 din Acord de împrumut privind angajamentele de integrare.

ARTICOLUL 8

Speze și cheltuieli

8.1. Conform prevederilor Articolului 9 din Acord de împrumut, [Beneficiar] se obligă să plătească:

- a) toate impozitele, taxele, comisioanele și alte impuneri de orice natură inclusiv taxe de timbru și taxa de înregistrare care pot fi ocazionate de semnarea sau implementarea Acordului de împrumut sau a oricărui document legat de acesta precum și de constituirea oricărei garanții pentru Împrumutul subsidiar.

b) integral capitalul, dobânda, comisioanele și alte sume datorate de Împrumutat conform Acordului de împrumut, în suma brută, fără deducerea vreunei impuneri naționale sau locale de orice fel, cu condiția ca, dacă Împrumutatul este obligat prin lege să facă orice astfel de deducere, aceasta să ducă la majorarea sumei brute de plată către [BANCA] astfel încât, după deducere, suma neta primită de [BANCA] să fie echivalentă cu suma datorată.

c) orice speze și cheltuieli, inclusiv cheltuielile mărunte, costurile profesionale, de călătorie mărunte, costurile profesionale, bancare, de transfer sau de schimb valutar ocazionate de semnarea sau implementarea Acordului de împrumut sau a oricărui documente legate de acesta și de constituirea oricărei garanții pentru Împrumut subsidiar.

ARTICOLUL 9

Clauze finale

9.1. Orice neînțelegeri dintre MFP, [Beneficiar] și [MINISTERUL] decurgând din interpretarea sau aplicarea prevederilor prezentului AIS vor fi soluționate de părți pe cale amiabila. În cazul în care în termen de 30 zile nu se ajunge la un acord pe cale amiabila, părțile convin ca neînțelegerile să fie soluționate de instanțele competente.

9.2. Prezentul AIS intra în vigoare la data semnării lui de către cele trei părți.

9.3. Prezentul AIS va înceta la data la care [Beneficiar] va fi achitat integral obligațiile sale de plata fata de [BANCA], va fi terminat Proiectul și își va fi îndeplinit toate celelalte obligații ce-i revin fata de MFP, conform prevederilor prezentului AIS.

9.4. Orice notificare, cerere sau alta comunicare ceruta sau permisa de prezentul AIS va fi considerata autorizata daca va fi emisa în scris și semnată de:

- pentru MFP:

- secretar de stat;
- director general sau director general adjunct, direcția de specialitate;
- sau alte persoane legal abilitate în acest sens.

- pentru [Beneficiar]:

- director general;
- director general adjunct;
- contabil sef;
- director al direcției licitații și contractare;

- pentru [MINISTERUL]:

- secretar de stat
- director general, Direcția generala a relațiilor financiare externe
- director general, Direcția generala economica și relații bugetare

și transmisă la adresele:

- pentru MFP: [Adresa]

- pentru [Beneficiar]: [Adresa]

- pentru [MINISTERUL]: [Adresa]

9.5. Prezentul AIS a fost semnat în trei exemplare, toate având valoare de original.

[MINISTERUL] FINANTELOR

[MINISTERUL]

PUBLICE

SECRETAR DE STAT

SECRETAR DE STAT

[BENEFICIAR]

DIRECTOR GENERAL

MODEL DE
ACORD DE ÎMPRUMUT SUBSIDIAR
Sursa de rambursare – surse proprii

Proiect de .....

între :

MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE
(MFP)

și

AGENT ECONOMIC
(Beneficiar)

și

[MINISTERUL] .....
([MINISTERUL])

ACORD DE ÎMPRUMUT SUBSIDIAR

Încheiat astăzi [data], între:

- 1) [MINISTERUL] Finanțelor Publice (numit în continuare MFP), având sediul în București, str. Apolodor nr. 17, sector 5, acționând în calitate de reprezentant autorizat al României (Împrumutat) în relația cu [BANCA], și de împrumutător, pe de o parte și
- 2) Agent economic (numită în continuare [Beneficiar]), având sediul în București, [adresa] acționând în calitate de subîmprumutat,
- 3) [MINISTERUL] .....(numit în continuare [MINISTERUL]), având sediul în București....., acționând în calitate de minister coordonator al activității [Beneficiar], pe de o parte, și de ordonator principal de credite, pe de altă parte.

Prezentul Acord de împrumut subsidiar (numit în continuare AIS) se încheie în baza Acordului de împrumut de finanțare (numit în continuare Acord de împrumut) dintre România, reprezentată prin [MINISTERUL] Finanțelor Publice (numit în continuare MFP), ...pentru realizarea Proiectului de .....(numit în continuare Proiectul), care face parte integrantă din acest Acord de Împrumut Subsidiar (numit în continuare AIS).

Având în vedere că:

1. Prin Acordul de împrumut semnat la .....ratificat prin Legea nr. .... publicată în Monitorul Oficial al României, partea I, nr....., s-a convenit ca [BANCA] să acorde Împrumutatului un împrumut (numit în continuare Împrumut) în valoare de ..... [valuta] (în litere) pentru a fi utilizat exclusiv în scopul finanțării Proiectului, așa cum este descris acesta în Anexa A la Acord de împrumut;

Împrumutul urmează a fi utilizat pentru a [descriere proiect]

.....
⁶Realizarea proiectului de către [Beneficiar] va fi coordonată de [MINISTERUL].

2. Suma Împrumutului va fi disponibilizată [Beneficiar] în conformitate cu prevederile prezentului AIS încheiat între MFP, [Beneficiar] și [MINISTERUL];

3. MFP își va exercita drepturile care decurg din AIS astfel încât să protejeze interesele Împrumutatului și ale [BANCA] și să realizeze scopul Proiectului descris în Anexa A la Acord de împrumut și nu va cesiona, amenda sau abroga prezentul AIS sau vreuna din prevederile sale, cu excepția cazului când între MFP, [Beneficiar] și [MINISTERUL] se va conveni altfel, cu acordul [BANCA].

Ca urmare, între MFP, [Beneficiar] și [MINISTERUL] se încheie prezentul AIS, prin care se convine după cum urmează:

---

⁶ În cazul în care împrumutul este angajat pe surse bugetare

ARTICOLUL 1

Prevederi generale

1.1. Prin prezentul AIS, MFP subîmprumuta [Beneficiar] sume totale echivalente cu ..... (numite în continuare Împrumut subsidiar), reprezentând valoarea Împrumutului, în unicul scop de a finanța Proiectul descris în Anexa A la Acord de împrumut.

1.2. MFP delegă [Beneficiar] întreaga autoritate și responsabilitate pentru executarea Proiectului și efectuarea tragerilor sumelor Împrumutului subsidiar, în conformitate cu prevederile Acordului de împrumut.

1.3. Toate prevederile Acordului de împrumut privind obligațiile Împrumutatului referitoare la realizarea Proiectului și efectuarea tragerilor sumelor Împrumutului subsidiar se aplică *mutatis mutandis* la [Beneficiar].

1.4. [Beneficiar] se obligă să utilizeze sumele Împrumutului subsidiar puse la dispoziție în cadrul prezentului AIS exclusiv pentru scopul realizării Proiectului descris în Anexa A la Acord de împrumut.

1.5. Fondurile necesare rambursării Împrumutului subsidiar, și a plății dobânzilor, comisioanelor, spezelor și a oricăror alte costuri ale împrumutului subsidiar, precum și contribuția Guvernului României la realizarea proiectului conform prevederilor Legii de ratificare.

1.6. Costurile legate de operațiunile bancare efectuate în România referitoare la Împrumutul subsidiar pentru scopurile Art. 2.2 din prezentul AIS, respectiv speze, comisioane și alte costuri care pot apărea în legătura cu acesta, se suportă de [Beneficiar] din dobânda bonificată la conturile în lei și în valuta deschise de [Beneficiar], aferente Împrumutului subsidiar, iar în cazul în care acestea nu sunt acoperitoare, din surse cu aceasta destinație prevăzute anual în bugetul [Beneficiar] / [MINISTERUL].

La terminarea Proiectului, soldul favorabil înregistrat la contul [Beneficiar] în care se bonifica dobânda și care se debitează cu comisioanele și spezele bancare aferente operațiunilor efective, se face venit la bugetul statului.

1.7. Finanțarea Proiectului descris în Anexa A la Acord de împrumut se va face conform Anexei nr. 1 - "Plan de finanțare" la prezentul AIS iar eșalonarea valorică a execuției obiectivului de investiții pe ani se regăsește în Anexa nr.2 la acest AIS.

1.8. [Beneficiar] va realiza Proiectul cu diligență și eficiență necesare, în concordanță cu Descrierea Tehnică și termenii specificați în Acord de împrumut, după cum acestea pot fi modificate cu acceptul [BANCA].

1.9. [Beneficiar] va înființa o Unitate de implementare a proiectului, încadrată cu personal competent și dotată cu echipamentele și facilitățile necesare realizării Proiectului.

1.10. Orice realocări de fonduri, modificări în structura Împrumutului subsidiar pe componente, modificări de termene față de cele prevăzute în Acord de împrumut sau modificarea unora din prevederile Acordului de împrumut, se vor putea efectua numai prin acceptarea lor de către toate părțile la prezentul AIS și cu aprobarea [BANCA].

ARTICOLUL 2

Trageri

2.1. Tragerile din Împrumutul subsidiar se vor efectua de către [Beneficiar], cu respectarea procedurilor descrise în paragrafele .....din Acord de împrumut și după îndeplinirea condițiilor descrise în paragraful .....

2.2. [Beneficiar] va comunica [BANCA], în conformitate cu prevederile ..... din Acord de împrumut, [BANCA] comerciala la care va deschide contul Special. Contul Special reprezintă acel cont bancar deschis de [Beneficiar] în conformitate cu prevederile Acordului de împrumut de finanțare, în care se efectuează tragerile și din care se efectuează plăți.

2.3. [Beneficiar] va comunica [BANCA], prin intermediul MFP, numele și speciamele de semnătura pentru patru persoane din cadrul [Beneficiar] autorizate să semneze cererile de tragere în numele Împrumutatului (două pentru prima semnătură și două pentru a doua semnătură).

2.4. Cererile de tragere vor fi transmise la [BANCA] de către [Beneficiar] și vor fi semnate de doua dintre persoanele autorizate (dintre care una cu drept de prima semnătură și alta cu drept de a doua semnătură), conform legislației romane în vigoare.

2.5. În cazul în care costul Proiectului depășește cifra estimată în Preambulul la Acord de împrumut [Beneficiar], cu sprijinul MFP și [MINISTERUL], va lua măsurile necesare pentru a acoperi depășirea fără a apela la [BANCA], astfel încât să poată finaliza Proiectul în conformitate cu prevederile Acordului de împrumut și va comunica MFP, [MINISTERUL] și [BANCA], fără întârziere, planurile sale în acest sens.

ARTICOLUL 3 **Dobânzi și comisioane**

3.1. [Beneficiar] va asigura plata dobânzii pentru soldul nerambursat al fiecărei transe din Împrumutul subsidiar la rata (sau ratele) și în sumele specificate în Avizul de tragere primit de la [BANCA].

3.2. [Beneficiar] va plăti dobânda suplimentară pentru orice suma cu scadența depășită, dacă din culpa sa se va depăși scadența. Aceasta dobândă se va acumula de la data scadentei până la data efectivă a plății, la o rată anuală calculată conform prevederilor paragrafului .....al Articolului ..... din Acord de împrumut și este plătită în aceeași monedă ca și suma restanta care o generează. Sumele astfel plătite vor fi imputate persoanelor vinovate pentru depășirea scadenței.

3.3. [Beneficiar] va fi obligată, după caz, la plata următoarelor comisioane:

- comision .....⁷

3.4. Orice sume datorate [BANCA] de Împrumutat, sub forma de dobândă și comisioane sau în alt mod și calculate pentru orice fracțiune din an, vor fi calculate pe baza unui an de ..... zile și a unei luni de ..... zile.⁸

3.5. [Beneficiar] va plăti orice alte costuri în conformitate cu prevederile Articolelor ..... din Acord de împrumut.

3.6. [Beneficiar] va transmite către MFP/Direcția de specialitate și [MINISTER] documentele atestând efectuarea plății la extern (DPVE, mesaj swift), vizate de banca derulatoare.

3.7. În cazul în care [Beneficiar] are dificultăți în onorarea obligațiilor de plată, va informa MFP și [MINISTER] cu cel puțin 15 zile lucrătoare înaintea scadenței.

3.8. În plus față de comisioanele menționate la pct. 3.3 din AIS, [Beneficiar] va plăti către MFP un comision de risc care va alimenta fondul de risc pentru împrumuturi externe contractate de stat și subîmprumutate unor persoane juridice de ....% din valoarea

⁷ În conformitate cu termenii și condițiile Acordului de împrumut

⁸ Așa cum este prevăzut în Acordul de împrumut

totală a subîmprumutului, respectiv ..... (suma în cifre și litere), în contul MFP .....

3.9. [Beneficiar] va plăti comisionul la fondul de risc în ..... rate egale și consecutive⁹, prima rată la ....., iar ultima la ..... Comisionul de risc se va plăti în „LEI” prin utilizarea cursului de schimb valutar comunicat de BNR valabil în data în care se efectuează plata.

3.10. În cazul în care [Beneficiar] nu va achita comisionul la fondul de risc la termenele angajate, fără a avea acceptul MFP de amânare la plată, MFP este îndreptățit să pretindă [Beneficiar] dobânzi și penalități de întârziere la nivelul celor prevăzute de dispozițiile legale în vigoare privind obligațiile bugetare.

ARTICOLUL 4

Rambursarea Împrumutului subsidiar, plata dobânzilor și a altor sume aferente Împrumutului subsidiar

4.1. [Beneficiar] va ramburșa Băncii subîmprumutul în rate semestriale, începând cu data de ....., conform graficului de rambursare din Acordul de împrumut, la fiecare .....

Sumele datorate sunt exprimate, în graficul de rambursare, [ca procent din suma împrumutului], așa cum este definit în Acord de împrumut și sunt asigurate conform paragrafelor ..... din prezentul AIS.

4.2. În cazul rambursării anticipate voluntare a unei părți sau a întregului Împrumut subsidiar, [Beneficiar] va plăti către Bacă o compensare calculată conform prevederilor paragrafului al Articolului din Acord de împrumut.

4.3. În cazul oricărei rambursări anticipate datorate în temeiul paragrafului al Articolului din Acord de împrumut, [Beneficiar] va plăti suma solicitată de [BANCA] și dobânda aferentă, conform prevederilor respectivului paragraf din Acord de împrumut.

4.4. În cazul în care cererea de rambursare anticipată este formulată de [BANCA] în conformitate cu paragraful al Articolului din Acord de împrumut, ca urmare a neîndeplinirii de către [Beneficiar] a obligațiilor sale, [Beneficiar] va plăti o sumă calculată potrivit prevederilor paragrafului al Articolului din Acord de împrumut.

4.5. [Beneficiar] va transmite MFP/Direcția de specialitate și [MINISTER] documentele atestând efectuarea plății la extern (DPVE, mesaj swift) vizate de banca derulatoare.

ARTICOLUL 5

Angajamente speciale; garanții

5.1. [Beneficiar] va asigura din surse proprii, atât timp cât Împrumutul subsidiar este nerambursat, sumele necesare pentru întreținerea, repararea, revizia și înnoirea tuturor proprietăților care fac parte din Proiect și va acționa în vederea menținerii acestora în buna stare de funcționare, conform paragrafului .... al Articolului ..... din Acord de împrumut.

5.2. [Beneficiar] va respecta procedurile [BANCA] privind achiziționarea bunurilor, asigurarea serviciilor și angajarea lucrărilor pentru Proiect, va purta negocieri și va semna contracte conform prevederilor paragrafului .... al Articolului ..... din Acord de împrumut.

[Beneficiar] răspunde de respectarea procedurilor [BANCA] și a legislației române în vigoare pentru toate operațiunile de negociere și de încheiere a contractelor interne și

⁹ De stabilit de comun acord cu [Beneficiar]

externe necesare Proiectului, privind achiziționarea bunurilor, angajarea lucrărilor, serviciilor de consultanță interne și externe precum și a altor servicii.

MFP nu răspunde de viciile contractelor și ale documentelor de tragere și de plata a obligațiilor asumate de [Beneficiar] prin contractele încheiate.

5.3. [Beneficiar] se obligă, conform paragrafului .....al Articolului ..... din Acord de împrumut, să asigure în mod adecvat toate lucrările și proprietățile aferente Proiectului potrivit practicii uzuale pentru lucrări similare de interes public în România, pe toată perioada cât Împrumutul subsidiar este nerambursat.

5.4. [Beneficiar] se obligă conform prevederilor paragrafului .....al Articolului ..... din Acord de împrumut că va angaja prin proceduri de selectare satisfăcătoare pentru [BANCA], un consultant internațional în inginerie și management (CIIM), ale cărui calificare, experiență și termeni de referință vor fi satisfăcători pentru [BANCA]. CIIM va asigura asistența tehnică pentru unitatea de implementare și management și [Beneficiar] și va fi, de asemenea, responsabil pentru dezvoltarea studiilor de fezabilitate existente și a studiului de impact asupra mediului, precum și pentru pregătirea licitației pentru proiectarea detaliată și supervizare, care vor fi realizate de consultanți satisfăcători pentru [BANCA]

5.5. Pe toata perioada cat Împrumutul subsidiar este nerambursat, [MINISTERUL], ca instituție coordonatoare a Beneficiarului pentru scopurile paragrafului .....din art. ...., va depune diligentele necesare pentru menținerea titlului de proprietate și a posesiei efective asupra activelor care fac parte din Proiect sau, după caz, le va înlocui sau înnoi iar [Beneficiar] va asigura funcționarea permanenta a Proiectului.

5.6. [Beneficiar] va transmite [BANCA], MFP și [MINISTERUL] în fiecare an, la o lună după publicarea lor, raportul anual, bilanțul contabil, contul de profit și pierdere și raportul de audit,

5.7. [MINISTERUL] va verifica daca [Beneficiar] supune auditării anuale, în conformitate cu Standardele Internaționale de Contabilitate (SIC) situațiile financiare ale [Beneficiar]. Costul auditului va fi suportat de [Beneficiar] din surse proprii sau din alte surse.

5.8. În conformitate cu prevederile paragrafului..... al Articolului ..... din Acord de împrumut, [Beneficiar] și [MINISTERUL] vor lua masurile necesare pentru a permite ca [Beneficiar]¹⁰:

a) să desfășoare activitățile conform cu legile aplicabile privind mediul înconjurător și conform standardelor Uniunii Europene referitoare la protecția mediului așa cum ele pot fi aprobate sau modificate și să asigure și să mențină toate autorizațiile guvernamentale necesare aplicabile;

b) să desfășoare toate activitățile de întreținere, construire și reabilitare precum și politicile de ameliorare a impactului de mediu care pot fi necesare Proiectului în conformitate cu practicile de buna execuție și cu standardele la care se face referire în alin. ....al acestui paragraf; și

c) să asigure ca la realizarea Proiectului nu se folosesc materiale sau substanțe la care se face referire în legislația, standardele și practicile de buna utilizare menționate în aliniatul ..... al acestui paragraf și care ar putea avea efecte negative asupra mediului înconjurător.

5.9. [Beneficiar] va informa MFP, [MINISTERUL] și [BANCA] asupra modificărilor survenite în statutul și forma sa de organizare de-a lungul perioadei de derulare a Împrumutului subsidiar, precum și asupra oricăror situații care ar putea interveni

¹⁰ Articol adaptabil în funcție de clauzele Acordului de împrumut

și prejudicia în mod substanțial executarea Proiectului și rambursarea Împrumutului subsidiar conform graficului de rambursare.

În cazul în care până la încetarea prezentului AIS, [Beneficiar] va fi supusa privatizării, [Beneficiar] și [MINISTERUL] se angajează să întreprindă toate demersurile necesare pentru a cuprinde în Acordul de împrumut de privatizare obligativitatea investitorului strategic de a prezenta la MFP, înaintea semnării Acordului de împrumut de privatizare, o scrisoare de garanție de buna plata, emisă de [BANCA] investitorului (o [BANCA] de prim rang) și care va acoperi serviciul datoriei externe aferent Împrumutului pe toată perioada de rambursare, proporțional cu participarea investitorului strategic la capitalul social.

Toate drepturile și obligațiile decurgând din prezentul AIS asumate de [Beneficiar] vor trece asupra succesorilor juridici ai acesteia.

5.10. [MINISTERUL] se angajează să nu modifice în nici un fel statutul actual al [Beneficiar] (prin divizare, fuzionare, suspendarea acțiunilor sale, schimbarea profilului activității sau a formei de proprietate, etc.) fără informarea prealabilă a MFP și [BANCA].

5.11. În cazul în care, până la terminarea prezentului AIS, [Beneficiar] își va schimba forma de proprietate, noua entitate va constitui o ipoteca pe activele sale în favoarea MFP, într-o forma acceptabilă MFP, pentru valoarea Împrumutului subsidiar nerambursată în acel moment, plus valoarea dobânzilor ramase de achitat până la rambursarea Împrumutului subsidiar. În cazul în care aceasta ipoteca nu va fi constituită în termen de 90 de zile de la data privatizării [Beneficiar], MFP va avea dreptul să declare Împrumutul subsidiar drept imediat scadent și datorat de succesorii juridici ai [Beneficiar].

5.12. [Beneficiar] se obliga să constituie în cadrul acestui AIS garanții pentru acoperirea riscului financiar, potrivit prevederilor legislației în vigoare.

5.13 [Beneficiar] și [MINISTERUL] se obliga să asigure urmărirea cheltuielilor din intrări de credite externe în limita alocațiilor bugetare astfel încât să se respecte angajamentele asumate conform prevederilor Legii anuale a bugetului de stat.

ARTICOLUL 6

Dobânzi și penalități de întârziere

6.1. În situația în care, datorită neîndeplinirii de către [Beneficiar], din culpa sa, a prevederilor din Acordul de împrumut, vor fi generate obligații de plată față de [Banca] în sarcina MFP, [Beneficiar], va restitui MFP sumele achitate și va plăti MFP pentru aceste sume dobânzi și penalități de întârziere la nivelul celor prevăzute de dispozițiile legale în vigoare privind colectarea creanțelor fiscale. Dobânzile și penalitățile de întârziere se vor calcula asupra echivalentului în lei al sumelor care constituie obligații de plată către MFP, calculat la cursul de schimb de la data efectuării plății de către MFP la [Bancă], data de la care va începe și calculul dobânzilor și penalităților de întârziere care se vor acumula pe zile/luni de întârziere până la achitarea sumelor respective de către [Beneficiar].

6.2. Aceleași dobânzi și penalități de întârziere se vor aplica și în situația în care, datorită neîndeplinirii de către [Beneficiar] din culpa sa, a prevederilor din Acord de împrumut, vor fi generate obligații de plata suplimentare față de [BANCA] în sarcina MFP. În acest caz, [Beneficiar] va restitui către MFP sumele astfel achitate, din alte surse decât bugetare.

6.3. Dacă [Beneficiar] nu va plăti, din culpa sa, oricare dintre sumele datorate conform prevederilor prezentului AIS și va depăși datele scadente cu 30 zile, MFP, în urma unei notificări scrise adresate [Beneficiar], va fi îndreptățit să le declare scadente și să obțină recuperarea imediată a tuturor sumelor datorate conform prevederilor prezentului AIS, direct și fără acceptul [Beneficiar], prin debitarea contului curent al acesteia sau prin

orice alte mijloace legale. Într-o astfel de situație, prezentul AIS constituie titlu executoriu, nemaifiind necesară inițierea în acest scop a altor acțiuni sau formalități.

6.4. a) [Beneficiarul] va prezenta un inventar cu garanțiile, preferințele și prioritățile existente, referitor la îndeplinirea obligațiilor sale privind datoria externă.

b) În temeiul prevederilor paragrafului ..... din Acord de împrumut, în cazul în care [Beneficiar] acorda unei terțe părți o garanție, preferința sau prioritate pentru îndeplinirea obligațiilor sale privind datoria externă, va informa imediat MFP și [BANCA] asupra acestei intenții (sau eveniment) și va furniza [BANCA], în măsura în care aceasta îi va solicita, o garanție echivalentă pentru îndeplinirea obligațiilor ce-i revin conform prevederilor Acordului de împrumut.

ARTICOLUL 7

Informații și vizite

7.1. [Beneficiar] va asigura evidențele financiar - contabile pentru gestionarea în lei și în valuta a Împrumutului subsidiar, în conturi distincte, precum și rambursarea sumelor Împrumutului subsidiar, plata dobânzilor, comisioanelor și a celorlalte costuri aferente acestuia și va raporta MFP și [MINISTERUL] potrivit legislației în vigoare.

7.2. [Beneficiar] va răspunde, cu promptitudine, tuturor cerințelor MFP și/sau [MINISTERUL] de prezentare de informații și raportări în legătura cu modul de utilizare a fondurilor în valuta și în lei aferente acestui proiect. [Beneficiar] va transmite la MFP și [MINISTERUL] la cerere, în cel mult 48 de ore de la data cererii, copii ale tuturor documentelor de implementare (achiziții, trageri și alte documente solicitate) remise direct de [Beneficiar] la [BANCA]. De asemenea, [Beneficiar] va întocmi și remite MFP și [MINISTERUL] formularele de raportare privind Împrumutul, după cum este prevăzut în Normele metodologice pentru aplicarea Legii privind datoria publică.

7.3. [Beneficiar] va transmite la MFP, lunar, până în data de 15 a fiecărei luni situația cheltuielilor efectuate din sumele împrumutului trase, în luna anterioară celei în care se face raportarea. Situația menționată va fi întocmită în lei, EUR și USD, în conformitate cu înregistrările contabile și cu dările de seamă. De asemenea, [Beneficiar] va transmite la MFP până la data de 10 a fiecărei luni, estimări de trageri pentru luna următoare celei în care se face raportarea.

7.4. [Beneficiar] va purta corespondența tehnică cu specialiștii [BANCA] și va transmite la MFP, [MINISTERUL] și [BANCA], în conformitate cu prevederile Articolului ..... din Acord de împrumut :

- până la ..... și ulterior trimestrial, până la terminarea Proiectului un raport, editat în limba engleză, privind implementarea Proiectului, raport ce va fi pregătit de consultanții menționați la paragraful 6.10 din prezentul AIS;

- în fiecare an, în cursul unei perioade de o luna de la publicarea lor, rapoartele referitoare la conturile anuale, situația financiară a bugetului și raportul de audit, efectuate în concordanță cu Standardele Internaționale de Contabilitate, conform paragrafului ..... din Acord de împrumut;

- la șase luni de la încheierea Proiectului un raport, editat în limba engleză, privind finalizarea Proiectului;

- orice document sau informație care se referă la finanțarea sau implementarea Proiectului, după cum [BANCA] va solicita în mod rezonabil;

- solicitări prompte pentru aprobarea [BANCA] cu privire la orice modificări intervenite în planurile generale, graficul de lucru, planurile financiare sau programul de cheltuieli aferente Proiectului, față de cele existente înainte de semnarea Acordului de împrumut;

- informări asupra oricăror evenimente care ar putea prejudicia în mod substanțial sau afecta condițiile de executare a Proiectului sau împiedică îndeplinirea obligațiilor [Beneficiar] care rezulta din prezentul AIS;

- informări prompte asupra modificării statutului sau juridic sau documentelor sale de baza.

7.5. [Beneficiar] va asigura îndeplinirea obligațiilor prevăzute în paragraful ..... al Articolului .... din Acord de împrumut privind angajamentele de integrare.

ARTICOLUL 8

Speze și cheltuieli

8.1. Conform prevederilor Articolului .... din Acord de împrumut, [Beneficiar] se obligă să plătească:

a) toate impozitele, taxele, comisioanele și alte impuneri de orice natură inclusiv taxe de timbru și taxa de înregistrare care pot fi ocazionate de semnarea sau implementarea Acordului de împrumut sau a oricărui document legat de acesta precum și de constituirea oricărei garanții pentru Împrumutul subsidiar.

b) integral capitalul, dobânda, comisioanele și alte sume datorate de Împrumutat conform Acordului de împrumut, în suma brută, fără deducerea vreunei impuneri naționale sau locale de orice fel, cu condiția ca, dacă Împrumutatul este obligat prin lege să facă orice astfel de deducere, aceasta să ducă la majorarea sumei brute de plată către [BANCA] astfel încât, după deducere, suma netă primită de [BANCA] să fie echivalentă cu suma datorată.

c) orice speze și cheltuieli, inclusiv cheltuielile mărunte, costurile profesionale, de călătorie mărunte, costurile profesionale, bancare, de transfer sau de schimb valutar ocazionate de semnarea sau implementarea Acordului de împrumut sau a oricăror documente legate de acesta și de constituirea oricărei garanții pentru Împrumut subsidiar.

ARTICOLUL 9

Clauze finale

9.1. Orice neînțelegeri dintre MFP, [Beneficiar] și [MINISTERUL] decurgând din interpretarea sau aplicarea prevederilor prezentului AIS vor fi soluționate de părți pe cale amiabila. În cazul în care în termen de 30 zile nu se ajunge la un acord pe cale amiabila, părțile convin ca neînțelegerile să fie soluționate de instanțele competente.

9.2. Prezentul AIS intra în vigoare la data semnării lui de către cele trei părți.

9.3. Prezentul AIS va înceta la data la care [Beneficiar] va fi achitat integral obligațiile sale de plata față de [BANCA], va fi terminat Proiectul și își va fi îndeplinit toate celelalte obligații ce-i revin față de MFP, conform prevederilor prezentului AIS.

9.4. Orice notificare, cerere sau alta comunicare cerută sau permisă de prezentul AIS va fi considerată autorizată dacă va fi emisă în scris și semnată de:

- **pentru MFP:**

- secretar de stat;
- director general sau director general adjunct, direcția de specialitate;
- sau alte persoane legal abilitate în acest sens.

- **pentru [Beneficiar]:**

- director general;
- director general adjunct;
- contabil șef;
- director al direcției licitației și contractare;

- **pentru [MINISTERUL]:**

- secretar de stat
- director general, Direcția generală a relațiilor financiare externe
- director general, Direcția generală economică și relații bugetare

și transmisă la adresele:

- **pentru MFP:** [Adresa]

- **pentru [Beneficiar]:** [Adresa]

- **pentru [MINISTERUL]:** [Adresa]

9.5. Prezentul AIS a fost semnat în trei exemplare, toate având valoare de original.

**[MINISTERUL] FINANTELOR
PUBLICHE**

[MINISTERUL]

SECRETAR DE STAT

SECRETAR DE STAT

[BENEFICIAR]

DIRECTOR GENERAL

Model**ROMÂNIA****AGENTUL ECONOMIC****MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE****CONVENȚIE**

Agentul economic din Romania, persoană juridică română, cu sediul în ....., înregistrată la Registrul Comerțului sub nr. ...., a primit de la Ministerul Finanțelor Publice garanția pentru creditul extern în valoare de ..... în conformitate cu Acordul de împrumut contractat de la .....(finantatorul).

Având în vedere garantarea de către Ministerul Finanțelor Publice a creditului respectiv, între :

Ministerul Finanțelor Publice, denumit în continuare

“GARANT”

și

Agentul economic, denumită în continuare :

„GARANTAT”

având în vedere și prevederile Legii nr. 313/2004 privind datoria publică și ale Hotărârii Guvernului nr... privind aprobarea Normelor Metodologice de aplicare a Legii 313/2004 așa cum a fost modificat și completat ulterior, părțile au convenit să-și asume și să execute obligațiile care le revin conform prezentei Convenții.

Articolul 1. Valoarea și obiectul garanției

1.1. Garantul garantează rambursarea împrumutului în valoare de ....acordat .. **Agentul economic** de către ....(finantatorul) în calitate de **Împrumutător**, inclusiv dobânzile, spezele și comisioanele aferente, conform prevederilor Acordului de împrumut.

1.2. În cazul și în momentul executării garanției, Garantul are dreptul să blocheze și să încaseze din contul curent al Garantatului, fără acceptul acestuia, cu prioritate sumele necesare rambursării ratelor, dobânzilor și comisioanelor aferente creditului garantat, a penalităților precum și a tuturor obligațiilor ce îi revin conform prevederilor prezentei Convenții.

Prezenta convenție constituie titlu executoriu fără îndeplinirea altor formalități.

1.3. Garantul va avea un drept de prioritate în crearea oricărui drept de retenție sau a oricărui alt drept similar sau având aceleași efecte, asupra oricărui activ al Garantatului,. Dreptul de retenție va asigura Garantului capitalul, dobânzile și celelalte costuri ale împrumutului. Garantatul, în momentul încheierii oricărui contract în temeiul căruia dobândește un drept de creanță sau un activ sau orice alt bun sau drept care poate forma obiectul unui drept de retenție sau unei cesiuni

de creanță, se obligă să prevadă în mod expres în contractele respective existența drepturilor care pot fi invocate de Garant în legătură cu contractele respective.

Articolul 2. Garanții

2.1 Garantatul se angajează irevocabil și necondiționat față de Garant să îndeplinească următoarele:

2.1.1 Să utilizeze creditul numai pentru scopurile prevăzute în actul normativ care autorizează Ministerul Finanțelor Publice să emită Garanția și prin Acordul de împrumut.

2.1.2. Să achite la scadență ratele de capital, dobânda, spezele și comisioanele aferente, precum și alte cheltuieli conform prevederilor Acordului de împrumut încheiat cu banca în favoarea căreia Ministerul Finanțelor Publice emite Scrisoarea de Garanție.

În cazul în care Garantatul nu își va achita la scadență ratele de împrumut, dobânda, spezele și comisioanele aferente și Garantul va achita la extern sumele datorate de Garantat în baza Acordului de împrumut, atunci Garantatul va plăti Garantului, pe lângă sumele datorate, și dobânzile și penalitățile de întârziere la nivelul celor prevăzute de dispozițiile legale în vigoare privind colectarea creanțelor fiscale pentru orice sume plătite ca urmare a executării garanției emise de Garant. În astfel de situații, art.1.2. din prezenta CONVENȚIE se va aplica în mod corespunzător.

2.1.3. Să înștiințeze în scris Ministerul Finanțelor Publice cu 15 zile lucrătoare înainte de data scadenței despre imposibilitatea constituirii parțiale sau totale a sumelor necesare pentru plata obligațiilor din Acordul (Contractul) de împrumut extern, astfel cum a fost modificat, cu motivația și fundamentările corespunzătoare.

2.1.4. Să constituie în termen de 30 de zile de la ultima livrare, un contract de gaj fără deposedare asupra dotărilor sau utilajelor achiziționate din prezentul credit și să prezinte Garantului un original al acestui contract înregistrat la autoritățile competente conform prevederilor legale.

2.1.5. Să nu permită ca o altă datorie internă sau externă sau o altă terță parte împrumutător să fie considerate ca având rang superior în cursul procesului de alocare sau distribuire a valutei deținute sub controlul sau în beneficiul său.

2.1.6. Să facă toate demersurile și să întreprindă orice măsură consideră necesară sau utilă în scopul asigurării resurselor necesare pentru achitarea împrumutului precum și a oricăror alte sume care sunt datorate conform Acordului de împrumut, astfel cum a fost modificat.

2.1.7. Să suporte toate cheltuielile pe care Garantul le va face în cazul în care Garantatul nu își va onora la timp obligațiile decurgând din prezenta CONVENȚIE precum și din Acordul de împrumut, cu modificările și completările ulterioare, pentru care Garantul a emis Scrisoarea de Garanție în favoarea Garantatului.

2.1.8. Să comunice anual Garantului lista cuprinzând conturile și băncile la care are deschise aceste conturi, să anunțe în prealabil și să obțină acordul Garantului în cazul în care intenționează să își transfere și/sau deschidă un nou cont la o altă bancă și/sau băncile la care își are deschise conturile la data încheierii CONVENȚIEI.

2.1.9. Să transmită cu promptitudine Garantului, la termenele stabilite, toate datele și informațiile solicitate de acesta, din care să rezulte:

- Situația patrimonială pe bază de bilanț, aprobat cu precizarea patrimoniului liber de orice sarcină pe perioada rambursării Împrumutului, situația indicatorilor economico-financiari și a contului de profit și pierdere.
- Alte obligații de plată decurgând din împrumuturi interne sau externe, actuale sau viitoare, eşalonate conform scadențelor de rambursare (dacă este cazul).
- Situația încasărilor ce constituie surse de rambursare a împrumuturilor interne sau externe în general, și a Împrumutului garantat, în special.

- Detalii privind modul în care a onorat plățile datorate la fondul de risc, la termenele și în condițiile stabilite, în conformitate cu prevederile legale și cu cele cuprinse în prezenta convenție.
- Orice informație și orice document care poate fi cerut în mod rezonabil de către Garant.

2.1.10. Informarea lunară (până la data de 5 ale lunii următoare celei de raportare) a Garantului asupra stadiului realizării proiectului, a tragerilor și a plăților efectuate la împrumut.

2.1.11. Informarea Garantului și solicitarea amendării prezentei Convenții în cazul intenției de divizare a patrimoniului Garantatului, urmare a acțiunii de privatizare, sau a oricărei modificări în statutul juridic al acestuia.

2.1.12. Informarea Garantului asupra oricărei intenții de modificare a Acordului de împrumut și solicitarea acordului scris al acestuia în cazul unor astfel de măsuri.

Articolul 3. Comision

3.1. Garantatul va plăti Garantului un comision de risc de ...% din valoarea totală creditului în sumă de ....., în contul nr. 361.180000302 – Contul curent general al Trezoreriei Statului – deschis la Banca Națională a României – Centrala.

3.2. Suma ce constituie comision de risc calculat conform pct. 3.1., respectiv ..... va fi achitată după cum urmează:

- ....% din valoarea sumei mai sus menționate, respectiv .... va fi achitată în termen de ..... de la semnarea prezentei Convenții;
- diferența de ....% aferentă sumei mai sus menționate, respectiv ..... se va plăti de către Garantat în ... rate, prima la .. luni de la plata avansului.

3.3. Comisionul se va plăti în lei prin utilizarea cursului de schimb valutar comunicat de Banca Națională a României, valabil la data zilei în care se efectuează plata.

3.4. În cazul în care Garantatul nu achită comisionul de risc la termenele angajate, Garantul este îndreptățit să pretindă Garantatului, în plus față de cele prevăzute la art. 2.1.6. al prezentei Convenții, dobânzi și penalități de întârziere la nivelul celor prevăzute de dispozițiile legale în vigoare privind colectarea creanțelor fiscale.

Articolul 4 Cazuri de culpă

4.1. Culpă se constată și se apreciază în conformitate cu legislația în vigoare din România. Garantatul răspunde în cazul în care:

- a) nu achită la scadență datoriile sale față de garant așa cum au fost ele stipulate în prezenta convenție și în alte documente ce au legătură directă cu aceasta;
- b) întrerupe fără o prealabilă notificare către garant operațiunile pentru care a contractat creditul extern;
- c) efectuează fără avizul garantului alte operațiuni decât cele care au stat la baza contractării creditului extern, modificând unilateral destinația acestuia;
- d) furnizează garantului date incomplete sau false cu privire la situația economico-financiară, prezentând documente, acte informative contrafăcute ori declarații semnate de persoane neabilitate în acest sens de societate;
- e) împiedică prin orice act decizia cu caracter specific ori general sau orice alt document al organelor de conducere proprii, executarea în totalitate ori în parte a prezentei convenții;
- f) încearcă prin orice mijloace (conturi bancare la alte bănci decât cele declarate garantului) să se sustragă achitării datoriilor scadente și a celorlalte obligații față de garant;

g) nerespectarea prevederilor art. 2 "Garantii".

La apariția oricăruia dintre cazurile sus-menționate garantul este în drept să rezilieze prezenta convenție. În această situație garantul este abilitat să preia toate disponibilitățile existente în conturile acestuia, toate încasările imediate ale garantatului (în lei și în valută), să execute garanțiile reale prezentate de garantat. În cazurile sus-menționate garantul nu răspunde față de terți pentru culpa garantatului sau pentru orice alte situații care se datorează culpei acestuia.

4.2. Într-un asemenea caz garantatul rămâne direct răspunzător pentru toate daunele și alte consecințe financiare directe sau indirecte antrenate de exigibilitatea anticipată a angajamentelor și creditelor, datorând garantului toate costurile și cheltuielile antrenate de executarea rambursării imediate.

4.3. Neexecutarea acestui drept sau a oricărui alt drept prevăzut în prezenta convenție ori de lege de către garant sau executarea lui cu întârziere nu poate fi considerată ca o renunțare din partea garantului la acest drept, dacă este îndeplinită în condițiile și în termenele prevăzute de lege.

Articolul 5. Litigii

5.1. Orice neînțelegeri decurgând din interpretarea sau aplicarea prevederilor prezentei Convenții vor fi soluționate de părți pe cale amiabilă.

5.2. În cazul în care nu se va putea ajunge la un acord pe această cale, părțile convin ca neînțelegerile să fie soluționate de instanțele judecătorești competente.

Articolul 6 Amendamente

6.1. Orice modificare sau revizuire a acestei convenții se va face în scris cu acordul părților și cu respectarea legislației în vigoare.

Articolul 7 Valabilitate

7.1. Prezenta Convenție intră în vigoare la data semnării acesteia.

7.2. CONVENȚIA rămâne în vigoare pe toată perioada de valabilitate a Acordului de împrumut și își încetează valabilitatea odată cu îndeplinirea tuturor obligațiilor de plată rezultând din această Convenție și din Acordul de împrumut.

7.3. Prezenta CONVENȚIE este redactată în trei exemplare, fiecare având valoare de original și toate constituind împreună un singur act juridic. Ca urmare, părțile de față, acționând prin reprezentanții lor autorizați, au întocmit prezenta CONVENȚIE, pentru a fi semnată în numele lor, la București, la data de _____.

**MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE
SECRETAR DE STAT**

**AGENTUL ECONOMIC
DIRECTOR GENERAL**

REGULAMENTE ALE CONSILIILOR PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ

REGULAMENT

de organizare și funcționare a Consiliului pentru Dezvoltare Regională al Regiunii de Dezvoltare Sud-Est

CAPITOLUL I

Organizarea Consiliului pentru Dezvoltare Regională al Regiunii de Dezvoltare Sud-Est

Art. 1. — (1) Consiliul pentru Dezvoltare Regională al Regiunii de Dezvoltare Sud-Est, denumit în continuare *Consiliul*, este organismul regional deliberativ, fără personalitate juridică, care este constituit și funcționează pe principii partenoriale la nivelul Regiunii de Dezvoltare Sud-Est, în scopul coordonării activităților de elaborare și monitorizare ce decurg din politicile de dezvoltare regională.

(2) Consiliul își desfășoară activitățile în concordanță cu obiectivele politicii regionale stabilite prin Legea nr. 315/2004 privind dezvoltarea regională în România.

Art. 2. — Consiliul este alcătuit din președinții consiliilor județene și din câte un reprezentant al fiecărei categorii de consilii locale municipale, orașenești și comunale din fiecare județ al regiunii.

Art. 3. — (1) Consiliul alege un președinte și un vicepreședinte, care nu pot fi reprezentanți ai aceluiași județ; aceste funcții sunt îndeplinite, prin rotație, pentru câte un mandat de un an, de către președinții consiliilor județene.

(2) În cazul în care președintele nu își poate îndeplini atribuțiile, acestea vor fi preluate de drept și integral de către vicepreședinte.

(3) În cazul absenței motivate a președintelui și a vicepreședintelui, lucrările reuniunilor Consiliului vor fi conduse de către un membru al acestuia, ales prin votul deschis al majorității membrilor prezenți la reuniune.

Art. 4. — Secretariatul Consiliului este constituit în cadrul Agenției pentru Dezvoltare Regională Sud-Est și este asigurat prin personal specializat din cadrul acesteia.

Art. 5. — (1) La fiecare reuniune a Consiliului participă de drept directorul Agenției pentru Dezvoltare Regională Sud-Est.

(2) Prefecții județelor care intră în componența Regiunii de Dezvoltare Sud-Est, componență prevăzută în Legea nr. 315/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 577 din 29 iunie 2004 (rectificată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 615 din 7 iulie 2004), pot participa fără drept de vot la lucrările Consiliului.

(3) În funcție de problematica supusă dezbaterii și cu acordul președintelui Consiliului, la lucrările acestui organism pot participa, în calitate de invitați, fără drept de vot, și alți reprezentanți ai consiliilor locale municipale, orașenești și comunale, ai instituțiilor și organizațiilor cu atribuții în domeniul dezvoltării regionale, reprezentanți ai societății civile și parteneri socioeconomi regionali relevanți; aceștia pot face propuneri pe care Consiliul le poate dezbate și supune la vot.

(4) În cazul reuniunilor Consiliului în cadrul cărora se supun spre avizare sau aprobare proiecte de dezvoltare regională, conform prevederilor art. 7 alin. (2) lit. c) și d) din Legea nr. 315/2004, membrii acestuia și inclusiv invitații semnează o declarație de confidențialitate și imparțialitate.

(5) Nerespectarea prevederilor legale în vigoare privind conflictul de interese, precum și a declarațiilor de

confidențialitate atrage răspunderea membrilor Consiliului și se pedepsește conform dispozițiilor legale în vigoare, membrii Consiliului, inclusiv președintele și vicepreședintele acestuia, nu mai pot deține această calitate și nu pot fi realeși pe o perioadă de cel puțin 5 ani de la data rămânerii definitive a hotărârii judecătorești prin care se constată vinovăția acestora.

CAPITOLUL II

Funcționarea Consiliului

Art. 6. — (1) Reuniunile Consiliului se pot desfășura numai în prezența a cel puțin jumătate plus unu din numărul membrilor care îl constituie și cu condiția reprezentării tuturor județelor din cadrul regiunii.

(2) Dacă la o ședință a Consiliului nu sunt întrunite condițiile de participare formulate la alin. (1), atunci ea se amână, urmând să fie convocată o nouă ședință în termen de 15 zile. Ședința convocată în urma unei amânări se desfășoară chiar dacă nu întrunește condițiile prevăzute la alin. (1), iar hotărârile adoptate de Consiliu în cadrul acestei ședințe sunt obligatorii.

(3) Membrii Consiliului care nu pot participa din motive obiective la reuniunile acestuia desemnează, prin mandat scris, un înlocuitor.

(4) Mandatul scris privind numirea unui înlocuitor la ședința Consiliului cuprinde și motivarea neparticipării la ședința Consiliului și se depune și se înregistrează înaintea acesteia la secretariatul Consiliului din cadrul agenției pentru dezvoltare regională.

(5) În exercitarea atribuțiilor ce îi revin Consiliul adoptă hotărâri prin consens. Dacă acesta nu se realizează, hotărârile vor fi luate prin vot cu majoritatea simplă a membrilor prezenți. În caz de paritate, votul președintelui este decisiv.

(6) Hotărârile adoptate se comunică instituției naționale cu atribuții în domeniul dezvoltării regionale, membrilor Consiliului, precum și celor interesați, de către secretariatul acestui organism, în termen de 15 zile lucrătoare de la data adoptării.

Art. 7. — (1) Ședințele ordinare ale Consiliului se desfășoară trimestrial, la convocarea președintelui sau, în absența acestuia, a vicepreședintelui.

(2) În cazuri deosebite, ședințele extraordinare ale Consiliului se pot organiza la solicitarea unei treimi din numărul total al membrilor săi, a directorului agenției pentru dezvoltare regională, precum și la cererea Consiliului Național pentru Dezvoltare Regională.

(3) Consiliul poate adopta hotărâri prin procedură scrisă.

(4) Acordul membrilor Consiliului privind adoptarea hotărârilor prin procedură scrisă se transmite de către aceștia, în format electronic și pe fax, pe adresa președintelui și a vicepreședintelui Consiliului, precum și pe adresa secretariatului Consiliului, constituit în cadrul agenției pentru dezvoltare regională.

(5) Hotărârile se consideră aprobate în procedură scrisă, dacă acordul este dat de majoritatea simplă a membrilor Consiliului, în termen de 5 zile lucrătoare de la data primirii

propunerii de hotărâre. În caz de paritate, acordul președintelui este decisiv.

(6) În textul fiecărei hotărâri adoptate prin procedură scrisă conform alin. (3)–(5) se specifică modalitatea de adoptare a acesteia.

(7) Hotărârile adoptate în procedură scrisă se comunică de către secretariatul Consiliului, în decurs de 5 zile lucrătoare de la data adoptării acestora, instituțiilor și persoanelor prevăzute la art. 6 alin. (6).

Art. 8. — (1) Convocarea și transmiterea invitațiilor la ședințele Consiliului se fac în scris de către secretariatul Consiliului, cu cel puțin 10 zile lucrătoare înainte de data desfășurării reuniunii. În mod obligatoriu acestea conțin ziua, ora, locul desfășurării și ordinea de zi, precum și adresa site-ului de pe care pot fi obținute informații privind reuniunea respectivă.

(2) Ordinea de zi a ședinței Consiliului și, după caz, materialele care urmează a fi supuse dezbaterii se publică pe site-ul agenției pentru dezvoltare regională, cu cel puțin 5 zile înainte de data ședinței.

Art. 9. — (1) La începutul fiecărei ședințe, președintele Consiliului supune la vot ordinea de zi a acesteia, care se aprobă cu votul majorității membrilor prezenți.

(2) Ordinea de zi poate fi completată și cu alte probleme decât cele comunicate inițial, cu aprobarea a două treimi din numărul membrilor prezenți.

(3) La sfârșitul fiecărei ședințe se stabilește data viitoarei ședințe ordinare.

CAPITOLUL III

Atribuțiile Consiliului

Art. 10. — (1) Principalele atribuții ale Consiliului sunt cele prevăzute la art. 7 alin. (2) și la art. 9 lit. j) și n) din Legea nr. 315/2004.

(2) Consiliul elaborează rapoarte semestriale, precum și un raport anual de activitate. Aceste rapoarte se transmit spre informare Consiliului Național pentru Dezvoltare Regională, în maximum 30 de zile de la sfârșitul perioadei menționate.

(3) Consiliul numește și eliberează din funcție directorul agenției pentru dezvoltare regională.

(4) Numirea directorului agenției pentru dezvoltare regională se face prin concurs, conform prevederilor art. 8 alin. (6) din Legea nr. 315/2004, precum și altor prevederi legislative în vigoare.

(5) Eliberarea din funcție a directorului agenției pentru dezvoltare regională se face de către Consiliu în conformitate cu prevederile Legii nr. 53/2003 — Codul muncii și ale altor acte normative care reglementează domeniul relațiilor de muncă.

(6) Hotărârea privind eliberarea din funcție a directorului agenției pentru dezvoltare regională se transmite în scris, în termen de maximum 5 zile de la data emiterii acesteia, spre informare, instituției naționale cu atribuții în domeniul dezvoltării regionale. În ședința imediat următoare, secretariatul Consiliului Național pentru Dezvoltare Regională informează membrii consiliului național despre aceasta.

(7) Hotărârea Consiliului privind eliberarea din funcție a directorului agenției pentru dezvoltare regională este însoțită de procesul-verbal detaliat al ședinței, precum și de o fundamentare documentată care să ateste cauzele care au determinat eliberarea din funcție a acestuia.

(8) În cazul încetării raporturilor de serviciu ale directorului agenției pentru dezvoltare regională, perioada de interimat va fi asigurată de către o persoană din cadrul

agenției, desemnată de către Consiliu și care are o experiență continuă de cel puțin 3 ani în domeniul implementării proiectelor de dezvoltare regională.

Art. 11. — Președintele Consiliului are următoarele atribuții principale:

a) convoacă, coordonează pregătirea și conduce ședințele Consiliului;

b) aprobă proiectul ordinii de zi, lista cuprinzând invitații, precum și materialele ce urmează să fie transmise cu ocazia convocării ședințelor Consiliului;

c) semnează hotărârile și procesele-verbale ale ședințelor Consiliului, rapoartele semestriale, precum și raportul anual de activitate ale acestuia;

d) aprobă modificările la procesele-verbale ale ședințelor, ținând seama de propunerile și observațiile vicepreședintelui, ale membrilor Consiliului, precum și ale secretariatului acestuia;

e) împreună cu vicepreședintele, reprezintă Consiliul în cadrul Consiliului Național pentru Dezvoltare Regională;

f) reprezintă regiunea și Consiliul în relațiile cu alte regiuni din țară și din străinătate;

g) alte atribuții care rezultă din prevederile Legii nr. 315/2004.

Art. 12. — Vicepreședintele Consiliului are următoarele atribuții:

a) preia, pe bază de mandat scris, semnat de președintele Consiliului, atribuțiile acestuia, dacă președintele, din motive justificate, nu le poate îndeplini;

b) participă la organizarea ședințelor Consiliului;

c) face observații și propuneri cu privire la conținutul și modul de întocmire a procesului-verbal al ședinței Consiliului;

d) îndeplinește alte atribuții stabilite de Consiliu;

e) împreună cu președintele, reprezintă Consiliul în cadrul Consiliului Național pentru Dezvoltare Regională.

Art. 13. — Activitățile principale ale secretariatului Consiliului sunt:

a) pregătirea documentelor necesare convocării reuniunilor Consiliului;

b) publicarea pe site-ul agenției pentru dezvoltare regională a ordinii de zi a ședințelor, a proceselor-verbale ale acestora, precum și a materialelor pentru care Consiliul hotărăște publicarea;

c) convocarea și transmiterea invitațiilor la ședințele Consiliului, conform prevederilor art. 7 alin. (1) și (2) și ale art. 8 alin. (1) și (2);

d) întocmirea procesului-verbal al ședințelor Consiliului și transmiterea formei finale semnate de către președintele acestuia, precum și a hotărârilor Consiliului instituției naționale cu atribuții în domeniul dezvoltării regionale, membrilor Consiliului, precum și celor interesați, în termen de 15 zile de la data la care a avut loc ședința;

e) înregistrarea acordului transmis prin procedură scrisă conform art. 7 alin. (3)–(5) și transmiterea hotărârilor adoptate, în termen de 5 zile lucrătoare de la data aprobării acestora, instituțiilor și persoanelor prevăzute la art. 6 alin. (6);

f) redactarea rapoartelor semestriale, precum și a raportului anual de activitate ale Consiliului și transmiterea acestora, după aprobarea lor de către Consiliu, în maximum 30 de zile de la sfârșitul perioadei menționate, spre informare, Consiliului Național pentru Dezvoltare Regională;

g) primirea și înregistrarea mandatelor scrise privind numirea unor înlocuitori la ședințele Consiliului;

h) asigurarea, între ședințe, a asistenței de specialitate președintelui și vicepreședintelui Consiliului;

i) înregistrarea și păstrarea în condiții specifice adecvate a declarațiilor de confidențialitate și imparțialitate date de membrii Consiliului, conform art. 5 alin. (5);

j) primirea și distribuirea corespondenței destinate Consiliului;

k) constituirea și păstrarea unui registru de evidență complet privind ședințele și activitățile Consiliului;

l) asigurarea activităților de registratură și arhivare a documentelor privind activitățile Consiliului;

m) alte activități care sunt stabilite de către Consiliu.

CAPITOLUL IV

Dispoziții finale

Art. 14. — Membrii Consiliului își exercită atribuțiile cu titlu gratuit.

Art. 15. — Adoptarea regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului se face cu votul a două treimi din numărul membrilor acestuia și numai în prezența a cel puțin unui reprezentant din fiecare județ.

Art. 16. — Modificarea regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului se poate face cu votul a două treimi din numărul membrilor acestuia și numai în prezența a cel puțin unui reprezentant din fiecare județ.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București,
IBAN: RO75RNCB5101000000120001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 224.09.71/150, fax 225.00.43, E-mail: marketing@ramo.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro
Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 410.47.30, tel./fax 410.77.36 și 410.47.23
Tiparul: Regia Autonomă „Monitorul Oficial”